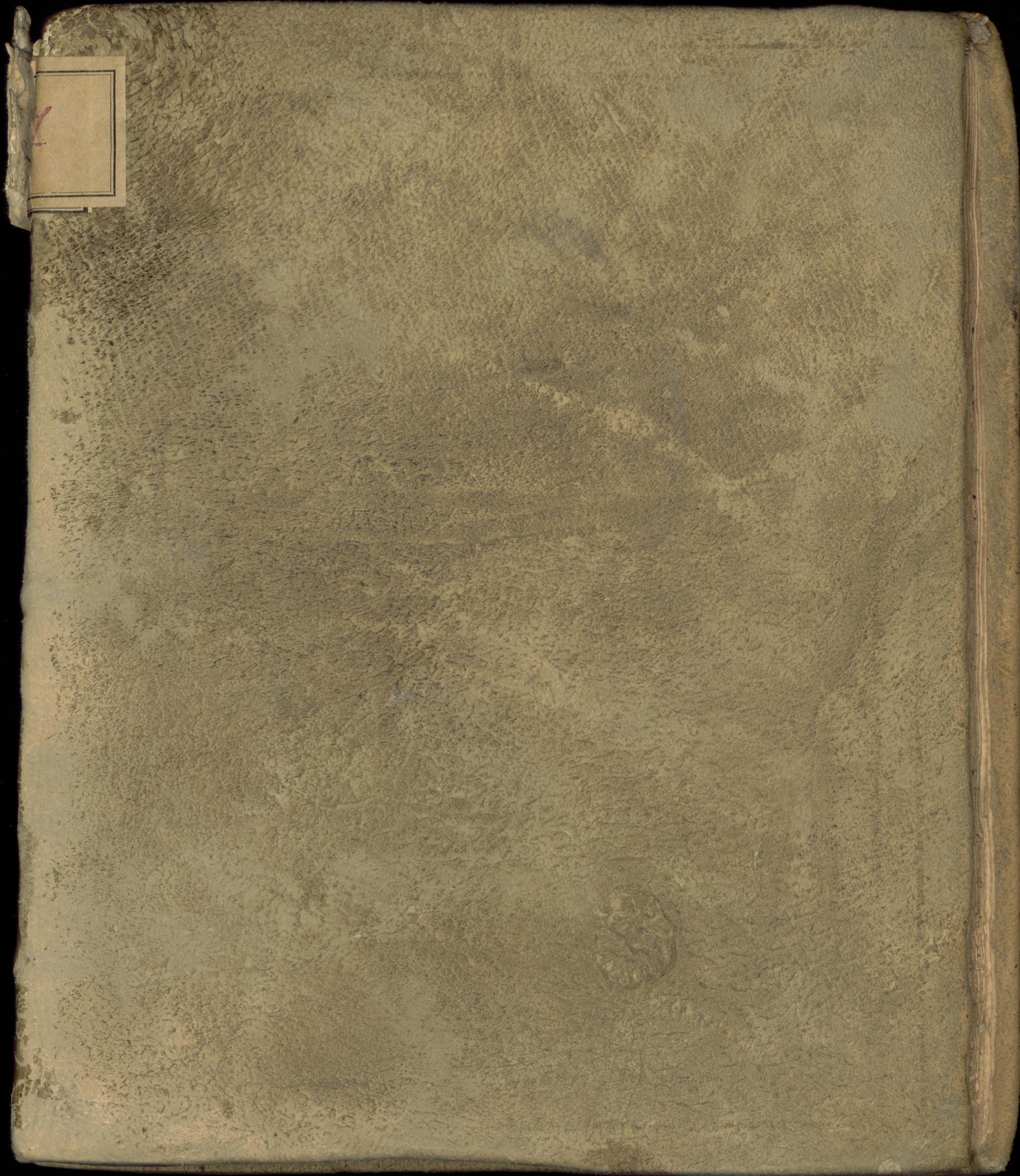
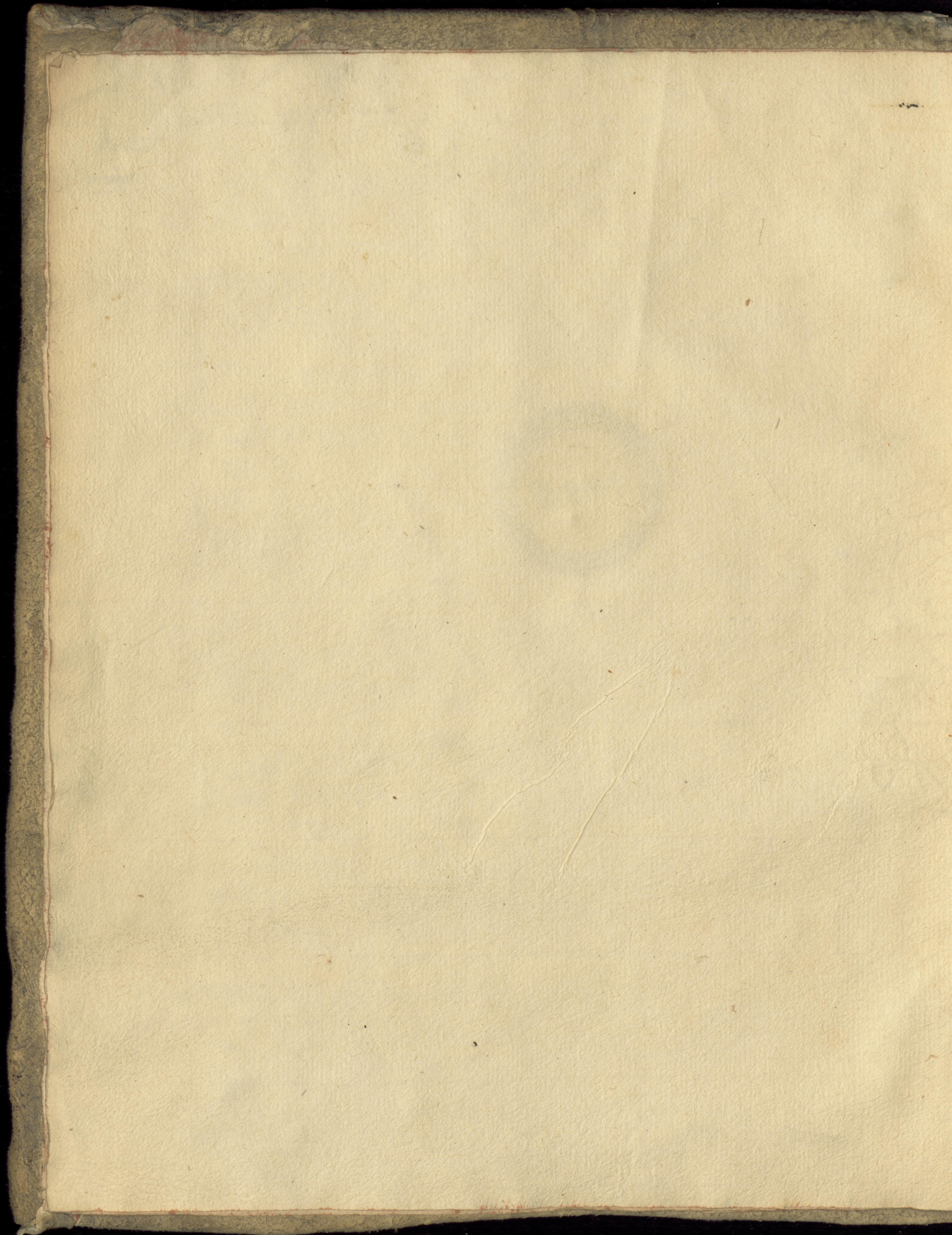
Magnetica vulneri[illegible] curatione

2.237

De Magnetica Vulnerum Curatione

Disputatio de Magnetica uulnerum naturali et legitima curatione, Contra R. P. Ioannem Roberti Theologiæ doctorem societatis Iesu, presbiterum non minus quam Etiam Rodolfum Goclenium professorem Medicinæ.

1 fascinus, Sympathia, et Magnetismus differunt.
2 Unum Unguentum est sympatheticum, aliud Magneticum dictum.
3 quid Mumia.
4 philosophia Rationibus Tantum Immediate Redarguitur.
5 differentia Iuris et phiæ.
6 Ex Ignorantia Causæ Magnetismus diabolicus putatur.
7 Qui sint Interpretes naturæ.
8 cur soli Interpretentur naturam Spagiri.
9 superbit, qui ex Ignorantia Causæ rem credit diabolicam.
10 qui sint dæmonis Adulatores.
11 Magnetismus non est nouum Inuentum.
12 Unguentum Armarium.
13 Intentio, Scopus, Remedia, et modus in Unguento sunt bona.
14 cur Unguentum non sit Illegitimum.
15 cur non sit superstitiosum.
16 quid superstitio.
17 cur modus Unguenti censori Incognitus nil Improbet.
18 quid Magnetismus.
19 aliquot Effectus Magnetis.
20 Magnetica cura morborum Incurabilium perfecta.
21 Lac combustum siccat Mammas.
22 Vitriolum per Magnetismum moritur.
23 Mumia ab Italia usque Bruxellam operatur.

24 Carlina sub Embra trahit Mirifice.

25 Item numero Morbus mutat subiecta.

26 flores sollissequos Ex Magnetismo esse.

27 filtra Mumialia quomodo sint Magnetica.

28 Arcanum Sanguinis Spagyrorum Magnetem esse.

29 herba cur et quatenus Magnetica.

30 Asarum et Sambucus Magnetica.

31 pactum Implicitum Anchora Ignarorum.

32 Sympathia præsupponit sensum.

33 fratris Mortui Mumia ~~alba~~ Impressa Sedi olim, Adhuc Magnetica.

34 saphirus in Magnetismo Enguenti Aemulus.

35 saphirus Tactu Enius Carbunculi cæteros Sanat.

36 cur Eclesiæ Antistites Annulos cæruleos gestent.

37 Est Magnes homini.

38 Zenexton pestis.

39 necesse est Accidens de subiecto in Subiectum migrare.

40 Magnetismus qualitas Cœlestis.

41 fur, latro, et uir aut mulier proba eandem dant Esneam.

42 Ende et quid Esnea Semen.

43 fructus Aëris.

44 Esnea fructus ex Igne.

45 In Esnea dorsum etiam Magnetis Mutato Scopo.

46 Deus in miraculis sequitur naturam.

47 Deus per reliquias Enguenti Magnetismum Aprobat.

48 Magnetismus supernaturalis probat naturalem.

49 Esnea flocculus contra Ensem, Stola uero contra dentem.

50 flocculus in fronte in totam uitam præseruat, et dente Impressio Sanguinis in Zinzilla.

51 piper degenerat in hæderam.

52 Quomodo de personis Iudicandum.

53 paracelsus Monarcha arcanorum.

54 Res quæque habet suum

137 cur Libido mente uelut alienet.

138 patet per Spiritum Seminis generat extra se, in obiecto mox absente.

139 quis sit Spiritus patronus Magnetismi.

140 Voluntas mittit Spiritum ad obiectum nisi uoluntas aliquid reale produceret, dæmon eam non agnosceret; et nisi extra se dimitteret, Dæmon absens eo non conatetur. Vbi Ergo Thesaurus, eo Tendit Spiritus hominis Magicus.

141 Magnetismus fit per sensationem.

142 plures esse sensationes in subiecto unico.

143 ex phantasia superiore Ipsi Imperante.

144 Cur vitrarii utantur Magnete.

145 mutatur Trahentium phantasia.

146 Inanimata habent suam phantasiam.

147 cur aliqua Esu Amentiam Inducant.

148 cur morsu canis rabiem Introducat.

149 Tarantula Ictu facit amentiam.

150 cur contra catellum rabidum bruta reliqua se non Tueantur!

151 Sympathia inter dissita medio Spiritus cuiusdam mundani fit, qui etiam Solem Titaniaque astra gubernans, Sensu pollet.

152 phantasia in electiuis est uaria ad lubitum; in aliis uero est determinata semper Identitatis.

153 primus gradus potestatis magicè habitat in formis Trium principiorum.

154 alter gradus est per phantasias formarum mixti, qua destructa nempe manent adhuc principia.

155 Tertius gradus ex anima

phantasia oritur.

156 quæ bruta sint magica, et agunt extra se solo nutu.

157 quartus gradus magicæ potestatis est excitato Intellectu hominum.

158 vox magiæ Analogon multorum ad unum Tertium.

159 omnis magica vis gaudet excitatione.

160 quod dicatur Subiectum capax Magnetismi.

161 quomodo differat magnetismus ab aliis formalibus proprietatibus.

162 humores et sordes suam habent phantasiam.

163 cur Scriptura Sanguine potius, quam alios Succos animatum dicat.

164 semen habet traducem patris phantasiam. Unde nobilitas orta.

165 pelles lupi et ovis phantasiam Inimicam vitæ prioris Impressione Retinuerunt.

166 phantasia sanguinis Recenter allati in unguento quid efficiat. Modus Magnezismi in unguento.

167 differentia inter curationem magneticam, quæ per unguentum, et illam quæ per ovum putridum fit.

168 Notabile Misterium humanæ Imaginationis fundamentum magiæ naturalis.

169 Intellectus procreatam entitatem Imprimit in obiectum Externum, et ibi realiter perseverat.

170 quomodo parentur sigilla Efficacia.

171 phantasia per clavum seu medium spiritum sagæ nectit.

172 Si satan naturaliter movet corpus sine extremitate, cur non et homo interior? et cur non potius adhuc — Spiritum sagæ.

173 Virtus unguenti non ab Imaginatione componentis: sed a simplicibus in unum

coalitis est.

174 Author professionem dat fidei.

Anno octauo huius Seculi, allata est mihi oratio declamatoria habita Marpurgi Cattorum, qua Rodolfus Goclenius (cui nouiter demandata erat professio philosophica) primitias exsoluens conatur uulnerum sanationem, per Unguentum sympatheticum et Armarium a paracelso Inuentum, ostendere esse merè naturalem. Quam orationem legi Totam, et Ingemui, Rerum naturalium historiæ tam debilem patronum obtigisse. Complacuit sibi nihilominus Author eo scriptionis argumento, et continuata probationis sterilitate Idem opus anno 1613 non nihil Auctius Edidit. Nuperrime oblata est prædicti libri succincta anatome, a Theologo quodam in speciem lepidæ censuræ potius, quam disputationis concinnata: petitum ergo meum ut cunque Judicium fuit, eo saltem nomine, quod res paracelso Inuenta, Eundem spectaret, et me suum sequacem. Dicam Ergo quid de Medico Goclenio, et quid de censore Theologo sentiam.

Medicus Inprimis proponit, et ostentat se probaturum magneticam uulnerum curationem naturalem esse: Sed promissorem ad tantum munus Imparem Inueni. Etpote quod nuspiam uel Tenuiter saltem Titulo aut

pollicitis satisfaciat. Multa hinc inde Rapsodia colligens, quibus uires quasdam formales, quas Sympathiam et Antipathiam uocant, esse in rerum natura; atque ex earum positione magneticam curam naturalem probasse sat se putat. Multa, inquam, ex Aegyptiis, Chaldaicis, persis, coniuratoribus et praestigiatoribus in Enum cogit, quo Ignotum sibi Magnetismum comprobet, partim ut rerum nouitatis Auidos Animos oblectando ex Scopo seducat, partimque ut Authorem admirentur nedum Triuiales Scriptores, sed et quosuis rariores alios triuisse.

Quocirca perperam Medicus Sympathiam (quam diuersimode et fabulose saepius affert) cum Magnetismo confundit; et hunc naturalem esse ex Illa Concludit: Nam et unguentum illud uulnerarium nedum homines, sed et Equos curare uidi: Quibus certe non tanta est affinitas nobiscum (nisi Asini simus) ut proinde Sympatheticum unguentum nobis et Equis commune dici mereatur.

Male Itidem confundit Medicus Sympathiam cum fascino et Ligatione, et utrumque cum Magnetismo. Abstrusiores scilicet quosque effectus affert Indistinctim anxius, quo Rationibus destitutus, Suum Magnetismum comprobet. Exemplo fascinum à Sympathia, et utrumque à Magnetismo distinguam.
Canis Anthipathiam (sunt namque Sympathia et Antipathia eiusdem generis filiae) cum Gallina

habet: hanc nempe uorat ille, et hæc Canem fugit. At ubi nouiter pullos exclusit, hæc canem fugat, quamuis generosum: fascino nempe Anima gallinæ, canis Animam ligante; non obstante Antipathia priore, disparili armorum præsidio et Robore Inæquali: nusquam tamen in his Magnetismus est.

Quæ porro Medicus affert de Sigillis, Caracteribus gamaheu, Ceremoniis, uanisque utplurimū obseruantiis: Sunt prorsus hic Impertinentia, et potius magnetismum ceu Suspectum, destruunt quam Astruunt: meum non fert Ingenium de his quicquam decernere.

Errat deinceps Goclenius, et quidem temere Iuxta ac Ignarè: Somnians ex præscripto paracelsi, Telum quod sauciauit, si Unguento Armario obligetur, uulnus curari. frustra nempe Telum aut mucro præscripto a se unguento Inungentur, nisi cruentum, Idemque cruor prius in dicto Ense exsiccatus fuerit. Aliud Nempe unguentum paracelso est Sympatheticum 2
Ratione cruoris habiti à uulnere; atque aliud certe unguentum, quo arma nullo sanguine Tincta Emplastrari debeant: Eocatque Ideirco prius Unguentum Sympatheticum et magneticum, posterius uero magneticum armarium: quod Insuper

mel et pinguedinem Taurinam. Idcirco (nec frustra quidem) Recipit.

Postremò, quò Suo Genio Satisfaciat, descriptum paracelsi Immutavit Godenius, Asseverans Usneam e Solis craniis Suspensorum deligendam esse, Cuius Sui et falsi Inventi causam quærens, non veretur Somniare, Spiritus vitales Strangulatu in calvariam Intrasse, et Ibi tantisper manere donec Sexennio abinde revoluto, Sub dio Usnea Succreverit. Paracelsus contrarium expressè docuit, et Usu Comprobatum est, Usneam e Cranio Rota Interemptorum non minus laudabilem esse, quam laqueo Suspensorum. Ex Animalibus Siquidem non quintum Esse (quod Simul cum Spiritu Influente et Vita pereat Essentia principalis) Sed Sola virtus Mumialis Idest Spiritus Insitus et Confermentatus, In vi Enectis Corporibus Superstes Educitur. 3

Quæ de Memoria Instauranda remediis prodidit Godenius, ut fini concepto nequaquam congruentia agnoscimus, Sic et Impertinentia ostentacula esse, probare nequicquam diffidimus.

Inter Theologum et Medicum non est quæstio facti: concedit nimirum uterque Sanationem vulnerato accidere: In eo tantum Lis est, quod Medicus Eiusmodi Sanationem adstruat naturalem; Theologus verò velit esse Satanicam, idque ex pacto primi

Inuentoris. Cuius censura non aliquam in sua
Epitome positiuam afferi rationem: Satisfactum
Arbitrans si penes se resciderit, etsi resectionis
Rudimenta nulla coram attulerit, in eo uidelicet
quiescens, quod asserentis Elumbes rationes submo=
uerit: quod nullius est operæ, nullius est Artis,
nec ullius etiam Authoritatis. Nam quorsum
facit, ex futilitate rationum alicuius Imperiti,
de re Ipsa Iudicare? eam impiam declarare,
si sua sententia ne unam quidem ratiunculam
somniarit? quid si presbiterium Laicus Incomtis
laudem rationibus, easque aliquis uelut Immeritas
reiiciat, an propterea ipsum sacerdotium reiiciendum
4 erit? quid quaeso res ipsas attingit imperitia aut
Temeritas alterutrius; certe non se Censuris
philosophia substituit, nisi censorum adsit pondus
rationibus stabilitum.

Ego Itaque, qui contra Theologum curam
magneticam uelut naturalem suscepi probandam:
Inprimis Goclenium excusandum ratus sum, si
frustra laborauerit In Inuentione causa proxima
huius insoliti effectus. Quid mirum, cum Theologus
eandem se nescire fateatur, atque idcirco Satanam
Authorem esse coniiciat? ea namque est Infirmitas
nostra, quod plurimarum et præstantissimarum

rerum notitiâ destituti simus. Idcirco etenim plurimas res ad Sacram Ignorantiæ Anchoram, Inuiti deflectimus, et Catalogo causarum occultarum referimus. Quis enim Theologorum unquam Risibilitatis causam, uel alterius proprietatis formalis, puta caloris in Igne, demonstrationem ad plenum Sciuit? an non Committitur petitio principii, si dixeris: Calor summus Igni competit, quia de eius est natura? Equidem formarum essentiæ; quia Ignotæ sunt nobis à priori, Ideo et formalium proprietatum prosapia tota Ieiuna est, et Incognita: atque ubi aduertimus, aliquam passionem formalem subesse, mox ab Indagine Eius, Mens ueluti fatigata frustra, cessat, seseque reponit, contenta nomine occultarum proprietatum: Eia sodes an forte Anatomicus Censor, causam nouit, cur canis latus caudam uertat? leo uero Itidem, quando Iratus? felis quoque applaudens eandem Erigat? quid itaque, si Ipsius ne caudæ motus rationem nouit mirabitur Bodenium magnetismi rationem dedisse Insolidam? Eiusque Refutatione, præsumet curam Satanicam, quæ magnetismi est, se sat superque demonstrasse? absit tanta Iudicii Temeritas.

Agedum cur diabolicam dicis curam? debueras Equidem rationem censuræ addidisse, nisi eadem facilitate, quâ diabolicam prædicas, negatum ab-

5 aliis exspectes. Jurista solam affirmatiuam confirmatam expetunt: at philosophi utramque, ne negantium quam asserentium maior uideatur aut Ignorantia, aut etiam proteruia. An forte diabolicam astruis, quia non potest Intelligi (ā te) subesse rationem naturalem? non credam ex Infirmitate tua de uirtute, tam Inertem ferres sententiam. Scis etenim, quòd uitium nostrum, Infirmitas intelligendi sit, non rerum.

Satage ergo unde scis, deum eiusmodi uirtutem magneticam non direxisse in usum uulneratorum? Ostende Litteras: an te Deus sui consilii secreta-
6 rium elegerit! sane utcunque uageris uario, tandem Reperies non aliâ ratione, apud uos esse Curam Diabolicam, nisi quia Tenuitas et uocatio uestra eam non capit. Quid mirum si Theologus nullus hac subolenerit; postquam enim sacerdos et Leuita
7 transiissent in Jericho, successit samaritanus laicus, qui omne Jus sacerdotibus Inquirendi Rerum causas eripuit: natura idcirco abinde non Theologos in sui Interpretes uocauit; sed solos Medicos in filios optauit, et quidem tales
8 dumtaxat, qui pyrotechnia Instructi, rerum proprietates Examinant; separando potestatum

delitentium impedimenta, cruditatem scilicet, Ve=
nenositates, et feces, idest tribulos et spinas È
maledictione, natura virgini passim Insertas. Nam
cum natura quotidiè distillet, sublimet, calcinet
fermentet, soluat, coaguleet, fixet &c. Nos
certe iisdem adminiculis rerum propietates ab
occulto Eruimus in lucem, naturæ soli fideles
Interpretes.

Theologus autem, quo Iudicet præstigiosum a
naturali; a nobis prius definitionem hauriat
necesse est: ne sutor nempe ultra crepidam
labatur turpiter. De Deo Theologus, naturalis
verò de natura Inquirat.

Multa certè ubique conditoris Bonitas fuit,
qui omnia creata in ingratum hominum Esum
condidit: nec Theologorum quemquam Assessorem
admisit: quot quantasque rebus virtutes inderet.
Nescio sanè Interim, quomodo a superbiæ peccato
excusari possit, qui quia non percipit rationem
naturalem, tanquam universa Dei opera metiens
acumine suo: Idcircò audacter negat Deum
Eiusmodi rebus virtutem dedisse; quasi homo
Vermis, Dei et consilii Eius compos esset: Omnium

Animos ex suo æstimat, qui putat fieri non posse, quod Intelligere non potest.

Mihi profectò nullatenus mirum uidetur, si extra magnetis corpus consimile, et solo magnetismi nomine explicabilem uirtutem, rebus Deus dederit. Nonne ad magnetismi positionem sufficere deberet, unicum saltem dari exemplum (perplura et apposita statim adferam) naturale istius lapidis, ad cuius normam, cætera quoque diuersimodè distributa Intelligantur in creaturis? an proinde quia nouum paradoxum et tibi incognitum, idcirco et Satanicum esse debebit? absit tam demerite de diuina conditoris maiestate sentire: neque certè, Isto honore deferendo, Satanæ
10 blandiri debemus: quid enim ipsum uspiam suauius afficit, quàm si bonorum operum gloria ita deferatur, quasi ipse eorumdem Author extitisset?

Naturam materialem quotidiè magnetismo suo a
10 superis formas trahere, cœlestiumque fauorem expetere, conceditis, et coelos quippiam ab Inferis uicissim allicere Inuisibiliter, ut sit liber et Reciprocus aditus, et in unicum totum membrorum concinna chelys, Magnetismus Itaque, quia passim præter nomen nil noui continet, nec paradoxus,

nisi iis, qui cuncta derident, et in satanae dominium ablegant, quaecunque non Intelligunt. Profectò quaerenti derisori sapientiam ea non exstat.

At quaeso, quid superstitionis habet unguentum armarium? an quia Usnea Sanguine Mumia, 12
et adipe humanis conflatum? atqui Innoxiè utitur his Medicus, et ad hoc Impunè uenundat Seplasia. An fortè quia modus utendi tibi nouus, Vulgo Insuetus, utrique uerò admirabilis, Idcirco effectus erit ~~admirabilis~~ Satanicus? Subde te, nec aestua; mox melius habebis!

Etenim modus utendi, nil mali continet. Intentiò 13
Inprimis bona ac Sancta est, et tantum in bonum cedit finem; nempe Sanare Dolentem, proximum Sine dolore, periculo, et Sumtuum emacipatione? hoccine Diabolicum dicis? Denique ipsa quoque Remedia, res naturales sunt, quibus eam facultatem à Deo concessam mox argumentabimur. Utinam tu quoque tuam nobis negatiuam sic firmasses: Deum nempe Summum bonum, non dedisse Unguento Sympathetico uim naturalem, et Mumialem magnetismum.

Hoc Remedium magneticum nullatenus suspectum 14
reddi potest: cùm nullos ritus habeat, nulla uerba,

nullos characteres, aut sigilla poscat, Ceremonias
nullas admistas, aut uanas observantias: Non
præsupponat horas, non profanet res sacras;
15 Imo quod amplius est, nequidem præexigat Im=
aginationem, confidentiam aut fidem, neque
Etiam a uulnerato petendam: quæ cuncta
curis superstitiosis annexa sunt.

16 Superstitio quippe dicitur, quoties statur fide,
aut Imaginatione, aut utraque, super uirtutem
aliquam, quæ talis non est, aut non eò à Cr=
eatore directa. Nihil igitur cura magnetica,
superstitionis habet: quocirca Theologe Censor,
saltem deridendi satanam ergò periculum ung=
uenti, sarcasmo plenus, facito, quo pactum id
Implicitum eruas: Effectum nihilominus Eu=
ndem planè nobiscum, uelis nolis, reperies:
quod superstitiosis causis nequaquam Euenit.

17 Quicumque magneticam uulnerum curam putat
Diabolicam, non quia sine et mediis illicitis
constet: sed quod modo ipsi Incognito procedat.
Is etiam eodem conuictus argumento, omnium
quæ de magnete dicturi sumus, causas quidditatiuas

dabit: uel fatebitur, magnetis operationes præstigia 18
esse Satanæ: uel saltem (quod tutius erit) magne-
tismum, id est proprietatem quandam occultam,
hac appellatione propter manifestam illius lapidis
prærogatiuam a cæteris abstrusis, et uulgo Ignotis
qualitatibus diremptam, nobiscum cogetur agnoscere.

Magnes dapi impositus ligneæ, atque innatanti,
confestim uno et certo latere ad Austrum, ad 19
Aquilonem altero uertitur. pars eius Australis
si ferrum tetigerit, illud ad Aquilonem uertit,
et Borealis magnetis pars, ferrum attactum,
ad austrum Inclinabit. Boreali parte, id est,
uentre suo, ferrum allicit, et Dorso, illud ante
se propellit: Aquilonare latus, a dextra in sinistram
fricando acus compassi cuspidem, eandem ad Austrum
diriget: sin uero frictio, a sinistra in dextram Ins-
tituatur, contraria cuspidis directio erit.

Similiter Australe magnetis latus uariatur. Imo
quod magis est, si magnes affrictu suo ferrum mag-
neticum efficiat, id est, ferri alterius attractiuum
Idem ferrum iam magneticum, sursum deorsum
Inuersum, rursum ad magnetem fricetur, tractoriam
potestatem confestim exuet. Quæ si sapiant, Inquire

Guilielmum Guilbertum, Londinensem Medicum, de magnete, quo nemo melius de hac materia scripsit, et cuius operâ, variatio pyxidis potest renouari. Acus quæ nunc ad Aquilonem vergit, sub Aequinoctiali ambigit; ultra eam verò ad alterum polum tendit. hoc medicum addam: Dorsum magnetis sicut ferrum; ita et Intestinum pellit, curat herniam, omnemque catarrhum de natura Martis; omnes nempe magnetismi, ad usum hominis ordinantur: vis trahendi ferrum, si Mumiæ muliebri maritata fuerit, tunc dorsum magnetis, in femore, et eius venter in lumbis Emplastrata, abortum iam minitantem tutò præcauet. Venter verò magnetis, in femore, et dorsum lumbis appositum, partum mirifice facilitat. Quæ cuncta de magnete, noster Anatomicus rationibus à priori illustrabit, modumque velut ipsi cognitum nobis exponet: vel pariter satanæ esse illusiones, et non naturales effectus, parili Ignorantiæ argumento, decreuero.

Exempla aliquot consimilis magnetismi iam proferam, ut tandem ad rationem positiuam, omniumque oppositionum refutationem, Animo-

Imbutiore accedamus. Quid agam amplius? quas non attulisti rationes pro re, ipse comminiscar. Omnis, Inquies, effectus uel immediate à Deo opifice procedit, et miraculum est: uel à Satana et prodigiosus est; uel à causis naturalibus et ordinariis, et tunc naturalis est: atqui magnetismus non est miraculum, neque effectus naturalis: Ergo Satanicus. Respondeo: quanquam hanc dictam Enumerationem Insufficientem queam ostendere; quatenus homo interior etiam agit, nullo dictorum modorum (quod postea satis luculenter dicturi sumus) nihilominus sicco pede assumptam nunc transimus, Subsumptam negatavi, qua nimirum parte, effectum non naturalem asseritur. Id enim prius probandum erat, ne petitio principii committeretur: uerum in hoc fuit, et erit defectuosus noster censor, dicere non esse naturalem, nisi dicere, putauerit idem esse et probare, et authoritatem suam uice rationis locasse. Multi namque effectus naturales sunt, qui non ordinario contingunt; rarius nempe Incidentes. Itaque In gratiam Anatomistæ, ubique partem affirmatiuam ubique tuebor, sed et declarabo rationibus, et Exemplis Consolidabo. Sic nempe propriâ ruet mole argumentum

Iam allatum.

20 Est Liber Impressus franekeræ anno 1611.
apud Elderium dominicum Balck, De
lampade uitæ. Ubi Reperies ex paracelso,
ueram magneticam curam plurium morborum,
puta hydropis, podagræ, Icteri, &c. Sanguinem
calentem Ægri, includendo Teste, ouique pu=
taminé, quod fouendum exponitur, et carnibus
admistum Sanguinem hunc, cani Esurienti, uel
Sui dabis, mox Ægritudo abs te in canem
trahitur, et abit: non Secus atque in Gehasim
Lepra Naamani, exsecratione transmigrauit.
An et hoc diabolicum censebis, Sic proximum,
Solius Sanguinis Mumialis magnetismo, restituisse?
Restituitur autem prorsus, et Indubitatò.

21 Mulier ablactans infantem, quò citiùs sibi
Sterilescant ubera, in prunas lac emulget, et
mox ubera flaccescunt. An fortè Satanas
Exsuget ea?

Si quis ad ostium tuum cacauerit, idque
prohibere intendas, Ignem ferri recenti excr=
emento Superstruito; mox per magnetismum

natibus Scabiosus cacator fiet: Igne uidelicet Torrente excrementum et tostura acrimoniam quasi dorso magnetico, in Anum Impudentem propellendo. forte hoc Satanicum dices, quia finis læsio, et certe abusus potestatum in libertate hominis est: attamen usu non minus naturalis.

Fac Tabulam ex Bismuto, et una extremitate pone Succini frustum, tribus inde Spithamis, colloca Vitriolum uiride: mox hoc colorem et acredinem uisibiliter amittet, quæ Ambo In Succini præparatione reperiuntur. 22

Saltem hocce omni Satanæ Illusione carebit. Bruxellensis quidam in pugna nasum amisit, adiuit chirurgum Tragliocozzum Bononiæ degentem, ut nasum præstolaretur: et cum Incisionem Brachii sui Timeret, baiulum ad hoc conduxit, e cuius Brachio nasum tandem dato pretio eruit. Mox tredecim circiter menses, a reditu in patriam, repente nasus Insititius friguit, et abinde aliquot diebus, putrilagine cecidit. Cuius rei Inopinum casum Inuestigantibus, Inuentum fuit, eodem forte momento, quo nasus friguit, expirasse baiulum. Superstites sunt horum

23 Testes oculati Bruxellæ. An non est Magnetismus Mumiæ ille plane consimilis, quo nasus communi uita, sensu et facultate uegetatiua tot mensibus, Insitionum iure gaudens, repente trans Alpes mortuus est? cedo quid subest superstitiosi? quid phantastici?

24 Radix Carlinæ (quæ chamaeleontis est) plena succo et uiribus euulsa mumiæ humanæ contemperata, tanquam fermento ex homine, cuius umbram premis, uires et robur naturale in te trahit. Sed hoc præstigiosum dices, quia paradoxum: quasi non eadem Lepra è

25 Naaman in Gehasin esset traducta, et Icterus idem numero, in canem transplantatus: non enim morbus in prædicamento qualitatis Est; sed omnia sunt prædicamenta, in morbis singulis. siquidem licuerit non res nominibus, sed nomina rebus accomodare.

26 Solissequi flores magnetismo quodam, feruntur ad solem: non sane propter eius calorem quem optent (nubilo namque et frigidiore die, Solis quoque Rythmum Imitantur) nec

Etiam propter eius lucem, Solis sunt pedissequi; nam nocte opacâ, ab occasu, ubi solem reliquerant, ad ortum tendunt; non hoc diabolicum censebis, quia illud subterfugium paratum est: nempe esse harmoniam superorum cum Inferis et facultatem tractricem planè coelestem, nullatenus sublunaribus communicandam. Quasi vero Microcosmus, coelestis sortis indignis, nullam in suo sanguine et Usnea notaret Astrorum Revolutionem.

De philtris dicerem, quæ mumialem confermentationem requirunt, ut ad certum obiectum trahatur dilectio. At consultius est præterire, ubi hoc unum saltem prius dixere. Novi herbam passim obviam, quæ si Teratur, et foveatur manu, donec Intepuerit, mox alterius manum detinueris, quoad et illa tepescat amore tui, ille totus continuò ardet, ad aliquot dies. Detinui pedem cuiusdam catuli, hic confestim peregrinum me secutus adeo, quod noctu ante cubiculum Eiularet, quo eidem aperirem Renunciatâ herâ suâ. Adsum Bruxellæ mihi huius facti testes. Calor etenim prius herbam 27

Calefaciens, calor inquam non solitarius, sed Effluuio quodam Spirituum naturalium concitatus, herbam a se determinat, indiuiduatque sibi: et assumpto hoc fermento, per magnetismum alterius Spiritum trahit et subigit in Amorem.

28 Relinquo curas multarum ægritudinum, quas arcanum Sanguinis humani magneticè perficit: nisi etenim Sanguis, Imò pus, et Urina et perspirabile Effluuium, continuò aliquid secum de Spiritu uitali demerent, hisque inesset participatio quædam totius, extra concretum naturale: sane non adeò breuis dies hominis foret. hæc nempe Intestina fuit calamitatis causa.

29 Persicaria siue piper Aquaticum, consolida, Sophia, Serpentina, brassatella, atque plures aliæ, istud habent peculiare, ut si frigidæ, demergantur in aquam (flante enim Borea, Excisa quercus uerminosa erit, nisi confestim subter Aquas demergatur) et super uulnus, aut Ulcus, aliquantisper Intepescant, mox defodiantur coenoso loco: Ubi putrere Incipiunt,

Etiam attrahere satagunt ex Aegro, quidquid
nocuum est.

Idque peragunt herbae, non quamdiu in terra
crescebant, neque etiam quamdiu in forma manent
pristina (oportet namque granum emori et
fructum ferat) sed in corporis putrefactione,
Virtutes iam quasi corporis repagulo solutae, lib=
erè magnetismum, secus dormientem et Impeditum,
exserunt, et Iuxta contagionem, Impressionemque
à uulnerato aut ulceroso Loco acceptam, mali
Reliquum, uel eminus multum exsugunt.

Si quisquam folia Asari decerpendo, sursum
uellicauerit, purgabunt aliam, idest tertiam 30
personam tractionis nesciam, per uomitum tan=
tum: Sin uerò deorsum carpendo Torqueantur,
solum deiicient aluum. hic saltem nulla subest
superstitio. Nam quid hic Imaginationis comm=
emorem: cum illa in Tertium obiectum nil
operari concedatis, maximè ubi Istud ignarum
sit modi, quo decerpens fuerit Usus? an fortè
pactum implicitum rursus, et Sacram Ignorantiae 31
Anchoram incusaueris? atqui hic nulla latet
uana obseruantia, praesertim ubi Inscio assumente
decerptor, sursum uel deorsum folia uellicauerit.

Profecto præter Asarum et Sambuci extremitates id cætera non habent purgantia, quæ quomodo libet decepta, uniuoce operantur continuo. Sed in Asaro, planta Integrali, propietas Fluctuosa magnetica, adeòque ad carptionis sensum uarie sua dotat folia. habere autem nedum plantas sed et creata fere singula sensus quandam
32 adumbrationem tam Antipathia, quàm Sympathia (quæ sine sensu consistere nequeant) latius comprobant, quod mox docebimus.

Matronam nobilem mihi notam, abeunte
33 podagræ paroxysmo uno, nouus subinde alius excepit, ac per multos menses podagra sine remissione, Insolito infestauit recursu. Nesciens uero unde tanta sibi, inauspicataque morbi recidiua; tandem quoties remisso accessus feruore è cubili iam surgens, sederet sede, qua frater eius olim, et in alia urbe, podagricus sedere solitus erat, extemplo nimirum abinde morbum repullulare reperit. Effectus utique nullatenus Imaginationi aut scrupulo adscribendus: utpote quæ duo effectu longè fuerunt posteriora. Qua autem sede, si contingeret alium sedisse podagricum, nulla ei accidit morbi reincrudatio. Itaque Jam

fratris mortui, mumia, sedem contagio suspectam merito reddidit, quâ sorori et non alteri podagrico, fluxus illos secus quieturos moveret, trans omnes vestes penetrans. Magnetismus fuit ad uterinam sororis scilicet mumiam: idque longo post funera lustro. Cedò, quid hic est pacti impliciti cum hoste Satana?

Sapphirus coeruleo colore satur, si Anthracem quo sese pestis prodit, attigerit, et aliquamdiu affrictus fuerit, mox verò auferatur, non cessat magneticè iam absens gemma, virus totum è contaminato attrahere: modo id viribus nondum debellatis fiat. Solent idcircò (nobis in maiorem magnetismi fidem) locum Apostematis Sapphiro in circinum paulatim aucto conscribere: ne scilicet exiens virus, quà insensibiliter evolat, latius exspatietur, et nobilem aliquam vicinam partem latius proinde inficiat. Quà enim virus magneticè è corpore tabido, tanquam per tubum attractum, exhalat, totus circinus mox nigrescit, et tandem in Escharam combustus, excidit: corde interim, a mortifera contagione præservato. Nec locus est subterfugio, dicere virus attractum eo momento, quo locus a Sapphiro tangitur, vel etiam tum temporis intus 34

Edomatum figurare, et non magnetismo absentis Gemmæ id tribuere. Veruntamen Aegri fidem dabunt, se non confestim percipere subleuamen sed multò post; abscedente paulatim scilicet, per tractum magneticum veneno. Imò locus ipse pro magnetismo certius Testimonium dabit: qui non nigrescit sub ductu, uel per ductum Sapphiri. sed mox abinde atrescit, combustus immediate per auram pestiferam, idest Arsenicalem, Isthac et non alia egredientem. Qua etenim virus continuò exhalat, nimirum in conum resumtis radiis venenosis ibidem necessum est Locum Impetum pati, atrescere et comburi, quæ prout successu temporis contingunt: virus quoque successiuè effluere, ad tractum absentis Gemmæ, Edocent.

Respondebis fortè, unumquodque agens requirere Impressionis suæ certam durationem: huic Sapphirum non Instanti iuuisse, sed impressionem reliquisse, quæ paulatim reliquum mali euictura esset, non autem absentem Gemmam quippiam deinceps trahere. Ubi notabis, omne agens naturæ in instanti agere, nisi sit in patiente obstaculum. In corpore uero contaminato

non esse impedimentum, utpote quod citissimè
auxilium exposcit, et omnibus ad se venis anhelat.

Aliud prorsus esset, si Sapphirus in loco dolente
præparandus, concoquendus aut alterandus esset,
ut ex illo educeretur obseratum agens, quod
deinceps in corpus spargeretur. At cum is maneat
Integer et Incorruptus, certum tempus dumtaxat
exigit ad hoc, ut radium suum influentialem,
per attactum mumiæ copulet radio pestiferæ
auræ, quo eam mox absens exigat. Ad dictam
Inquam copulationem, ut fiat alligatio virtutis
Sapphiricæ, ad venenum, requiritur certum
tempus (putà unius octavæ horæ) quo circinus
Antraci circumdatur: nam si esset aliqua Sapphiri
impressio, quæ paulatim intus venenum edomaret
et non tractio magnetica Gemmæ absentis; nullà
esset ratio, cur atrescaret et combureretur certus
iste locus circini, neque etiam quominus virus
latius ambularet, quam dicto circulo. Quod
amplius est si Anthrax recenter pluribus in
locis se ostentet simul: solus tamen ille, qui 35
Sapphiro circumscriptus fuerit, amburitur, sid=
entibus et pereuntibus cæteris. Itaque quam-

obsecro impressionem attractiuam post se sapphirus relinquet absens, si non magneticam? maximè quod attractum, dicat inseparabilem respectum ad attrahens, et uicissim?

Imò si sapphirus de se uirtutem in corpus ægrum dedisset, una aut altera uice, seipso imbellior esset (sic nempe ungula Alcis, Epilepticos arcens insultus paulatim, effeta redditur) amissa facultate, quam impressit, quod planè in sapphiro, uere exsors est: eo namque potentior laudatur, quo sæpius uenenum exsuxerit. Dices fortè, sapphirum generasse qualitatem in ægro, ratione cuius incepit attrahere, et uirus isthac euellere: et quamquam sapphirus tunc remoueatur, naturam nihilominus semel commotam perseuerare in expulsione, idque qua uirus expelli coepit. Primò quæritur, an sapphirus trahat sua prima qualitate (puta calore) uel formali et magnetica proprietate? atqui hæc non desiderat præuiam generationem, nouæ qualitatis intus: sed tantum copulam uirtutis tractricis ad trahendum. Tractionem itaque fieri, per absentem gemmam. –

Probatur subsumptum: quia omne trahens naturale trahit ad se. Etenim ad hoc scilicet duntaxat trahit: quocirca noua qualitas intus generata, ad se virus intro traheret et neutiquam foras, per tractum educeretur. Secundò, an forte Saphirus genuerit uirtutem de se, eamque in pellem tantum impresserit? enimuerò neque illud constare potest: quoniam tunc non esset necesse circum Anthracem duci circulum per gemmam, sed sufficeret qualemcumque remotam et commodiorem pellis partem attingi: quod falsum est. Tertiò, an Saphirus forte aperiat poros? et an natura non potuisset eadem sua expultrice uti, circa attactum Saphiri? quod si non: tunc Saphirus non attrahet; sed tantum Expultricem in agro roborauerit. huic contrarium est, quòd non ultra, neque circa circinum, locus amburatur; quodque incipientes, etiam non attacti, anthraces sidant et pereant. Siquidem roborata expultrice tantum, ipsa quaquauersus expelleret, et non ad certam et electum uinceretur locum. Quartò natura ante tactum Saphiri, iam denotauerat suum robur ualidum in expellendo anthracem. Inde quoque falsum est, naturam semel in expellendo commotam, deinceps per se perseuerare, cum ad expulsionis initia tardius alioqui Saphirus uenerit. Igitur

Et ut dixeris absente gemma uirus attrahi magnetice necessum est.

Eisne ergo clarius ostensum tibi unguenti Armarii magnetismum naturalem: uel an tractum gemmæ calumniabis, et calumniatori quoque scribes? Judicabis (reor) præstare et longè præstare, nobiscum sentire, quod sicuti mors, uulnera, morbus, cædes per Diabolum irrepserunt, unde nil nisi malum: ita omne donum bonum desursum esse à patre luminum. Bonum uniuersim censentes istud, quod neque subiectum, neque obiectum, neque media, neque intentus finis, inculpare prauitatis ausint.
36 Solent proinde pridem, Ecclesiæ proceres annulos sapphiro ditatos gestare, ignorato apud illos penè illius gemmæ usu. Etenim quibuscunque data est animarum cura, iisdem quoque incumbit ex lege et officio, contaminatis peste adsistere: Caligine nimirum ignorantiæ, præclarissimam rerum naturalium scientiam, hodie inumbrante: In cuius uicem, dicendi lepor inflantis et mortuæ literæ nitor, et præsumens garrulitas, successere: quod dolendum summopere, atque admirandum magis Artes mechanicas quotidie proficere: solum uerò Naturalium studium, censuris iniquis terreri et

Retroire; prolixior de Sapphiro fui, quia similem
cum unguento armorum, paremque casum prorsus
Continet.

Est Igitur hac in parte, suus quoque homini 37
magnes, quo tempore pestis, per insensibilem tra=
nspiratum à contaminatis uenenum forinsecus
haurit. Nattura etenim, quæ solet aliàs beni=
gnum succum dumtaxat admittere, eumque ab
excrementis solerter secernere, hoc suo nano -
magneti succumbens, nocuam auram allicit, -
mortemque intro uocat. Contra quem magnetem,
suus est magnes contrarius (ne uidelicet disputatio
ulla sui parte, cedat sterilis) ipse nempe Sapph=
irus, uel etiam frustum succini lucidum, prius
per septem planetarios ~~fluxus~~ pulsus confricta
(sunt autem ii in gutture, carpis manum, prope
pedum malleolos, et ad cordis thronum) et collo,
periapti uice appensa, humanum magnetem pr=
ecellunt, impediunt, adeoque diræ luis armulata
certissima; alioqui plane inefficacia, si pulsuum
confrictio non præcesserit. Quæ enim prius Sapph=
irus et succinum erant, ab affrictu, mutatâ fa=
miliâ nomen prius amittunt, et Zenexton deinceps

[A]pellantur. haccine quoque diabolica censebit, et inito pacto attribuet aliquis?

38 Sat est paucula; sufficientia tamen exempla, et unguenti armarii parem casum continentia attulisse: nunc tempestiuè ad tua nos uoluemus argumenta.

Arguis Doclenium de inscitia doctrinæ Aristotelicæ, eò quod idem accidens migrare de subiecto in subiectum, insinuet (utinam tam præstò esses probando, ac es refellendo) utpote et hoc est pertinacitatis ingentis, putare, cicatricem in cadauere non eandem esse, quæ in homine hesterno fuit. frustra etenim reliquias sanctorum ueneramur, si sola materia impossibilis Aristotelicorum superest, et non accidentia quædam in

39 corrupto remanserint, quæ olim erant in uiuo. Ecce, quò paganicus error præcipites improuidè carpentes. putare inquam impossibile, quod est prorsus necessarium, densissimæ est ignorantiæ officium, Lumen scilicet, à sole usque in Terram, uel ictu oculi celerius per minimos quosque Atomos Aëris, producere nouas species, et specierum spe=

cies luminis: Coecutire nempe hoc est ad solem
nam si non haberemus lumen, et uirtutem solis
apud nos, sed millesimam, millenorum millium
speciem luminis et uirtutis dumtaxat; ne quicquam
cresceret, et refractione uel unione radiorum,
nunquam ignis produceretur. Etenim species speci=
erum luminis, cum lumen non sint magis, quam
colorum species, colores ignem nunquam causarent.
Ego certe mihi gratulor de Ignorantia talis
doctrinæ, de qua Goclenius, uelut rudis accusatur.
Nonne trans uitrum, candenti fluxu sigillatum
(in quo nullus inuenitur porus) ligula compassi
ad polum se se flecti? et ad ferrum uicinum
trahitur, polo interim neglecto? Igitur Idem
accidens, trans uitrum migrat, de magnete in
aerem, et ad polum ipsum, fortassis attingit.
Et magnetismus quoque, qualitas coelestis est, 40
astralibus influentiis persimilis, nec loci distantiis
coërcita, prout neque unguentum magneticum
de quo disputo.

Rides, quod Usnea herbulam, ex cranio hominis 41
trium litterarum, legat Goclenius. Nec est sanè,
quod sic putaueris anguem in herba, superstiti=

onis uanitatem latere: nam etsi Jesuita, suspendio, alioque martyrio enectus, ad siderum influxum et obedientiam exsiccari relinquatur eius caput, consimile furis cranio, usneam oriundam, peráque utilem, et simul corradendam exhibebit: siquidem Usnea semen de coelo cadit in agrum caluariæ, interdum enim spumâ pluit, quæ aurora dicitur: subinde mucilago tenacior, quæ sperma siderum uocatur, decidit. Nonnunquam ranis, araneis, &c. pluit coelum, quæ decidendo substantiæ fiunt tangibilis et uitalis. Alicubi in montanis, lacte pluit, non minùs, quàm sanguine; non rarò quoque in
42 lapides et ossa, incumbit alba et bituminosa substantia, coelitùs demissa, quæ usnea fit. hæc alibi
43 crustam lapidibus inducit, ubi lapidescit, et alibi in muscum degenerat. huc spectant ros, manna, Throni, Thereniabin, nostoch, nebulgea, laudanum, et his similia. Quamquam hæc aëris substantiam magis
44 participent: ubi interim siderum excretiones Usneæ altioris sunt prosapiæ, et flores coelestes nuncupatæ; multa moliti sunt per eas; utpote cum coelorum fauore, et influentia continua sint ditatæ, fundamento egregiarum uirtutum non carent. Usnea Igitur

Cranii, cum coelitus semen acceperit, uterum autem et suum incrementum ex medullis mumialibus cranii humani, et Arcis Microcosmi: non mirum si Insignes et supra uulgarem uegetabilium Sortem, potestates obtinuerit astrales et magneticas, quamquam non desint herbis, quâ herba sunt, sui magnetismi. Dicam quâ uidi, Miles quidam, et nobilis, frust=ulum aliquod usneae cranii humani, intra cutem et carnem capitis, consolidatum gerebat; qui amicè 45
Intercedens, inter fratres duos, inuicem de uita dimi=cantes, gladio in capite caesus in terram cecidit, quo ictu pileus, et coma ad cutim usque, uelut nouaculâ discissa fuerunt, pelle tamen illaesâ euasit. Vos Coniicite cuinam causae, pellis tutela dedicanda sit. Ego coniecturis non assueui animum incertis torquere: fulgur siquidem ense potentius, si laurum, non saltem uitulum marinum quatit, nec Equum attingit, cuius Chamus, vituli marini pinguedine inunctus sit; nec Stabulum ferit, cuius postes tali adipe pingues sunt. Experientia est triuialis. Transeo attamen, et aliis hanc arenam relinquo, ubi simile paradigma prius monuero. In Arduenna S. Hubertus colitur quò omnes à cane rabido demorsi tendunt (prout ad Sancti Domini et Bellini sacella alii confluunt)

flocculus ibidem de stola diui huberti, Intra frontis
cutem, demorsi à rabido, solidatur, et in posterum
a nulla fera rabida feriri potest, dentesque arcet
46 flocculus. Respondebis, id miraculum esse Dei,
per reliquias: Esto miraculum. Deum tamen in
miraculis, ut plurimum ad latus naturæ ire, eiusque
morem obseruare, ipsi suo flocculo ostendunt. Nam
qui solo uerbo potest omnia, etiam mediis subinde
utitur. Sic sudor in sudario diui pauli, esto unguen=
tum magneticum: sudor uerò ægrotum, uel etiam
insensibile effluuium, ab iis effluens, esto sanguis
uulnerati, intra unguenti pyxidem, bacillo positus, è
uestigio tota undique noxa ex ægro magneticè trahitur.
47 Idque eò fit potentius, quo magnes ille supernaturalis
maioris est efficaciæ: par est scilicet utrobique ratio,
et par modus; nisi quod in mundo materiali, sanguine
et unguento, seu mediis corporalibus contingat: In sup=
ernaturali uerò, per amicorum Dei reliquias, multum
saltem hoc nomine uenerandas: quæ ut unguento=
magnetico proximiores euadant, è quibusdam fontem
olei, liquoris Balsami Indesinenter stillantem Exc=
itauit nostri misertus Deus; quo scilicet magnetico
48 remedio utrobique suffulti, certò sciamus curationem
magneticam Deo acceptam et in utroque mundo, cons=
imili ordine, pari passu, unoque ductore ire. hinc

nempe reliquiæ recentes, plura et augustiora Edunt miracula, uel ubi transferuntur, tanguntur, &c. quia necesse est magnetem fricari, moueri, si ipsum trahere oporteat.

Ad te Usnea coelo lata redeo: qui enim a rabie per flocculum, et alios pios ritus conualuerit, nedum liber à cane furente in posterum relinquitur; sed quod magis est regium, alteri potest demorso à cane rabioso, tempus differre ad multas quadragenarias, donec queat B. hubertum suo commodo adire, silente interim et suspenso ueneno rabidi. Consanguineum natura quoque dedit Zinzilla (quæ est excrementum diaphragmatis in phlegmonem abiens) occidit, ubi Zonæ instar circumierit; curatur autem tutò et celeriter, si sanguine cuiusdam, qui semel illo morbo laborauerit, foris uel tenuiter locus inungatur. Nempe qui semel a morbo illo conualuerit, sanguinem nedum Balsamicum obtinuit, unde in posterum ab eodem morbo tutus sit; uerum etiam eundem affectum curat in proximo, eiusque sanguinem cutaneo attactu, ui magnetismi, in balsamum similem transplantat.

49

50

Dices, si magnetismus sit in Usnea, frustra erunt reliqua. Respondent Medici, quædam esse principalia alia uerò minus, aliqua esse contrarietates impedientia,

nonnulla uerò excitantia, quadam quoque augendo promouentia. Hanc scilicet fuisse compositionis — necessitatem. Quamobrem prout fuit impertinens dicere. Si Usnea magnetismum habet, ergo pro reliquis frustra exenteratur homo: ita quoque absurdum esset inculcare. Si Usnea per se non habeat sufficientem magnetismum, neque adeps, neque sanguis &c. Ergo neque toti composito inerit, is magnes unguenta attributus. Cum singula nequeant adferre in compositionem, quod antea in simplicitate non habebant: cogar subinde tuas explere uices, et pro te cauillationes somniare; uerumtamen debueras prius ex rusticis experimentis didicisse, in compositione sæpius nouam atque insolitam qualitatem emergere, quæ in singulis antea simplicibus latebat minimè: — Nouisse nempe conueniebat, nec uitriolum, nec gallas esse nigra: iuncta tamen attramentum efficere.

Obiicies rursus: si usnea in se magnetismum custodiat, ex uirtute mumiali ossium, et coelestium orbita: Ergo eadem non ex solis craniis, sed ex ossibus quoque cæteris sceleti, colligenda erit; ridiculum et illud: — quippe sola natura quoque subest; et piper recens
51 in Italia plantatum, idcirco hederam patrat. —
Veratrum in Tridentino tractu, ui purgante orbum est.

Et papauera apud nos lethali qualitate priuata, utcumque patria nostra decuplo gelidior quàm ipse Thebe. Ideo uaria est usnea, uario ossium solo succrescens. Si etenim fulgur in tactis loculis nummos liquefaciat, et ex decem sodalibus compressim assidentibus, unum de medio tollat et collidat; idque inquam non casualiter, sed permissu eius, qui ne frondem de Arbore iniussam decidere uoluit, contingat, et cuius solius ope, uirtutes omnes stabilita sunt: non mirum quoque fuerit, aliud usnea semen magneticum super cranium, et alterius classis super ossa coelitus depluere catera. Saltem os capitis ualet ad Epilepsiam; non item ossa reliqua: tum demum, Cerebrum totum in cranio consumitur et liquescit, cuius liquoris (uisceris inquam) irroratione continua, Eires cranium acquirit alias, quas aliis abesse ossibus animaduertimus.

Noui satis contradicentium mores. Cum enim nil in rem ipsam momenti habent amplius, contumeliosiores fiunt, et in hominem impingunt: quocirca dicet fortassè aliquis. Magnetismum esse quid novum, à Paracelso solo inuentum: eum autem fuisse hominem improbum et ignarum. Tum quod

si fuisse talis uirtus naturalis uspiam, illam non tot seculis occultam stetisse, et expectasse in aduentum Paracelsi.

Respondeo quoad scommata, et multorum sub-sannationes, in uirum Germaniæ decus instillata, ne nuce quidem digna esse, et asserentem eo ipso redd-ere indigniorem: utpote qui nedum uiuos, sed et mor-tuos iudicare annititur. Nam quæ de litteris, sapi-entia, adeptisque donis perhibent eius monumenta, non est quod impar laudem ego, qui neminis Encomium suscepi: sed res ipsas trutino. Est itaque obiectio sup-erbia sua sterilis, quæ nimirum præter uiuos et mortuos, etiam Deum ipsum iudicandum assumit: non debuisse nempe in Paracelsum; sed in aliquem alium (Jesuitam fortè) infudisse, nec seculo Theophrasti, sed citius multò, aperuisse tantam naturæ consonantiam: atqui cedò cur Ignatius tam sero uenit ut Societatem toti orbi tam proficuam stabiliret? cur non multis antea seculis ea emersit? Eheu quò te præcipitas præsumendo miser homo.
52 An non Deus, sui beneficii liber dator? et in immerita donatione sibi complacet? cotem, iuxta quem de pers-onis iudicemus, præbuit: nempe quod ex operibus eos cognoscemus. Quæ autem sint Paracelsi opera, Et

quam omni expectatione naturâ et Linguarum mordacitate maiora, ipsius Epitaphium ab illustrissimo et Reuerendissimo Antistite principe Salisburgense, illi benemerito funeri appensum satis inuita inuidia declarat.

Epitaphium Paracelsi.

Quod Salisburgi in Nosocomio apud Sanctum
Sebastianum ad templi murum Erectum
Spectatur lapidi Insculptum.

Conditur hic philipus Theophrastus
Insignis Medicinæ Doctor, qui dira Illa
Vulnera, lepram, podagram, hydropisim,
aliaque insanabilia corporis contagia,
mirificâ arte sustulit: ac bona Sua
in pauperes distribuenda collocandaque
honorauit. Anno 1541. Die 24 Septemb.
Vitam cum morte mutauit.

Paracelsus igitur tantum abest, quod malè sit meritus, 53
quia antiquitati ignotum magnetismum, et loco naturalis studii quod passim in Scholis sterile docetur, reale aliud, corporum Analysi et Synthesi, ad manus probabile, et longe uberrimum attulerit, quin proinde potius denominationem Monarchæ arcanorum, Iusto Titulo, cunctis

præcedentibus eripueris, nisi cum osoribus, benè gesta, et in bonos usus congesta, ignari Judices vituperemus omnia. Ita sum homo: sordent apud me, quæcumque sola consuetudine fidem merentur? cum nil sit, quod maiori nos implicet caligini, quam quod ad consuetudinem componimur, rumori somnioque assentientes creduli. Eundem est itaque ad libertatem, fruendum, non serviendum Judicii muneribus.

Obücies; in sublunaribus non esse vim influentialem, coelestibus impressionibus parem; atqui si hac impegeris, omnes recte philosophantes unà reprehendent, qui superam lationem in inferis esse, modo inferiore, et Inferiorum analogiam cum superis rectè adnotarunt. En non herba, Animalia, et æger homo, mutationes temporum futuras, præsentiunt et præsagiunt? An non rana, quò profundius sibi Instantis brumæ hospitium excavarit, eò immanior hiems expectanda est? hinc etenim auspicia meteorica: non quidem, quod ista contingant motu Coelestium præcoci, et adhuc futuro, quippe priusquam ad sit, causet eam sensationem præsagam in sublunaribus. absit. futura enim tantum nuntiat firma=

mentum; non autem causa. Verum enim uerò creatis
singulis suum inest coelum, coelique rotatio, dep= 54
endens ex ente seminis, in cuius spiritu (utpote qui
Vniuersi celaturam continet) suum est coelum, et
sua sunt insuper ascendentia: nec est quod nos Astrol=
ogiam pessundare putes: at elucidamus; res siquidem 55
unaquæque suum coelum, coelorumque ob id syzygiam
continet: coelorum tamen motus, quia notissimus, quia
communissimus particularium coelos (sic dicam uerbi def= 56
ectu) dirigit iuxta se. hæc nimirum causa est, cuiusque
naturalis inclinationis: atque ubi creatura à motu illo
coeli, tanquam norma communissima, proprii coeli persu=
asu exorbitat, confestim adest ægritudo et defectus. Nam 57
ouis sine ductore, incerta oberrat; propterea nempe
ægroti præsentiunt tempestates, temporum futuras mu= 58
tationes, non itidem sani: mare namque si flueret et 59
reflueret, ductu lunæ coelestis, id est, pyromantiâ solius,
et non lunæ suæ hydromanticæ: uenti quoque si concita= 60
rentur ductu Mercurii coelestis, et non astri chaomantici
sui, profecto nec essent uspiam uenti ulli prouinciales, et
per totum orbem (quia unicus est tantum mercurius,
et simplex luna in coelis) consimilis flaret uentus, et
mare flueret ubique, si non eodem tempore: saltem
Rythmo eodem, quod Neoterica nauigatio improbat. Sat
est itaque, hic obiter ostendisse, naturam coelestem et

Enormonticam rebus ipsis inesse, quæ tamen ad Rythmum superioris lationis sese concitet ac moderetur, quamdiu non refractaria haberi uelit. Firmamentum quoque non causare futura, nisi remotè, idque primis tantùm qualitatibus, uice cuiuspiam
61 coqui: alioquin opulenter enunciare opera manuum Dei. Res ipsas autem continere in ente seminali
62 firmamentum particulare, ratione cuius simbolizant supera cum inferis, lege amicitiæ et philautiæ: ex quibus saltem nunc colligere est magnetismum et vires influentiales passim rebus insitas atque proprias: quas qui a sublunaribus arcet, subterfugium inane quærit.

Instabis proprius accedendum esse, nec satis adhuc constare, in sublunaribus coelorum qualitatem æmulam, et quidem talem, quæ ad longe dissitum et absens obiectum influat; quod tamen in unguento armorum præsupponitur: adeoque magnetismum esse quidem uirtutem coelestem, nullatenus tamen sublunaribus tribuendam, multóque minus confido unguento armorum. At quid est aliud (quæso) quam negare magnetismum extra uel præter magnetismum? nam si uniuersim omnem sublunarium influentiam ad inuicem, uocitemus magnetismum, eamque occultam coaptationem, qua—

absens in absens per influxum agi siue trahendo uel impellendo fiat, etsi mi defectum magnetismum nuncupemus; profectò quicumque negat extra magnetismum, influentialem uim sublunarium ad inuicem et dari sibi instantiam ex aduerso poscit: is absurdum requirit magnetismum nimirum extra magnetismum, nescitque quid neget aut petat.

Siquidem in sublunaribus exempla facti attuli, et instantias plurimas, appositasque de naso nempe insititio, de sapphiro, de persicaria, asaro, et herbis plurimis. sed negatis (sat scio, quia nescis) uel ea non sic accidere, uel ope Diaboli (quod paratius est) euenire asseres. Moris non est, nudis authoritatibus disputare physicos: ad manus, experientiam scilicet, eundum est nobis cum certantibus. Explora igitur, et nos mendacii arguas; si nequis saltem credas: ideo insolentis est petulantia, negare facti esse, quod passim triuiale, quia nimirum non explorauit, nec explorare annisus sit: multoque insolentius, dæmoni indifferenter adscribere, quod natura ubique consonum est, ut mox docebitur: ~~quia nimirum~~ idque unam tantùm ob culpam scilicet: quia nimirum a nostro censore modus per causam intelligi nequit: à Censore,

qui suo acumine intelligendi, et physices Aristo=
telica studio, ambitum totius naturæ undequaque
se lustrasse præsumit: à Censore inquam, qui
etsi in unguento nil deprehendat superstitiosi,
nihilque illiciti; propter applicationis tamen
modum sibi paradoxum, illud ceu improbum
damnat, exsecratur, et diabolicum nescio quid
continere asserit. At cuius obsecro? quia nempe
Ensis vel paxillus cruentus, unguento mumiali et
magnetico emplastratur. quia sanguinem semel
extrauenatum cum eo, qui adhuc venis fouetur, con=
cordantiam seruare nescit: et quia ad longè dissitum
obiectum, extendi actionem unguenti non credit. Sed
redi ad te: quia mox ea intelliges, et credes, nisi
pertinax nunc in gratiam tui, magnetismi actionem
in sublunaribus ad lucem reuocabimus.

Enimuerò extra immeritò suspectam tibi, rerum et
herbarum classem, influentiam rerum quarundam
ad inuicem esse, et seruari inter obiecta distantia,
nunc ostendam. Vitis quæ in flore est, turbat vina
63 procul. Excusabis eandem mutationem fieri impetu
coelorum: probatur, quod non: si etenim coelum
causaret flores in vite, et vinorum in cadis turbu=

sentiam, necesse esse, utramque annis singulis, stato fieri et definito quasi momento: quod falsum est. nam subinde vitis florescit, et turbatur vinum ante solstitium, atque in eadem regione, alio anno longè post: sed paucis minutis exceptis, sol et stellæ fixæ, singulis annis ad idem punctum redeunt: Ergo Vitis floreret et vina turbarentur, eodem semper tempore. at si diverticulum quæras, et alios, præter solem, planetas, huius rei causam dixeris, qui non singulis annis in solstitio parem habent situm, saltem uti communissimus est coelorum motus, Vineæ florerent eodem anno omnes ferè ubique simul: quod falsum est. Nam sicuti solo natura astralis subest: ita et viti eadem natura particularis inest: quæ et ipsa per se (non secus ac terræ data est vis germinandi per se) florem, fructum, et semen profert, seseque ad Rythmum generalissimi motus coelorum componit et movet: Alterum ad hæc, vina neutiquam turbari regionibus, quibus nulla vitis nascitur; Ergo vitis flos, et non coelorum motus, vina turbat, idque multis inde milliaribus; cæterum eò quidem potentiùs, quò vina viti sunt propinquiora.

Studiis publicis gratulor, illique benè faveo, qui 64

novi, quodammodo antimonium vulgare, inter praparandum, ad influentiam se continuò dirigat.

Mensuram confectam metiri volo: itaque potestatem quandam influentialem, loci distantiis non
65 obnoxiam, Sublunaribus familiarem satis probavero, atque eò violentiùs in favorem magnetismi, si ipsum magnetem sua se sponte ad polum dirigere, nullatenus autem à polo trahi, docuero. Etenim magnes unus ad tres, alter ad sex, septem et undecim gradus à polo declinat: nullus autem (quod sciam) polum rectâ signat; igitur si traheretur magnes, vel à polo, vel ab aliquo poli vicino, velleretur: non enim à polo ipso: quia quidquid trahit, ad se per lineam rectam, et non per obliquam trahit. Quocirca si magnes traheretur à polo, rectà quoque polum ostenderet; igitur magnetes, saltem quod vidi hactenus non à polo trahuntur: neque etiam ab aliquo vicino circa, nam cum illud ipsum quiescat nunquam, sed indesinenter in orbem feratur: igitur si traheret, etiam magnetem inquietum redderet, trahendo ipsum nunc aliquot gradibus ad ortum versus, mox totidem gradibus ad occasum, nunc verò ad Zenith sursum,

aut deorsum uelleret: quod falsum est. Ergo non trahitur, sed sua fertur sponte magnes. Quod autem aliqui magnes per se sursum feratur ad Zenith, instrumentum est quoddam a Guillelmo Guilberto inuentum, cuius inuenti gloriam Ludouicus Fonseca nuper apud maiestatem catholicam ad se rapere annisus est: hoc inquam poli altitudinem, ubique locorum spontanea eleuatione in annulo æneo suspenso ostendit, nedum latus poli.

Pro polo certabis, uiam fuga lustrans: polum quidem trahere magnetem, sed iuxta uariam certamque magnetum dispositionem materialem, eosdem non recta ad se (ea nempe est trahentis conditio et uoluntas) sed ad locum uicinum uellere, hoc est dicere. Polus trahit quidem recta magnetem ad se non tamen magnes trahitur recta ad polum, propter impedimentum aliquod ignotum (quod uocas certam eius dispositionem) inexistens magneti, quod poli tractioni resistit, eaque potentius et superius est: quamquam sospes à tot millenis milliaribus, eadem ad magnetem pertingat. Uides, quantum ueri subterfugio sis deditus: et quam recusas inesse magneti, dispositionem tamen certam quandam motricem, inuitus

magneti inhabitare asseris (certam dicis, fictam tibi, et omnibus in toto incertam) præter, et supra tractum poli? quod idem est, ac si dixeris magneti inesse directricem virtutem ad aliquem distinctum locum; non autem trahi à polo.

Recalcitrabis pro vicino poli, dicendo magnetem trahi, non semetipsum dirigere: trahi non ab aliquo puncto, aut altro, sed à toto circulo quodam, prope polum. Respondeo, longè petitum esse subterfugium, nam iste circulus saltem latitudinem habebit ad minimum octo graduum. et tribus nimirum ad undecim gradus. quia tantæ magnetes variationis vidi. Ergo si toti circulo inesset potestas trahendi idem magnes continuò variaret, nunc ad tres, tandem ad octo, vel undecim gradus à polo deflecteret eadem hora, quod falsum est. Ergo saltem in tantæ latitudinis circulo, erunt diversæ orbitæ, quarum sua quæque suum magnetem alliciet. quo concesso, Recides in idem Barathrum: esse nempe dispositionem quandam in magnete, cur potius ab hac, quam ab alia solicitetur orbita; et per consequens, figmentis ad lubitum deductis, erit virtus nihilominus motrix in ipso magnete.

Nondum satis est, si polus trahere magnetem; hoc 66
fieri uel ob elementalem et materialem lapidis
temperiem, uel propter eius formam: atqui uitr-
um optimè elotum, utcumque multis frictionibus
mundatum, in quo fuit magisterium magnetis præ-
paratum, in posterum suos etiam obseruat polos:
ob impressionem scilicet, uitro citra reliquias corporeas
Communicatum. Chalibs quoque post magnetis
attactum, probè elotus et abstersus, polum notat
nihilominus: quæ duo, cùm neque parem inuicem,
neque cum magnete contemperationem uel formam
habeant; commonstrant ob neutrum finem, polum
magnetes trahere. Dices affrictu, participationem 67
magnetis factam in poris Chalibis, aut spondilibus
uitri, misera excusatio! nam resina abiegna, per se
coagulatur in lapidis duritiem, quæ tum ferrum non
aliàs, quam magnes allicit. hic saltem fictitia
magnetis participatio subsidit.

Magnes solo allii affrictu polum negligit, 68
seruata sibi interim forma, materia et proprietati-
bus: quia nempe per allium obdormiscit spiritualis
illa sensatio in magnete: quam sensationem, causam
unicam actus proprietatum formalium, iam antea

perhibuimus, debilis utique poli tractus foret, qui per tot coelorum orbes, vastamque aëris regionem per tecta per muros transiret, solum vero allii succum (aut Mercurii fuliginem) penetrare nesciret constante radice materiali eadem, et forma lapidis unica.

Natans magnes, parte certa ad Boream, altera ad Austrum fertur. Igitur si istud à trahente polo fieret, totum latus boreale lapidis, semper à polo Boreali duceretur, quod falsum est. Nam boreali latere, si ferrum tetigerit, non illud secundum suam proprietatem ad Boream, sed ad Austrum inclinabit, ~~etsi~~ Etsi lapis pollen ferro adhaeserit: sin vero Australi, ferrum tetigerit, illud ad Boream vertet. Item magnes qua ad Boream parte, se semper inclinavit, ultra lineam aequinoctii ad austrum tendit.

Adhuc paulisper. Magnes scutella innatans stagno quieto si Boreali parte versus fuerit ad austrum violenter: statim Boreale latus aquilonem repetit, velut impete ductu: igitur si a polo ipso magnes velleretur ad polum, et non esset spontanea

lapidis directio, necessariò eodem tractu, tota scutella
fluctitaret et traheretur ad ripam Aquilonarem,
quod falsum est; Directione namque Borealis
lateris acquisita, stant super aquam, magnes et
scutella inmobiles. Est igitur in magnete uirtus
influentialis, quæ citra respectum propinquitatis obiecti
coelestium more, liberè ad polum usque fertur,
cum sit spontanea magnetis ad polum eradiatio:
Itaque si unica naturalis est iam reperta uirtus
in sublunaribus, ad obiectum longissimè distans, 69
diradians (puta in magnete) Satanæ nequaquam
adscribenda: sufficienter quoque probatum erit,
et pares plures esse posse prorsus naturales, ut in
exemplis allatis et unguento armario.

Magnes itaque, uel ferrum a magnete contactum
cum sponte se ad polum conuertant, necessariò
extenditur qualitas quædam a magnete ad polum:
quam quia nouimus fieri citra effluuium aliquod
corporeum, idcirco eandem spiritualem denominamus
in hoc a Theologo nostro dissentientes, qui spiritum
contra omnem naturam corpoream, uelut quid præter
naturam distinguit. Medici uerò, dumtaxat contra
crassiorem corporis compaginem; hoc pacto dicimus,

Solis lucem, et coelorum influxum, torpedinis Jaculationem, Basilisci visum, &c. esse qualitates planè Spirituales: quod scilicet non communione substantialis evaporationis in distans dispergantur: sed tanquam imperceptibilis lucis medio, diradientur a subiecto in obiectum debitum.

Quibus sic suppositis et probatis, satis liquet, quod nondum intellecto Goclenio, ipsum Theologus nihilominus carpserit, multoties immeritum. Primò, quia qualitatem Spiritualem in unguento corporeo stabiliret Goclenius. Secundò, quod lucis radialis instar, seu medio ac vehiculo tractus feratur in obiectum appropriatum. Tertio, quod Spiritus mundani sensatione quadam (omnis sympathiæ causatrice) deferantur eiusmodi qualitates, ad longinquum et destinatum obiectum. Hunc Spiritum Theologus cacodæmonem Interpretatur suo, aut nescio quo iure; cum sit Aura ætheris purior et vitalis, qui solem, Titaniaque astra, Spiritus intus alit, totamque diffusa per artus mens agitat molem: adeoque

mundum communione quadam, partium virium que conspiratione, moderatur Iuxta consensum omnium rectè philosophantium: verbi gratia, Sollissequi flores sentiunt Solis iter, mare lunastitium utrumque notat. In summa omnis creatura per vitam (Regem cui omnia vivunt adoremus) Essentiam, existentiam, et sensationem, creatoris maiestatem, liberalitatem, et præsentiam attestantur. Quo circa Censor noster meritò redarguendus est, quod antequam Medicum philosophico stylo scribentem intellexerit, carpserit intollerando ausu. Adeo namque fuit difficile modum in cunctis tenuisse.

Rogas, quid trahatur è vulnerato? et quo modo fiat tractio per unguentum absens! at sane non iniurius responderem: quando ipse nobis ostenderis, quapropter magnes ferrum traxerit, seseque ad polum converterit: tunc tibi quinam mumia tactam mumiam, per mumiam sanet Iudicavero: at quia insufficientia doclenii hac in parte reparanda, substituti fuimus, mox quoque quinam tractio magnetica unguenti contingat, didactico analogismo ostensuri sumus, si tamen quid trahatur

tibi satisfecero. Notandum igitur in uulnere, non
71 solam continui fieri solutionem; sed simul intro=
duci exoticam qualitatem, unde labra uulneris
indignata, mox aestuant, apostemantur, imo
totum abinde corpus febribus, ac uaria sympt=
omatum syndrome, conflictatur: sic namque
ouum, cuius putamen uel tenuiter saltem laesum
est, putrescit, ubi alias potuisset conseruari. –
Magnetismus igitur huius unguenti, trahit per=
egrinam illam dispositionem ex uulnere, unde
labra, nullo demum accidente praegrauata, sine
dolore sunt, et mox accrescere festinant, nulla=
tenus impedita: natura ipsa uulneris medicatrices
sunt; Medicus, illius tantum minister; nec —
pharmacum in uulnere carnem gignit, satagit
si obstacula remouerit: quae alias unicum arm=
orum unguentum, arcet satis secure, atque
opulenter.

Obiicies, unguentum armorum non debere potius
allicere, alienam iam dictam qualitatem; quam
naturale robur, et uenarum uires: quodque sanguis
in unguento cum sit sanus, adsciscere deberet
sanitatem uulnerati, non autem indispositionem;

prout nempe de Carlina Scriptum est. Respondeo, diversos esse magnetismos: quidam enim trahunt ferrum, quidam paleas, plumbum; quidam carnem, pus, &c. nonnullorum verò ea est gratia, ut pestiferam duntaxat auram extrahant &c. — Imò si effectum Sanationis, in unguento nostro, cum tuo argumento copulaveris, telum te sauciabit proprium. Exinde etenim, quod Effectus unguenti sit sanare perfectè, breviter, absque dolore, sumptibus, periculo, et virium Jactura: hinc inquam liquet, virtutem magneticam unguento, à Deo naturaliter, et non a Satana inesse. Quoniam si hic cooperator esset dictæ Sanationis (quod asseris) eadem esset imperfecta, cum roboris amissione, debilitate, vitæ iactura, difficili convalescentia, vel animali alicuius maioris, et Infortunii recidiva. Quæ singula prout diabolicis curis sunt annexa: ita procul à cura unguenti nostri absunt. Pro nobis fidem faciunt, quotquot unquam hoc unguento curati sunt. Satanas nunquam veridicus est, nunquam boni-suadus, nisi ut decipiat imò nec dudum in vero perseverat: semper namque, 72

si quidpiam boni attuleris, plusculum mali submiscet
hostis. Eandem sanè legem, et in hoc unguento pro
73 sua consuetudine servaret, si Author aut fautor
esset: saltem tunc deficeret hoc remedium, quum
velut ab inferis revocatur vulneratus, qui secus
mortali peccati labe, vitam mox cum sanguine,
periculoso vulnere elisurus esset: nisi Satanam
tunc nostri misertum esse dixeris; et quod Ius in
talem vulneratum iam sibi acquisivit, ipse in
anceipiti ponat, curando nempe per unguentum
magneticum, quem perire mallet; forte ille quia
angustus pacti et verbi observator, iam apud vos
est Satanas, nec amplius versipellis, fraudulentus,
impostor, mendax totus. Praeterea negamus
suppositionem, et sanguinem extra venatum per=
fecte sanum: sed potius vita communi iam
privatum, et initia alicuius corruptionis ingressum
esse. Obtinere saltem vitam mumialem. hic
facit cruor putridus et tamen magneticus In
ovo. Transeo itaque obiectionis absurditatem
quod magnetem unguenti, ad placitum torquere
ausi, non quorsum à Deo datum est.

S

Rationes positiuæ magnetismi propinquius per Metaphysicam et Magicam Deductæ.

Tempestiuum est nunc, prodere causam
proximam magnetismi in unguento. Consensu inp=
rimis Theologorum misticorum, hominem diuidimus
in externum et internum, utrique assignantes
mentis cuiusdam potestates: sic nempe carni et 74
sanguini uoluntas competit, quæ non sit uoluntas
uiri, nec uoluntas Dei; et pater quoque coelestis
quædam reuelat homini interiori; quædam reuelat
caro et sanguis, idest homo externus et animalis.
Quomodò enim idolorum seruitus, inuidia, &c.
inter opera carnis ritè numerarentur (cum In
imaginatione tantum consistant) si et carni sua
non esset imaginatio, et uoluntas electiua?

Porro esse Ecstases miraculosas, homini interiori
competentes, in confesso est. Esse quoque Ecstases
in homine Animali, propter intensam imaginationem,
extra dubium est: Imò Martinus Delrio, Societatis Iesu
præsbiter, admittit in suis disquisitionibus puerum

quendam, tam uiolenta cogitatione, in ciuitate Insulensi ductum, quod flagranti desiderio eadem, uidendi
75 parentem, quasi per ecstasim raptus, eam multis inde milliaribus absentem inuiserit, et ad se rediens, omnium quæ uiderat memor, multa quoque signa, apud parentem ueræ præsentiæ suæ dederit.

Plura occurrunt quotidie similia, quæ breuitatis ergo omitto. Istud autem fuisse desiderium hominis exterioris, Sanguinis scilicet et animalis, certum est: nam anima, alioqui disligata semel a corpore, nunquam nisi miraculo reunitur. Igitur in Sanguine
76 est quædam potestas ecstatica, quæ si quando ardenti desiderio excita fuerit, etiam ad absens aliquod obiectum, exterioris hominis spiritum, deducendo sit; Ea autem potestas, in exteriori homine latet, uelut in potentia; nec ducitur ad actum, nisi excitetur accensa imaginatione feruenti desiderio, uel arte pari aliqua. Porro uti Sanguis quodammodo corrump-
77 itur, tunc se eius potestates omnes, sine prauia Imaginationis excitatione, quæ antea in potentia erant, sponte in actum deducuntur; corruptione namque grani, uirtus seminalis, alias torpens et sterilis, in actum erumpit: utpote cum Essentia

Rerum, earumque Spiritus uitales, putrere nesciant, 78
dissolutione inferioris harmoniæ, Sospites emergunt.
Proinde nempe omnis occulta proprietas, corporum
compagine, digestionibus prauiis (quas putrefactiones 79
uocamus) iam dissoluta, ad manum uenit libera,
expedita et in actum manifesta. Igitur cum uulnus
aëris ingressu, qualitatem aduersam admiserit, unde
mox sanguis in labris æstuat, et aliàs purulentus 80
euadit; contingit sanguinem in uulnere recenti, pro-
pter dictam qualitatem exoticam, aliqualis corruptionis
iam initia ingredi (qui etiam in parillum tunc
assumptus, unguento magnetico oblinitur) quo medi-
ante corruptionis initio, potestas ecstatica in sanguine
latens potentialiter in actum ducitur, qui quia ad
corpus suum redux est, ratione latentis ecstasis,
hinc sanguis iste ad sanguinem totius sui indiuiduum
respectum gerit. Tunc nimirum magnes, in ungu-
ento operari satagit: et mediante potentia ecstatica
(sic uoco Etymi penuria) exsugit noxam è labris
uulneris, et tandem uirtute mumiali, balsamica et
attractiua in unguento acquisita, magnetismus perficitur.
En habes nunc rationem positiuam magnetismi in

unguento naturalis, ex magia naturali depromptam;
Qui assentitur lux ueritatis. Ubi Thesaurus,
81 Ibidem cor, inquiens. Si etenim Thesaurus in
coelis sit, tunc cor, id est hominis interni Spi-
ritus, in Deo (qui paradisus, qui solus uita est
æterna) est. Sin uero in caducis Thesaurus con-
fingitur; tunc quoque exterioris hominis cor et Spi-
ritus, in caducis est. Nec est quod Mysticum Sensum
adferas sumendo non spiritum, sed cogitationem et
~~Spiritu~~ desiderium nudum pro corde; friuolum
etenim contineret, quod ubicumque homo sua cogit-
atione Thesaurum collocaret, ibidem sua esset cogitatio:
ipsa quoque ueritas textum præsentem non mysticè
interpretatur, adiunctoque exemplo ostendit Realem
et localem præsentiam Aquilarum ad cadauer. Sic
Etiam hominis Interni Spiritum esse localiter in Regno
Dei in nobis, quod Deus ipse est, et hominis Ani-
malis cor, siue Spiritum, localiter circa Thesaurum
82 esse. Quid mirum? aut hominum animalium Spir-
itus astrales, post funera circa Thesaurum def-
ossum sese ostentent oberrantes: quibus Nectiomantia
Ceterum tota sese emancipauit. Dico Itaque hoem
externum esse Animal Ratione et uoluntate Sang-
83 uinis utens: Interim uero non animal, sed Imagi-

nem Dei. Videam ergo Logici, quam defectuose hominem a ratiocinii potestate deffiniam. de his plura alibi.

Adiungam ergo magnetismum Aquilarum ad Cadauera: nec enim volatilia tam acuto sunt odoratu, ut ab Italia in Affricam concedant. Nec enim odor tam longè latèque spargitur; obstat namque maris ampla latitudo interiecti, et quadam consumptionis proprietas Elementalis: nec est quod visu arbitreris, has Aues percipere cadauera tam Eminus, maximè si ponè montem, ad meridiem ea Iacuerint. At quid opus est, Auium magnetismum inculcare pluribus: si Deus ipse, Philosophia initium et finis, eundem processum cordis et Thesauri, cum Auibus et cadauere, atque vicissim expressè statuat? si enim Aquilæ 84
ad Escam cadauera ducerentur eodem appetitu, quo quadrupedes ad pascua feruntur, certè dixisset uno uerbo, quod animalia ad Escam confluant, sicuti hominis cor ad suum Thesaurum quod falsum contineret. Neque etenim cor hominis ad Thesaurum pergit, ut saturetur eo, sicut animalia ad Escam. Itaque non est comparatio cordis humani, et Aquilæ in fine, propter quem ad desiderium tendunt: sed in tentionis modo,

nempe quod alliciantur et ferantur per magnetismum Realiter et localiter. Igitur Spiritus et Voluntas
85 Sanguinis e uulnere habiti, et in unguentum paxillo intrusi, tendunt ad Thesaurum suum idest reliquum sanguinem, adhuc uita Interioris hominis potientem. Ast Aquilam peculiari Elogio trahi dici ad cadauer: quia a Spiritu insito et mumiali cadaueris uocatur, non autem ab odore corporis putrescentis. Istud nempe animal solum Spiritum mumialem, in assimilando sibi appropriat. hinc nempe peculiariter de Aquila dicitur, Juuentus mea ut Aquila renouabitur Siquidem Juuentutis renouatio, ab Elixire Spiritus probe depurato, per quandam digestionem singularem, isti uolucri propriam, et non ab Esu carnium, prodit. alioquin etiam canes, et pica Renouarentur. quod falsum est.

Dices, longe petitam esse rationem, pro magnetismo. Quid tum postea? si quod longe ab intelligendi capacitate tua remotum fateris illud tibi e longinquo deducendum fuerit? profecto in Sanguine omnium animalium, animam esse perhibet Genesis. Insunt nempe Sanguini

Vires quadam uitales, tanquam si animata essent, è coelis uindictam, imo et a Judicibus terrenis, in homicidam, animaduersionem postulantes: quæ cum sanguini inesse naturaliter negari nequeam, non uideo, cur sanguinis magnetismum in satanæ ridiculos actus reiiciam. — Amplius hoc dicam; ambulantes nempe In somno, non nisi ductore spiritu sanguinis, idest, exterioris hominis, ire, peragere, scandere, — Vigilibusque alioquin impossibilia, tractare: — uirtute inquam Magica, exteriori homini naturali. Diuum Ambrosium, Exsequiis diui Martini, uisibiliter tamen adfuisse, etsi corpore longè abesset. Spiritualiter tamen exsequiis interfuit, spiritu Externi hominis uisibili, et non aliàs: nam quod in Ecstasi illa, quæ est Interioris hominis, — Sanctorum plerique, multa et absentia uiderint, hoc fit extra tempus et locum, in unitate collectis uiribus supernis, et uisione intellectuali; Non autem præsentia uisibili. Alioquin anima non separatur à corpore, nisi serio, nec reconnectitur: quæ tamen reconnexio, exterioris hominis spiritui est alias uernacula.

Non satis est in tanto paradoxo, rem semel 86

attigisse: ulterius propaganda est, et explicandum quomodo tractus magneticus, inter res etiam inanimes, per sensationem, non quidem animalem, sed naturalem quandam contingat. Quod quò magis seriò fiat, dici prius oportet, quid sui satan adferat, et quomodò cooperetur in actionibus mere nefariis et impiis sagarum; Exinde namque apparebit, cui causa quis effectus tribuendus ueniat. Denique quid sit illa uis spiritualis, ad longè remotum obiectum tendens: quaue actio, passio, et uelitatio sit, inter spiritus naturales: quaue sit superioritas hominis, ad alia inferiora: Et per consequens, cur uidelicet unguentum nostrum, mumiis humanis compositum, etiam Equos persanet, exemplo rem explanabimus.

87 Ponatur Itaque saga, quæ absentem, per figuram ceream, imprecationem, incantationem, uel etiam solo attactu prævio, ualide excruciet (nam de ueneficiis, ut pote quæ solo ueneno necant, nihil hic: quod hæc imitari quilibet possit seplasia) hunc actum esse Diabolicum, nemo addubitat. Iuuat tamen, quantum huc

Satan, et quantum Saga, adferant, discernere.

Suppositio prima.

Inprimis notabis, Satanam iuratum et inconciliabilem hominum hostem, apud omnes æstimari nisi eundem sibi quis amicum malit esse: idcirco quantum mali causare, vel optare nobis possit, id sine dubio et negligentia, procurat paratissimè.

Altera suppositio.

Deinde, quanquam sit Sagis inimicus, In quantum toti humano quoque generi infensissimus hostis est: saltem quatenus sua sunt mancipia, et de suo regno, Eas nunquam prodit, aut detegit Iudicibus, cæterisque hominibus, non nisi inuitus, ludibrio exponit, ob tres rationes. – Prima, cum sit superbiæ parens, multum suæ famæ, ditioni et imperio, per hoc decedere non Ignorat. Secunda, cum sit ipse insatiabilis animarum persecutor, per animaduersiones et ignes quosdam, alias in suam tutelam labi promptos et paratos, terreri nouit, et plane auerti! Tertia, quam obtorto collo,

cum clausis faucibus, optaret tortor perimere Sagam subinde vel ante ignes poenitentem, adeoque suis unguibus ereptam, vidit multoties.

Ex priore suppositionum concludo, hominem peccati mortalis reum, si Satan per se posset occidere, nequaquam procrastinaret; atqui non occidit: Ergo non potest. Verumtamen eundem Saga saepius occidit; hinc etiam eundem occidere potest: non secus ac Sicarius ense quempiam, libertate sui Arbitrii interficit: Est itaque Sagae quaedam potestas in hoc actu, quae non est Satanae; et consequenter, non est Satanas principalis Efficiens, et executor istius homicidii; alioquin enim, si executor esset, nullatenus egeret Saga coadiutrice; sed maximam hominum partem, de medio, solus mox abstulisset. Miserrima certè mortalium conditio, quae tali tiranno subesset, et suo subnoxia staret imperio: fidelem nimis habemus Deum, quam quod opus manuum suarum, arbitrio
88 Satanae supposuisset? Ergo in hoc est aliqua vis Sagae planè propria, et naturalis, quae non est Satanae. Porro quaenam, quanta, et qualis ea sit, trutinandum est exactius: constat inprimis, non esse corporale mas-

culorum robur; nec etenim concurrit attactus extre=
morum ualidus, suntque enerues, et effecta. Et
plurimum Anus malefica; idcirco aliam uim
esse oportet, corporea mole longe superiorem, ho=
mini Naturalem. hac igitur in Illa parte, qua 89
Dei Imaginem proxime referimus, collocanda fuit.
Et quanquam uniuersa quoque, quadantenus ue=
nerandum illud simulacrum referunt: Verum
quia homo elegantissime, proprissime, atque pro=
xime ideo imago Dei in homine, praepollet, domi= 90
natur, et imperat simulachris Dei aliarum crea=
turarum. fortassis etenim, hac praerogatiua, ped=
ibus eius substituta sunt omnia. Quocirca si 91
Deus agat per nutum, per uerbum: sic oportuit
hominem, si uerum debeat dici eius simulacrum,
agere nonnulla solo nutu; nec etenim id nouum,
id parum tranquillum, id soli Deo uernaculum:
Satan namque creaturarum abiectissimus, solo quoque
nutu corpora loco mouet, cum non habeat extremit=
ates, quibus tangat, moueat, uel etiam nouum corpus
sibi arripiat. Priuilegium istud itaque non minus hoi
Interno, quia spiritus est, competere debuit, si Dei
repraesentare debeat, et quidem non otiosum sim= 92
ulachrum; hanc facultatem si Magicam appellemus,
hocque uocabulo male instructus terrearis, Spirituale

robur uocitaueris, per me licet: de nominibus siquidem
nil solliciti sumus, rem ipsam, quam proximè
93 possum, semper aspicio; uis igitur ista Magica
est in homine interno, siue hoc Etymo animam
Intelligas, siue eius Spiritum uitalem, nunc nobis
94 perinde est: cum ~~hominibus~~ hominis interni ad
externum sit quædam proportio in omnia, suo
gliscens modo, dispositio appropriata, et proprietas
proportionata. Quapropter necesse est hanc uim
per totum hominem dispersam esse; in anima
quidem uegetiorem, at in carne et sanguine longe
demissiorem. Spiritus uitalis in carne et sanguine,
95 animæ uice fungitur, idest in exteriori homine,
is idem est, qui in semine totam hominis figuram,
superbam illam constructionem, et perfectam
adumbrationem, finesque rerum agendarum nouit,
quia continet; et qui iam constitutum foetum,
usque in uitæ periodum comitatur præsul;
96 quique tametsi cum ea abscedat, eius saltem tanti=
llum, in cadauere ui interempto, tanquam eidem
confermentatum optimè, remanet. De Cadauere
autem sponte, et fatiscente natura mortuo, tam
insitus quam influens spiritus, migrarunt simul.
97 hunc spiritum propterea Medici, in insitum siue
Mumialem et influentem, cum uita scilicet priore
abeuntem, diuidunt. Et hunc deinceps in naturalem,

Vitalem, et animalem subdiuidunt, nos uno pariter
Vocabulo, omnes hic simul comprehendimus: Anima
Igitur prorsum spiritus, nequaquam posset spiritum
uitalem (corporeum equidem) multo minus carnem 98
et ossa mouere, aut concitare, nisi uis illi quæpiam
naturalis, magica tamen et spiritualis, ex anima
in spiritum, et corpus, descenderet. Cedo, quo pacto
obediret spiritus corporeus iussui animæ, nisi iussus
spiritum, et deinceps corpus, mouendo foret? At
Extemplo, contra hanc magicam motricem obiicies,
istam esse intra concretum sibi, suumque hospitium
naturale, idcirco hanc etsi magam uocitemus, tantum
erit nominis detorsio, et abusus, siquidem uera et
superstitiosa magica, non ex anima, Basim desumit:
Cum eadem hæc nil quicquam ualeat, extra corpus
suum mouere, alterare, aut ciere. Respondeo:
Vim, et magicam naturalem illam animæ, quæ
extra se agat, uirtute imaginis Dei, latere iam
obscuram in homine, uelut obdormire post præua=
ricationem, excitationisque indigam (quæ cuncta mox
suo loco probabimus) quæ eadem utat somnolenta
ac uelut Ebria, alioqui sit in nobis quotidie; sufficit
tamen, ad obeunda munia in corpore suo: dormit 99
itaque scientia et potestas magica et solo nutu actrix
in homine, postquam scientia pomi manducata fuit,
et quamdiu hæc (quæ est carnis, sanguis, exterioris —

hominis, et tenebrarum) viget, pessundata est, nobilior
potestas magica. At quia in somno subinde tota pomi
scientia dormit: hinc etiam quandoque insomnia sunt
prophetica, et Deus ipse, in somniis, sæpius homini,
per effectum propinquior idcirco est. Ubi videlicet
interior magica, iam per scientiam pomi, non-
interpellata, usquequaque sese exserit intelligendo.
Prodit nempe quando sese in potestates inferiores
demergit, movendo euntes in somno, tuto ducit, quà
vigiles scandere non possent. Igitur principium
100 Cabalæ, inter dormiendum hauriri asserunt, —
consopita scilicet pomi scientia. Intellectualis animæ
actus, clarus semper et inconcussus est, ac quodammodo
101 perpetuus; attamen quandiu principale agens vim
suam usque ad sensus limites non traduxit, nondum
per totum hominem, istiusmodi actio propagata est.
Etenim qui unà cum sentiendi virtute, cum carnali
intelligentia sumus, perpetuo per eandem, a scientia
et magica superiore, proh dolor distrahimur, in
umbra cognitionis potius, quam in veritatis luce,
retinemur. Nec enim advertimus nos intelligere
tenebrarum incolæ, nisi quando facta est facultatum
mutua quædam traductio, ac velut actionum anguli
diversis agentibus prorogati, circa medium complicantur.
102 Satan itaque, vim magicam hanc excitat (secus
dormientem, et scientia exterioris hominis impeditam)
in suis mancipiis: et inservit eadem illis, ensis vice

in manu potentis, idest saga. Nec aliud prorsum Satan ad homicidium adferi, praeter excitationem dictae potestatis somnolentae, et compulsae, ut plurimum, voluntatis in sagis consensum: propter quae duo, tanquam sibi totum deberetur officium, scurra postulat sibi per pactum, iugem, tenacem, et irreuocabilem oppignorationem, seruitatem perpetuam, et deuotam adorationem, si nihil adhuc amplius. Cum alioquin 103
Eiusmodi potestas sit collata gratis à summo opifice Deo, homini planè naturalis. Enimuero praestigia, oculorum effascinationes, utque falsae appareant larvae ac his similia, ex solo sunt Satana, eiusque solius sunt actus proprii: adeo namque, dumtaxat ridicula sunt opera eius, et falsae tantùm apparitiones; quia misericors deus, eundem, latius quicquam posse, non permittit, sed uinctum tenet: cum alioqui reales, et nefarios actus, saga de sua facultate naturali exserat: Siquidem per peccatum Adamo 104
non dona naturae, sed gratiae, obliterata esse, nemo ambigit: eademque adhuc dona naturalia quanquam non sublata fuerint, stetisse tamen uelut somno coërcita, ac sopita. Sicuti enim ex tunc mortalitati obnoxius euasit more sociorum animalium: ita obscuratae fuerunt antistites potestates in homine, quae proinde excitatione, et e tenebris eductione, opus habent. huc nempe spectant contem= 105
plationes, continuae orationes, uigiliae, Ieiunia, et

mortificationes actus, ut deuicta nempe carnis somnolentia, potestatem illam agilem, caelestem et expeditam in deum nanciscantur, eumque coram alloquantur suauiter, qui non nisi in spiritu, idest Interioris hominis fundo, adorari efflagitat.

106 Huc inquam spectat Ars cabala, qua potestatem illam naturalem, et magicam, uelut excusso somno, anima restituat.

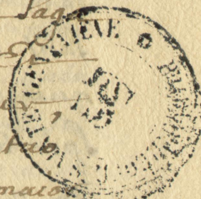
Per Exempla more Mathematico, me ulterius explicabo, et assumam ipsa sagarum opera: quae quanquam nefaria et horrenda sint; eadem tamen radice, indiferente ad bonum et ad malum, potestate nempe Magica, nitantur. Nec enim maculat Arbitrii maiestatem, uel eiusdem tractatum, tametsi de fure, latrone, scorto, Apostata, et saga, subinde disseratur. Esto ergo saga in stabulo absente, occidit Equum: virtus quaedam naturalis, a spiritu sagae, et non a satana deriuatur, quae opprimat uel strangulet spiritum uitalem Equi: puta duo esse subiecta morborum et mortis, unum nempe

107 corpus, in quo morbus habitat. Et quia in hoc omnia entia agunt, tanquam passiuum maxime; putatum est reliquum spirituale dominium esse satanae. Aliud uero est spiritus impalpabilis et Inuisibilis, qui per se ipsum omnes morbos pati potest.

Patiente Spiritu, etiam corpus patitur; quia actio in corpus terminatur (Mens namque postquam alligata est corpori, fluit semper inferius, prout dolente palato, Istuc continuò tendit lingua) sed non contra. Sunt namque morbi materiales aliquot, qui tantum tinguntur materialiter. Adeo namque multiplex interitus occasio, ut non sit unde superbire queamus. Actus Igitur Sagæ prætactus, plane naturalis est: quanquam uirtutis excitatio sit facta Satanæ auxilio: non minus quàm si porrecto per Satanam ense, Saga equum trucidaret: Actus iste Sagæ, naturalis est et corporeus; prout alter præcedens, est actus naturalis et spiritualis. Siquidem homo non minus naturaliter constat spiritu, quàm corpore: nec est ratio ideo, cur unus actus dicatur naturalior, aut cur 108
solum corpus agere dicatur, Spiritus uerò feriari actione sibi propria saltem (quatenus imago Dei est) omnino destitui: imo spiritus uitales, propriissimè loquendo, sunt qui sentiunt, monent, memorantur, &c. nequaquam uero corpus, ipsumque cadauer: omnis idcirco actus magis propriè suum agens respicit, quàm agentis hospitium corpus. Radius itaque 109
aliquis spiritualis a Saga abit in hominem, aut brutum, quod interimendum statuit, iuxta Axioma. Non fieri actionem; nisi debita fiat approximatio

Agentis ad patiens, et copula uirtutum inuicem, Siue eadem approximatio fiat corporaliter, Siue etiam Spiritualiter; quod ad manum uisibili testimonio probatur: Nam Si Recens cor Equi, per Sagam mactati (est enim Sedes Spiritus uitalis) clauo transfigatur: assetur uero, uel crate torreatur:
110 mox Spiritus uitalis Sagæ, citra alterius medii Interuentionem, et inde Saga tota ipsa (Siquidem non corpus, Sed solus Sentit Spiritus) Immanes patitur ignis cruciatus et dolores: quod Sanè nullo pacto contingeret, nisi facta fuisset copulatio Spiritus Sagæ cum Spiritu Equi: Equus namque Strangulatus retinet quandam uim Mumialem: (Sic uoco quandocumque carni adhuc confermentata est uirtus liquoris uitalis, Id est Spiritus insitus, qualis in Sponte præ ægritudine, aliaque inferioris ordinis disruptione, morientibus non inuenitur, cui comes est Spiritus Sagæ, ‡ qui retinetur per infixum clauum, et tostura utriusque Spiritus Simul, unde per magnetismum, extremo Ignis termino, Sagam in Spiritu Sensitiuo agitari
111 contingit. Effectus iste ab intentione mutatur: Si namque uindicta experimentatorem concitauerit, tunc effectus reprobus est. At Si periculum fiat, ut Saga
112 eo Sese prodere cogatur, Iudicibus Substerni, Et proximo, Sibique hactenus beneficentia procuretur, quatenus Sublato tam impio Blasphemo, et noctuo Satanæ mancipio, Dei gloria, pax, et requies maior

‡ Ipsi copulatus. In corde Itaque recenti, priusquam ad Sagam, dissoluti=one suus ~~retrome~~ retromeet Spiritus, sit alligatus Sagæ Spiritus, qui &c.

Inter vicinos oriatur, tum certè effectus reprobari nequit. Non est cogitandum, totum Spiritum Sagâ abiisse in cor Equi (Ipsa namque sit e vivis discessisset) verum esse univocam quandam Spiritus lucisque vitalis participationem, prout nempe in semine qualibet vice, totius hominis Architectus Spiritus, etiam ad multos foetus sufficiens, propagatur, manente tamen integro patris Spiritu. Ista nempe 113
Spiritualis lucis participatio est magica, virtute verbi (animalia et herbæ producant semen) locuples communicatio, et unum producit decem Myriades Seminum æquivalentium, et Spiritus seminales integrales totidem, tanquam de lumine lumen accenditur. — Quid autem sit propriè Spiritus magneticus, et entitas phantasia parente genita, postea scribam latius: nunc ad propositos revertor terminos.

Nec est quod quisquam autumet hanc cordis in Sagam reactionem, putatitiam esse, aut præstigium ac ludibrium Satanæ plane superstitiosum et damnabile; cum illa infallibiliter hoc signo prodatur, et in apertum prodire cogatur, velit, nolit, quod intentioni Satanæ oppositum esse, altera suppositionum, superius satis ostensum est: effectus namque est perpetuus, — nunquam fallens, fundamentum in ratione et natura Spirituali habens, minimè verò superstitionibus nisum. An non similiter confossum cadaver quoque ante

Iudices, præsente homicida, sese cruentauit, certumque
sæpius delicti Iudicium exhibuit? tametsi iam ante
cruor restrictus stetisset? Scilicet morienti præ uulnere
114 homini, uirtutes inferiores quæ mumiales sunt (Effrenes
enim eæ, non sunt in nostra potestate) uindictæ
faciundæ uestigium, sibi impresserunt. hinc præsente
homicida ebullit cruor, et effluit, quasi et in Ira,
Impetio ultionis simulacro agitatus, in sanguine Nim=
irum, etiam post mortem inest suus præsentis homicidæ
sensus, sua uindicta, quia sua quoque phantasia: —
115 Ideo non ipsius Abel, sed innocens sanguis eius, —
clamat tamen in coelum uindictam, propterea in
obsidionibus, pestis plerumque comes incedit: quia
nempe spiritus magicus exterioris hominis concepit in
conflictibus, Arrham uindictæ impressam, nonnunq=
uam uerò ad desperationem, præ paupertate, milites,
corumque coniuges, moriendo pene adiunguntur,
116 et multa ditioribus im præcantur infortunia, unde fort=
issimæ impressiones in spiritum sidereum morientis,
(grauidæ præsertim) relinquuntur posthumæ: qui mox
ab obitu, in aëre oberrans, suæ classis, idest, spir=
itualesnocendi et ulciscendi modos comminiscitur, et
117 promptus patrat. Pestes autem eiusmodi sunt ferinæ,
nemini parcentes, ac uelut diuinitus immissæ: et quia
spirituales remediis corporeis operam implorant frusta=
neam, sileo: nec etenim tutum est satis, mumiarum
ad inuicem connexum, et concordantiam exprimere: inde

Nempe tota dimanauit Necromantia ueterum, ob id 118
quoque Deus in lege uetuit, corpora suspensorum
(etiam Ethnicorum) relinquenda in patibulo, neue
sol supra ea occidat; respondebis pestem obsidionum
oriri; propter multiplices excrementorum sordes. Sed 119
contra instant coriarii, coprofori, et qui colla putre=
efaciendo nauam operam: omnes enim (tantum abest
quod pesti essent obnoxii) ut plurimum sunt longaeui,
mirabilis deus in spiritu microcosmi. An scire forte 120
aues, cur sanguis taurinus toxicus sit, non autem fratris
sui Bouis? occidendo scilicet obmurmurat Taurus, et
suo sanguini, uindictae notam et suum sigillum imprimit
expotens: sin etiam contingat, mactando Bouem, uno ictu
euasisse furiosum, et diutius in eo perseuerasse furore:
carnes male sanas relinquit, nisi prius sopita perturba=
tione, deses et seclusus relinquatur ieiunio in se redire. 121
Taurus igitur moritur prae caeteris animantibus, uindex
excellentius: atque idcirco eius pinguedo (non autem sanguis,
ne sanguis humanus in unguento exotico Taurini sanguinis
tinctura superetur) pro unguento armorum, prorsus est
necessaria. Si arma uulnerum authores incruenta adfuerint,
iisdemque oblitis, secura sanitas expectanda sit, profecto
non satis sunt, Ensea cum socijs ingredientibus, ut
sine sanguine recenti e uulnere habito, sanatio instituatur,
Violentior nempe taurina impressio exigitur, et floridi
mellis aërea communicatio. hinc itaque satis liquet, 122
non concursu satanae (qui etiam sine melle et tauri

cruore sanaret) sed communione qualitatum naturalium, cum vindicta posthuma traduce, in concreto relicta, conscribi unguenti efficaciam.

Obgannient contrarii, gaudentes, vir potuisse probatam evadere unguenti magnetici potestatem, nisi per sagam, Satanam, et spiritualem mundi invisibilis magiam, scientiam putatitiam, plane nihili, et damnabilem errorem. Verumtamen non istud rei tractandæ, sinistra quædam obliquitas, sed aliorum crassa ignorantia, et fragilitatis humanæ misera conditio, postulavit: quæ promptiùs in malum tendit, malum cognoscit, et malo paratius docetur, quam bono: at certe quæcunque de Satana et sagis huc attulimus, non est quod inde conformitatem unguenti cum sagis sperent alii: neque etenim doctore aut impulsore Satana, spiritualis virtus unguenti, et sanguinis phantasia, excitantur. Sed istud volebam: habitare videlicet in anima virtutem quandam magam, a Deo datam, ipsi naturaliter propriam, et competentem, in quantum naturaliter Imago et Sceptrum eius sumus; hactenus quoque agere peculiari modo, idest spiritualiter in distans, idque multo potentiùs, quàm corporeis ullis adminiculis. Quia cum anima sit pars corpore principalior: idcirco actio ei competens est spiritualis, magica, et validissima. Animam

Virtute eadem, uelut somnolenta, per scientiam
pomi esu acquisitam, redditâ, regere ac agitare
corpus suum: eadem vero magica non nihil
expergefactâ, etiam extra suum Ergastulum,
in aliud distans obiectum, solo nutu agere
posse per media deportatae: In eo nempe 123
sitam esse totam Basim magiae naturalis;
nullatenus autem in benedictionibus, ceremoniis,
uanisque superstitionibus; sed has omnes observantias 124
nefarias inuectas esse per eum cuius semper
studium fuit, bona passim omnia suis conspurcare
Zizaniis, nomen Magiae non expauentes, sed cum 125
scriptura bene interpretantes, in bonum tamen
et malum Apicem, indifferenter usurpari posse,
per usum nimirum illius potestatis, uel abusum
concessimus. Adeoque sub eo uocabulo, altissimam 126
rerum cognitionem ingenitam, et potentissimam
ad agendum potestatem, subaudimus, nobisque
cum Adamo aeque naturalem, peccato non extinctam,
non obliteratam, sed uelut somnolentam, idcirco
excitamenti indigam. Ideo ostendimus magnetismum, 127
non quidem per Satanam: sed per id quod satanae
non est, exerceri, ideoque abusive potestatem
nobis connaturalem, Satanae tanquam si is patronus
foret dedicatam stetisse: potestatem magicam in
nobis, à peccato uelut dormire; ideoque excitatore
opus habere: sive is sic Spiritus sanctus per Illu=

minationem, ut in Eoicis magis contigisse commemorat
128 Eclesia, et hodie in aliis subinde contingit: siue
etiam Satanas propter praeuiam oppignorationem,
eandem suscitat; estque in hisce eiusmodi
excitatio tanquam per soporem uigilantem, —
catochum, ideoque imperfecta, propter modum,
129 mala propter finem, obscura propter media, et
nefaria propter authorem: nec patitur Versipellis,
quod Saga hanc uim cognosceret sibi esse naturalem;
quò eam strictius deuictam sibi detineat; neue
tam nobilis potestatis excitae, exercitium aliò,
quam ad nefas propendat, frenum itaque is imperat
nec Saga nouit excitare ad lubitum suum, quae
alterius tyranni uoluntati se totam prostrauit,
potest et ipse homo sibi, per artem Cabalae,
excitamentum tantae potestatis, ad suum lubitum
causare, uocantur hi adepti, quorum etiam rector
Spiritus Dei est. Hanc eandem uirtutem magicam
esse quoque in homine exteriori, in carne et San=
guine uidelicet: suo tamen et longe effetiori modo;
130 Imò nedum in homine externo: sed etiam propo=
rtionaliter in brutis (sic nempe Genesis, animam
Brutorum, sanguini inesse commemorat, eundemque
hoc merito, extra cibum nostrum conscribit) et aliis
forte rebus omnibus; cum singula, totius uniuersi
adumbrationem in se contineant, eoque nomine

saltem Deum, idest omnia, in omnibus esse, ueteres serio adnotarunt: exterioris hominis magiam non minus quam interioris, excitationis esse indigam; nec Satanam, aliam in suis Scrophia excitare magiam, quam quæ exterioris est hominis: in Interiore nempe animæ fundo, regnum Dei est, ad quod nulla creatura accessum habet. Docuimus præterea esse connexionem inter res spiritualiter agentes, et spiritus cum spiritibus, uti dimicare, exemplo Sagæ, ita et amicari ostendimus, exemplis magneticis, et rationibus propriis, pro fascino et ligatione animarum, prout de Dauide, et Jonatha &c. postremo ostendere annisi sumus, hominem cæteris creaturis corporalibus prædominari, et magia sua naturali domare posse aliarum rerum uirtutes magicas: quam prædominationem alii in ius carminum et incantationum transtulerunt falsè et abusiuè. Qua hierarchia satis superque elucidauimus, quæcunque hactenus in Satanæ dominium, non nisi rustice, corporaliterque nimis philosophantes retulerunt. 131

Et uniuersa quæ dicta sunt ignorantes, de multis adhuc dubitare necesse est: Igitur cuncta repetere statuimus; inprimis quò lucidiora euadant, quæ supra, de spirituum duello, uel amica inuicem

conspiratione, diximus: opera pretium est Spirituum arma, et eorundem rempublicam definire: — Quocirca verò notandum est exemplum prægnantis, quæ si cerasum violenter animo conceperit, mox eius vestigium foetui imprimitur, parte ea, qua sibi prægnans manum admouerit. Nec est quidem otiosum duntaxat cerasi simulacrum, ac macula; sed quod suo tempore, cum cæteris arboribus florescit et maturescit, mutatis nimirum colorum et figurarum signaturis: ardua ac sacra profectò, vis Microcosmici Spiritus, qui extra truncum Arboreum, verum cerasum, idest Interioris cerasi proprietatibus, et dynami, insignitam carnem solo conceptu profert, unde duo necessariò consequentia Intelligimus. Prius, omnes omnium rerum
132 Spiritus, ac velut essentias, in nobis latere, Et Microcosmicæ Atice phantasia duntaxat nasci et
133 Educi. Alterum, animam concipiendo generare quandam ideam rei conceptæ: quæ quidem prout antea latebat ignota, et velut ignis in silice: ita concitatione phantasiæ, producit quandam Ideam realem, et Essentialem determinationem quidditatiuam
134 Cerasi: quæ non sit qualitas nuda; uerum aliquid substantiæ simile, inter corpus et spiritum, idest animam, ambigens. Idest ita spirituale ut non sit corporeæ planè conditionis exsors: cum actiones

Anima, in corpus, et inferiores sibi ordines,
propendentis, terminentur: neque ita corporale
tamen, ut dimensionibus claudi possit, quod
et enti seminali proprium, quoque recensuimus.
hæc Igitur entitas idealis cum ex mundo Invi=
sibili, et intellectuali Microcosmi exeidit, corpus
induit, et tum prius loci et numerorum deter=
minationibus clauditur. Obiectum intellectus
nuda et pura, in seipsa, essentia est, non accidens,
concensu Theologorum practicorum, idest Mysti=
corum. Protheus itaque intellectus, hanc conceptam
essentiam velut induit ac vestit. At quia quodvis
opus, sive externum, sive internum, In sua propria
Imagine fieri habet: Intellectus agnoscit, voluntas
diligit et vult, et memoria recogitat, non nisi
per imagines: hanc itaque eandem imaginem
obiecti sui, intellectus induit; et quia anima
simplex est corporis forma, quo quoquo se avertit,
Idcirco nec duas intellectus agens simul Imagines
habere nequit, sed prius unam mox alteram,
super intellectum itaque, et comprehensam imaginem
adhuc tenem, tota descendit anima, et hanc essentiâ
cognitionem formae in imaginem persistentem 135
sua idealem entitatem: conspurcata mens prolapsa
fuit in indignationem Dei; et quia simul deturpata

Eadem, prioris sortis exuta nobilitate, mors Introitum inuenit, non quidem creatoris mandato, sed hominis degeneratione, propter eandem entitatem idealem iam indutam, in turpitudinem delapsi, et à seipso degeneris, quam serio ac sedulo turpitudinem etiam in singulis peccatis emergentem, poenitentia emaciare conuenit hic, uel in futuro saeculo. Entitas igitur, in intellectu adhuc leuis est, nec alibi quam in praegnante, consistentiam reperit, quam in nobis non nisi per uoluntatem nanciscitur, idest, intellectus semper procreat entitatem, sed eam non induit nisi per uoluntatem, exceptis praegnantibus. Siue igitur peccatum, nihilum dicamus, siue aliquid, saltem consensus in malum, nunquam fit sine reali procreatione, huiusmodi cuiusdam entitatis, eiusque assumptione ac indutione, haec

136 fuit causa foecunditatis seminum: phantasia nempe libidine commota, entitatem leuem patrat: quam si anima per uoluntatem induat (uti semper actio incarcerata mentis deorsum et extrorsum tergit) hanc eandem entitatem in liquorem seminis dispergit, qui alias non nisi sterilis foret: quae

137 actio uelut per mentis alienationem fit: abeunte scilicet uoluntate per ueram magicam exterioris hominis, in Ecstasim quandam, in qua fit communicatio cuiusdam lucis mentalis, super entitatem, descendentem

In corpus Seminis. Quotiescunque igitur cogitatio sensum et velle, in consensum trahit, turpis toties nascitur et induitur pellis, idealis entitas spuria: quo partu, voluntas dicitur confirmata: illa quoque idealis entitas, quoquoversus à voluntate dirigitur, eò vadit: hoc pacto, voluntas movet nunc Bracchium, mox pedem &c. porrò quando spargitur dicta entitas in spiritum vitalem ad aliquid amandum, iuvandum, nocendum; levi tantum indiget excitamento sive Dei, artis vel Satanæ operâ, facto, ut nimirum peregrè abeat portiuncula spiritus, quæ entitatem iam induit obeatque munus suum, ipsi a voluntate iniunctum.
Sic Masculus, semen extra se deponit, quod per 138
entitatem quam hausit foecundum est longe, et extra suum truncum, suo fungitur munere. Corpora profectò, vix mundi medietatem faciunt: spiritus etiam per se, suam habent medietatem, et quidem totum mundum: Itaque toto hoc contextu 139
spiritus voco magnetismi patronos, non qui ex coelo dimittuntur, multòque minus de infernalibus sermo est: sed de iis qui fiunt in ipso homine, sicut ex silice ignis, ex voluntate hominis nempe, aliquantulum spiritus vitalis influentis desumitur, et idipsum assumit idealem entitatem, tanquam formam ac complementum. Quâ nactâ perfectione, spiritus

140 qui antea aura æthere erat purior, instar lucis
subtiliatur, mediamque sortem inter corpora et non
corpora assumit. Mittitur autem eò, quò voluntas
ipsum dirigit, vel saltem, quò innata spirituum
scientia infallibilis, iuxta scopos rerum agendarum,
eundem mittit: Idealis igitur entitas, itineri iam
accincta; quodammodo lux, et quasi non amplius
corpus nullis stringitur locorum, temporum, aut
dimensionum imperiis, ea nec dæmon est, nec
eius ullus effectus, nec ulla eius est conspiratio,
sed spiritualis quædam est actio illius, nobis planè
naturalis et vernacula. Hanc qui benè capit sophiam,
facile intelliget, materialem mundum utrobique
ab immateriali, et invisibili, regi et coerceri: ho=
minum autem pedibus substituta esse creata —
cætera corporalia, hæc est nimirum causa, cur etiam
mumia, adeps, usnea, et sanguis humanus, phantasia
nempe eis existens in unguento, imperet sanguini —
canino, Equino, &c. in pyxidem per bacillum —
adportato.

141 Nondum de Magnetismo unguenti satis dictum.
Resumam ergo. Magnetis nempe, et rerum inani=
matarum magnetismos, fieri per naturalem sensatio=
nem sympathiæ omnis authricem, certum est. Si
namque Magnes se ad polum dirigat, eundem —
novisse oportet, si in directione sua errorem non
142 sit facturus; et quomodo quaeso noverit, si non sentiat

Ebi sit? similiter si ad ferrum eminus positum se torqueat polo neglecto, ferrum sensisse prius necessarium est. Varios igitur sensus, imagines habet unicus: neque etiam sensisse satis erit, nisi amoris et philautiæ stimulos addamus, adeoque phantasia quadam naturali dotatum esse, et cuius impressionis ergo, universi magnetismi conflati sint. Alia nempe phantasia dirigitur in ferrum, quam in polum: tunc enim per vicinum duntaxat spatium, virtus sua spargitur: mutata est eius 143
phantasia, quando foetum, ~~catharros~~ catarrhos, aut intestinum cohibet; alia quoque phantasia, magnes trahit quippiam è vitro ignibus excocto: minutulum enim eius fragmentum, in massam vitream iniectum, dum coquitur, a viridi vel luteo candidum efficit. Quanquam enim ipse magnes 144
rubeo colore sit saturatus, et igne consumatur vitrario: interim attamen dum vivit, etiam è candenti vitro, liquorem tinctum attrahit, consumit; adeoque eius attractio nedum ad ferrum est: sed insuper ad partem illam aëream, quæ difficulter 145
è vitro abiret, hactenus vitrariis in usu communi est. Succini phantasia, paleas ac festucas trahit, tractione quidem satis otiosa, sed tractionis signatura perfectiori: nam mumia nostra maritatum, nostro quoque magnete fortius, trahit in adversum et

Zenexton euadit; summis uerò immistum
succinum, uirus et plumbum, sua imaginati=
one transplantata iam, è uulnere trahit,
uariata nimirum utrobique trahendi uoluptate
et uoto. At quid mirum fuerit (nisi apud eos
qui omnia ignorantes, omnia quoque admirantur)
146 res inanimes phantasia pollere? cum is, qui
totus uita est, res omnes creet, nullamque ideò
è manu sua mortuam expectandam promisit?
nulla quoque adueniet poenitus, in qua et ipse
non elucescat præsens, Spiritus domini totum
repleuit orbem terrarum; imò hoc quod continet
omnia, uim uocis habet. Nonne multam scie=
ntiam in pomo fuisse credimus? eiusque esu,
protoplastos scientiam unà esitasse, et intus
concepisse? et an non scientia phantasiam sui
generis præsupponit? Sic etenim aliquot simplicia
amentiam, nonnulla insaniam, aut furorem
147 maniacum alia inducunt; non quidem cerebri
destructione, aut spirituum eius dissipatione
(tunc saltem non constaret robur furiosi, et
uires ualidissimæ) sed introductâ illorum simpli=
cium alienigenâ ac furiosâ phantasiâ, quæ
uictrix nostram subigit, atque eandem pro tempore
(ut in delirio, frenitide &c. nonnunquam et

perpetuò sibi servam effecit, ut in lunaticis
et vesanis. Nonne sic canum rabies in ho= 148
minem transit? phantasia nempe furoris ma-
niaca in salivam transplantata, quæ victrix
mox triumphet de sanguine animalis illius,
quem aperta cute, vel ut tenuiter attigerit?
tunc scilicet phantasia totius sanguinis prisca
loco sedit, et peregrinæ tincturæ phantasiam
hydrophobicam, velit, nolit, assumit. Inde
tamen mors binsica, idest ex solo ægritudine
mentali, exaltata nempe, et excitata virtute
magica canis, super phantasiam animalium
non excitatam, sed somnolentam. Eodem planè 149
modo phantasia Tarantulæ ictu exili imprimitur,
et mente statim alienati tripudiant saliuntque
immensum, in eo tamen differt tarantulæ ven-
enum à rabidi, quod hoc agat potestate magicâ
excitatâ, adeoque per magicam veri nominis: at
Illud, per facultatem magicam somnolentam, - 150
prout et in napello et cæteris deleteriis, exili
quantitate necantibus, patet differentia: quia =
contra canem rabidum, nullum animal se tuetur
aut deffendit, quoniam est potestas magica ligans,
contra quam non valent dentes aut cornua: quod
de tarantulæ veneno dici nequit. In homine igitur
externo, prout et in sociis animalibus, vis magica

velut consopita est, nec in solo homine excitari
potest (etsi quidem multò facilius) sed in
consortibus animantibus quibusdam, imò nec satis
est spiritus, cum spiritus hanc servare concordiæ
151 et monomachiæ legem, quin etiam in toto univ=
erso latet spiritus quidam, quem magnale
magnum dicimus, qui sympathiæ et dispathiæ
leno confabulator et actionum promotor existit
et ratione cuius, magnetismus, tanquam per vehi=
culum, ad distans obiectum extenditur. Probatur
id ad oculum, etenim si super testudinis chordam
fidem levem paleam, ancipiti extremitate in
aëre, instar stateræ pendentem, posueris et
alterius testudinis similem fidem pulsaveris
eminus, ubi toni in octavo consonant, videbis
paleam trementem, at ubi in unisono concordant,
tunc alioqui quieta testudinis fides, moræ impatiens,
subsilit, præ lætitia gestit, et invisam paleam subs=
ultu excutit. An et hic Satanas nobis fidicen erit?
quam paleam non contigit subsilire, etsi omnes
fides alterius testudinis unanimiter, fortiter et cominus
pulsentur; nec etiam nudus tonus, alteram et quie=
tam chordam subsilire cogit: id nempe tunc quilibet
tonus efficeret: sed solus leno spiritus, in medio
habitans, et actionum naturalium fidus executor,
et adiutor, sympathiam defert, promovet et conca=
usat.

Cur nomen Magiæ perhorrescimus! Siquidem 152
tota maga est, nec ullam habet agendi potentiam
quæ non à forma sua phantasia, et quidem magicè
proferatur. At quia hæc phantasia, in corpor=
ibus electione carentibus determinata est identitatis,
idcirco ignoranter et rusticè nimirum, non phant=
asiæ illius rei, sed proprietati naturali adscriptum
stetit; loco causæ, effectum videlicet causarum
ignorantiâ adferentes: cùm alioqui omne agens
agat in obiectum proprium, præsentiendo nempè
illud, quò suam non temerè, sed in obiectum duntaxat,
spargat actiuitatem: post sensum nempe obiecti;
commotâ phantasia, dispergendo idealem entitatem,
et copulando eam radio entitatis passiuæ. Hæc
nempe fuit magica actio rerum naturalium, proprii
tamen nominis magica et phantasia, est in electionis
potestate dilatis creaturis. Per classes ibo. Proprie= 153
tates itaque formales, manantes à formis trium pri=
ncipiorum, salis, sulphuris, et Mercurii: siue salis,
pinguedinis, et liquoris, unde corpus unumquodque
conflatur, et iterum resoluitur in eadem; Estque
Mercurius siue liquor toties diuersus, quot rerum
sunt species: idem esto de sale sulphure iudicium,
proprietates inquam eiusmodi manant a phantasiis
harum formarum, quæ quia corporales ualde, et
in sinu elementorum adhuc hærent: idcirco uocantur
proprietates formales et occultæ, propter formarum

Ignorantiam, quæ alioqui sunt effectus magici, a phantasia dictarum formarum propagati: sed ignobiliores ac maximè corporales; finibus tamen quos respiciunt, abunde satisfacientes. huius generis
154 sunt uirtus subductiua alui, somnifera &c. Sunt præterea nobiliores aliæ proprietates, ex phantasia formarum mixti, oriundæ, suntque eiusmodi in toto, ratione formæ, ut magnetismus magnetis, uirtus tincturarum, item specifica et appropriata omnia, quæ ratione uel totius homogenei, uel formæ alicuius partis integralis, non autem solius alicuius principii acciduntur: qualia sunt quæ in carne, radice, foliis, fructu sita sunt, et non in trium separatorum inde ullo. Item Antimonium quandiu manet in sua forma, summas obtinet: quas in suis principiis nunquam assequitur, et hæ sunt quoque de gremio corporali: ideoque magica spiritualis in hisce adhuc occulta est, et tota deberi putata est naturæ, hanc contra magiam, ineptè distinguendo. Sic Rosæ folium aliam habet uirtutem, quam non habet caudex uel anthera: estque ea uis folio non ex tribus primis, sed ex eius uita natalis: quæ quando destruitur, tunc alias uirtutes habet, ut puta granum in uita prima nutrit, quam si amittit, tunc prolificat. Tertio deinceps
155 est uirtus magica, quæ profluit ex phantasia

Eita, totius integralis, ea est in Brutis et homine externo: quæ magis absoluta est iam spiritualis, nondum tamen ad summum deducta apicem, subindè tamen multa excitatione, forti phantasia per entitatem introducta, ad magnum culmen ascendit, et hominis interni magiam ueram æmulatur quàm proximè. Cæterum cuiuscunque bruti 156
anima uim habet creandi entitatem realem, et per uoluntatem, dimittendi eandem longius; eiusmodi Brutum est magicum, ut Basiliscus, canis, pisces multi, apud Olaum, &c. talis quoque est uirtus habitans in sanguine multorum animalium hinc nempe sacra pagina dicit animam esse in sanguine extrauenato, etiamnum per ignem cocto, fortassis et per totum plane putridò. Postremò est uirtus 157
magica à corpore quasi abstracta, quæ fit excitamento interioris potestatis animæ, unde fiunt potentissimæ procreationes, impressiones augustissimæ, et ualidissimi effectus, utrobique scilicet natura maga est, 158
et per phantasiam suam agit: et quia quò spiritualior, eo potentior est, ideo quoque (magica) Etymon est analogon.

Omnis propemodum uirtus magica excitatione eget, 159
infima nempe per teporem præuium; excitatur scilicet uapor quidam, siue aura spiritualis, cuius ratione, densè dormiens phantasia expergefit, Incipitq;

Excitatio spirituum corporeorum media, quæ est magnetismi, per attactum præuium excitatur. Summa autem, quæ est Brutorum et hominum conceptu intellectuali excitatur, et hominis quidem interni, non nisi per Spiritum sanctum, et per donum eius, cabalam, excitatur: externi verò, per fortem imaginationem, et assiduam et intensam speculationem, imo et in sagis per satanam excitatur. Sanguinis autem extrauenati, in quo anima habitat, excitatur magica, quæ in potentia adhuc est ad actum; uel per ascendentem imaginationem fortiorem, puta magi, sanguine tanquam medio utentis, et in illud entitatem suam accensam stabulantis; uel puta, unguenti armarii phantasia ascendente, latentis in sanguine proprietatis excitatrice: uel per præuiam destinationem sanguinis ad corruptionem, per quam scilicet Elementa ad separationem disponuntur, et essentiæ (quæ putrere nesciunt) essentialesque phantasiæ, quæ in potentia proprietatum latebant, in actum deueniunt.

160 Cuiuscunque igitur subiecti phantasia ualidum obtinuit appetitum, ad alterius rei spiritum, ad
161 aliquid inquam loco mouendum, trahendum, expellendum uel repulsandum: ibidem, et non alibi, magnetismum uelut naturale eius rei donum magicum, à Deo illi instabulatum, agnoscimus.

Est igitur formalis quædam proprietas in eo, à simpatheticis et abstrusis qualitatibus, segregata: quod harum motrix phantasia, non ad motum localem; sed tantum ad alterativum directè fluat. Esto itaque omnis magnetismus, sympatheticus vel antipatheticus: non tamen omnis sympathia, magnetica erit.

Ad propositum nobis scopum revertentes: iam probè (opinor) intellectum est, inesse nedum sanguini phantasiam et appetitum magicum, sed et humoribus, cibis et excrementis: cum varia quoque id morborum proles patefaciat: prægnantes peregrina enim appetunt, et virgines, naturali uteri exorbitantis oestro, pallidè, ac- 162
celeriter, quod appetunt, digerunt; non quidem ex ratione, nec consanguinitate naturæ humanæ, id poscentis: sed exotica humorum phantasiâ, sic stultè imperante, seducta, quibus sordibus expulsis, subitam læsorum appetituum sanitatem sæpenumerò restituimus: vel etiam saturata eorundem humorum amente phantasia, compescuimus. Igitur in 163
sanguine sua est phantasia, quæ quia potentius ibidem viget, quam in rebus cæteris, ideo Scriptura alto elogio, sanguinem adhuc coctum, et edi promptum animatum vocat. Et quia eadem phantasia tradux 164
inest, ob id nempe in posthumis, mores, gestus et conditiones avi emicant. Nobilitas ex benè merita

Virtute, ortum sumpsit; hinc nobilitas, immeritò
continua stirpis propagatione, augeri suspicaretur
nisi auorum mores ac uirtutes in seris nepotibus
elucescere sperarentur probabiliter. Nonne etiam
165 concepta lupi cum ouibus inimicitia, in eorum
pellibus remanet? Quocirca nedum phantasia
animalis in cruorem imprimitur post obitum
peruicax; uerum etiam quicunque stragulis, e
pelle gulonis (animal est in Suecia frequens et
uoracissimum) contegitur, somniare cogitur conti=
nuò de epulis, uoracitate, et insidiosa animalium
Venatione: pro indole scilicet uiuentis animalis
illius; adeoque solo tegmine externo, traducitur
phantasia animantis, quondam uiui, pellibus
hospitata, in hominem subter dormientem. Itaque
ministerio phantasiae sanguinum sui, quod extrau=
enatus, in paxillum assumptus, unguento magnetico
166 introducitur. Tunc namque phantasia sanguinis,
aliàs adhuc somnolenta, lentaque ad actum, vir=
tute unguenti magnetici excitata, ibidemque repe=
riens balsamicam et Medicam unguenti uirtutem
optat sibi inductam qualitatem, impertiri suò
toti, atque exinde elicere spirituali magnetismo
omnem peregrinam tincturam: quod cum per se
non aptè satis queat efficere, opem usneae, sanguinis,
adipis et mumiae implorat, quae simul in balsamum

coalita talem, qui non nisi sua phantasia quoque medicus, magneticus simulque omnis alienæ qualitatis e corpore tractivus est, cuius inquam recens sanguis, spiritu abundans, apportatus est; siue hominis fuerit siue bestiæ. Est igitur phantasia redux et exstatica ex parte sanguinis recenter et nouissimè apportati: tractus verò magneticus, in sanguine inceptus, medica unguenti uirtute perficitur. Non trahit autem unguentum, uulneris infirmitatem ad se, ut fiat pyxis pandoræ: sed sanguinem nouiter allatum, in spiritu alterat, medicum reddit, eiusque pot=estatem excitat; inde illi uirtus quædam medica, et magnetica, quæ redit ad suum totum, curatura germanum spiritum sanguinis, per totum hominem: exsugit scilicet tristem impressionem è uulnerato, eamque, medica potestate, perituram expellit, foràs exigit, quæ uirtus medica, domatrix mali, est partim in sanguine excita, partim etiam eidem ingenerata per unguentum; spiritu nempe huius, in spiritum sanguinis, sic imperante ex sua phantasia, idest, dono creato. Alioqui sanguis, integris putrescens uiribus, sub testa oui, et iam quasi compedibus, per prauiam putredinem liberatus spiritus, trahit mediante canis mumiâ, realiterque transfert 167 ægritudinem, quæ sedet in phantasia et astro sordium, in ipsum canem, non aliam scilicet ob causam, quam quia sine balsamo unguenti

interueniente, magnetismus perficitur. Notauimus etiam, si uulneratum contingat plura simul recepisse uulnera, sufficere sanguinem, ex unico eius saltem uulnere haberi, et curari una nimirum opera quoque cætera: quia sanguis ille concordem cum spiritu totius seruat harmoniam, et ab eodem educit qualitatem infestam, nedum labiis uulneris, sed et toti homini communicatam; ex uno nempe uulnere solet totus homo febricitare. Ingens
168 Mysterium propalare hactenus distuli, ostendere uidelicet ad manum, in homine sitam esse energiam qua solo nutu et phantasia sua queat agere extra se, et imprimere uirtutem, aliquam influentiam, deinceps per se perseuerantem, et agentem in obiectum longissime absens; quo solo mysterio, quæ dicta sunt hactenus de ideali entitate in fomite spirituali asportata, et peregrè ad munia sua abeunte, de magnetismo rerum omnium, tam phantasia humana, quam cuiusque rei propria genito, nec non de hominum magica, super corporibus cæteris superioritate, ad lucem ueniunt.
169 Clarum est, constatque sine controuersia, ex chalybe acum fieri, quæ magnetis attactu, polum ostendit nauigantibus: chalybem uero irrito in acum cudi, et pyxidi nautoriæ, ad designandum polum imponi si magnetis affrictus debitus non præcesserit. Quia cum sit extra dubium, nunc solo nutu, acum nauticam fabrificare conuenit: in cude igitur, quâ

cuditur acus ex chalybe, notatus sit Septentrio, idque linea recta; stes faber dorso versus Septentrionem, ut cum ducitur sub malleo chalybs ad faciendam acum, eam versus te et Boream trahas: dico igitur, quod talis acus, sic facta, sine ullo auxilio alio, polum notabit; et quidem sine variatione solita, quod ingens est mysterium. Insuper acus, quae fit super lineam dictam, casualiter et inscio fabro, est inanis, nec polum notat. Consequitur hinc, quod imaginatio hominis fabricantis, illo momento quasi nativitatis, cum iam maximus fervor ignis desierit nempe, et sub obscura adhuc rubedine, imprimat huiusmodi facultatem magneticam, et quidem in chalybem, sive subiectum appropriatum. Non autem, quod coelum tunc imprimat; quia tunc etiam influeret non intendente fabro, quod falsum est. Si namque coelum influeret ad certam horam et positionem: iam triumpharet characteristica, et sigillaria siderum, quam transimus.
Sed constellatio, quae influit in chalybem (et omne 170
fortassis sigillum) ex coelo microcosmico, idest, ex olympo nostro fluit: irrita fuerunt idcirco sigilla quae non à mago, in phantasia sua exaltato cuderentur: interiores nempe entitates et phantasiae, cedere coguntur nostrae; per quam sapiens dominabitur astris: imperio cuius subiecit rerum parens, quidquid coelo conclusum est. Quae de phantasia

Imprimente in acum nauticam allata sunt, multorum testimonio, mea quoque experientia, et uniuscuiusque experiri uolentis, decies millies uera esse comprobabuntur. Sic Asarum nempe, et Sambuci extremitates, auscultant imperanti phantasiæ imperantis deceptoris, qui imprimit in plantam, hoc magneticè uerò in folium absens: cum alioqui cocto folio (ut recordatur) et in potionem exhibito, periret uirtus phantasiâ impressa, si à planta integrali magnetismus non foueretur, coctus sanguis et edi paratus, animam adhuc continet, uerum est. At uis ista non ab impressione phantasiæ humanæ et externæ sed à proprio suæ phantasiæ dono consistere. Hoc pactò
171 quoque clauus cordi equino infixus, spiritum sagæ detinet, et nectit cum spiritu mumiali equi, quò simul torreantur, ut tormine illo, ceu Equuleo, ipsa prodatur; utque tandem per iudicem, deo infesta, mortalibus perniciosa, de coetu horum tollatur iuxta legem Dei. Etenim si opus ad aliquod obiectum externum terminatur, id anima maga sine medio nequaquam aggreditur: ideo clauo utitur iam dicto.

Probato nunc eo, quòd homo habeat uim per nutum agendi, aut mouendi aliquod obiectum dissitum: satis quoque confirmatum est, eodem naturali exemplo et homini istam energiam Deo datam, et naturaliter
172 ipsi competere. Absurdum fuit hactenus putasse Satanam mouisse, alterasse, asportasse quicquam,

Et applicuisse activa passivis motu locali per solum nutum; cum nempe non dubitent, ipsum in dictis motibus fuisse primum movens, extremitatibus quibus tangat, arripiat, aut transferat, vel aëreum (quod fingunt) corpus saltem, ullatenus moveat, attamen anima carentem. Absurdum inquam Satanam post lapsum, retinuisse magicam dignitatem, qua solo nutu agit quidlibet, quia eius donum erat naturale: eandem verò naturalem homini, ablatam esse, negatam et dæmoni datam creaturarum despectissimo: si qui verò sint effectus tales ab homine prodeuntes, pactoque cum eo supplicio saltem, attribuere. Aperi oculos, gloriatus optimè in tanta vestri ignorantia hactenus est Satan, tanquam si ipsi Thymiama gloriæ et dignitatis suffumigares, tibique dignitatem naturalem, ceu oculos erueres, ipsique offerres.

Diximus, omnem fortassis vim magicam dormire, et excitatione opus habere: quod perpetuò verum est, si obiectum in quod agendum est, non sit proximè dispositum, si eius interna phantasia non prorsus annuat agentis impressioni, vel etiam si robore patiens sit par, vel superior agente. At contra, ubi obiectum est planè ac proximè dispositum, ut chalybs ad recipiendum magnetismum: vel planè debile, et sibi conscium (ut homicida, adulter, fur, saga) tunc patiens sine multa excitatione, sola exterioris hominis phantasia in opus

deducta, et in medium aliquod alligata, sucumbit magnetismo. Medio inquam utitur semper magus: Sic etenim, nisi prægnans manum ad crus, frontem uel suos nates extenderit, foetus non signabitur in fronte, crure, uel natibus. Sic enim uerba sine forma sacramentorum semper operantur: quia ex opere operato. At quia exorcismi non semper operantur, defectus non est in Deo: sed tantum, quia mens inexcita Exorcistæ uerba reddit torpida. Itaque nemo foelix Exorcista, nisi qui uirtutem magicam excitare sua mentis nouit: uel sine scientia, potest.

Dices fortassis, unguento armario non aliam, quam componentis phantasia genitam, uirtutem magneticam obtinuisse: Erras. Attamen si istud daretur, nec inde melius haberes: siquidem non proinde satanæ ueniret ascribenda. Si enim unguentum non ingenita sibi phantasiâ, sed exterius à componente impressa magneticum esset: cum non sit propinquius dicti magnetismi medium, quàm sanguis humanus cum sanguine humano: profectò solus sanguis, tanquam subiectum dispositissimum, pro unguento sufficeret, et Reliqua simplicia essent frustranea, quod falsum est; prætertim sanguis Taurinus, et mel ubi per arma incruenta unguento intrudentis, sufficere sine sanguine taurino,
173 quod falsum est. Denique magnetismus unguenti,

esset planè generalis, quod componens, ad omnia cunctorum etiam brutorum vulnera, impressionem nimis liberalem, vagam, incertam et insolidam, sua phantasiâ intendisset efficere. Quid si canem non intenderit: an unguentum propterea canis vulnus non esset sanando? Apage. Quid Bolus Armenus, quid oleum lini, quid mel, quid denique sanguis tauri, dispositionis ad vulnus equinum aut humanum habet, ut in ista tanquam medium proprium, et non in alia, componentis phantasia imprimatur? quæ tamen si exulaverint, unguentum sterile et irritum dabunt. Est igitur naturalis phantasia unguenti, causa magnetismi, et causa curationis propria, non imaginatio componentis.

En habes nostram, id est, christianam philosophiam, 174
non Ethnicorum deliria, aut otiosa somnia. Cave, quæso, ne et me propterea in censuram iniicias, qui in censuris promptior fuisti. Tuus sum et Catholicus Romanus, cui nihil quod Deo, quodque Ecclesiæ contrarium, pensitare fert animus: non in rixas, non in alterius commentaria aut patrocinia natum me scio. Idcirco quæ scivi, libertate philosophica vulgi facere volui: unum illud adhuc subnectam. Quicunque effectum naturalem a Deo sic creatum, sic datum creaturis, tribuit dæmoni; is alienat honorem creatori debitum, et in satanam eumque ignominiosè vertit: quod (pace tua dixero) si bene sub tuam

Revocaveris Anatomen, idololatriam expressam reperies. Rogo clementissimum patrem Deum, ipse parcat delictis, quæ ex ignorantia non pertinaci, et humana fragilitate contraximus.

Amen.

Tres sunt qui testimonium dant in coelis: Pater, Verbum et Spiritus sanctus; et hi tres tantùm unum sunt: (mox de humanitate Christi loquens) Tres sunt, qui Testimonium dant in terris: Sanguis, Spiritus, et Aqua; et hi tres tantùm unum sunt. Nos igitur qui parem humanitatem habemus, mirum non est, si sanguinem et spiritum consimilis unitatis contineamus: sitque sanguinis actio merè spiritualis. Imo in Genesi propterea non sanguinis etymo sit vocatus, sed spiritus rubei nomine insignitus. Abscede igitur quisquis es, à pertinacia, et alium præter cacodæmonem in sanguine spiritum agnosce, nisi Scripturaⁿ ex adversum eas.

finis.

56

Thesaurus pauperum viri cuiuspiam de Medica re quam optime meriti: quem non pauci Ioanni quondam pontifici maximo tribuunt tametsi non desint qui eum petri hispani esse dicant: in quo medicis perutilia plerque continentur, sive Theoretim, sive praxim requiras.

Incipit pauperum Thesaurus summi Medicorum Monarchâ D. Ioannis XX pont. max. cui petro hispano ante nomen erat, in quo curandorum morborum et Theoretim et praxim absolutissime comperies.

In noe S.tæ et individuæ Trinitatis: quæ oia creavit: quæ singula dotavit virtutibus propriis a qua ois sapientia data est sapientibus: et scientia scientibus. opus supra vires aggredior de ipsius adiutorio confidens qui per nos operatur oia opera nostra bona sicut per instrumentum; quod opus thesauras pauperum nominatur: illi hoc opus assignans qui pater pauperum nuncupatur: in quo si attente legatur oium fere infirmitatum efficaces invenientur medicinæ, et faciles si illum habuerit cooperatorem medicus qui de terra creavit medicinam. hortor autem et consulo lectori ne ea quæ forsan incognita sibi fuerint contemnat, nec prius medendis corporibus applicet, quam consideraverit infirmitatem et patientis naturam, et ut studeat diligenter scire rerum naturas, complexiones, substantias, et quantum dare oporteat; et ocultam rerum singularum naam seu virtutem. aliter ideus medicus in ~~for~~ mortis foueam infirmum educet precipitabit. et ne datorem scientiæ deum scientia impugnet,

caueat diligenter et fideliter ne seductus pretio aut amore alicuius, fatuo vendat medicamen perquod abortus prouocetur aut impragnatio prohibeatur. Dicta etiam phorum quorum in hoc opere materia tota est: ita accipiat ac si originalia uideret. fideliter enim congregans ex omnibus quod inuenire potuerum in antiquorum physicorum libris et modernorum uias diligenter inuestigans temporibus et labore non modicis: sua uerba quindue uel aliis uerbis sensus familiaris intelligentia hic exposui. Litteras autem quas alioquin ponunt physici superstitiose positas nemo credat: sed quod immediatius operantur uel magis assidue sicut dextram dextro uel sinistram sinistro membro et masculo apponitur. Igitur Jesu christi summi Medici gratia qui sanat ut uult omnes infirmitates: quia ipse est fidelium caput, ab infirmitatibus capitis initium sumamus: inde ad pedes descendendo. et primo de capillorum infirmitatibus: qui aliquando auferuntur: aliquando corroduntur: aliquando in colore mutantur.

Contra casum capillorum C. 1.

Si capilli cadant fac lixiuiam de cinere pulueris fimi columbini et laua caput. exp. Cerueltada trita cum axungia ursi capillos auulsos restituunt. Diosc. et Isaac. Item folia quercus et medianum corticem eius coque in aqua et laua caput. Exp. Item cinis paruulorum ranarum combustarum alopeciam curat. Item cinis fimi caprini cum oleo unctus multiplicat capillos. Galenus. Item decoctio radicis malue in aqua capite inde loto furfures cadere facit. Exp. Item decoctionis aqua mediani corticis ulmi capite saepe loto idem facit. Gal. Item absinthium tritum superligatum cito sanat. Macer. Item tere petroselinum cum sanguine porci: bulliant in uino albo et post colentur per pannum super aqua frigida: et pinguedo supernatans colligatur, conficiatur cum uitello oui cocto et mastice et cimino et ungatur inde locus, et quam cito pili nascentur Exp. Sanguis

Testudinis terraneæ inunctus plurimos capillos generat et lepram sanat. Dios. ¶Unge locum melle crudo et super asperge cinere viridis lacertæ combustæ, multos generat pilos. exp. Idem facit testudinis terraneæ testa ambusta. Dios. ¶lac Asinæ summe denigrat capillos. Gerardus supra uiaticum ¶Item paleam ordei cum sale combure et cum axungia ursi commisce unge ubique uolueris pili nascentur. Gerardus in Viatico. ¶Acacia, attramentum, cortex nucis exterior trita et distemperata aceto ut sint liquida pro unctione patientis pilos denigrant. Id, Ib. ¶lauetur caput urina canis et non fiet caluitium. ¶Item fac lixiuium de cinere ligni hederæ decorticati laua caput senis et erunt flaui capilli per duos menses. ¶Item hæc faciunt nasci pilos, lacerta uiridis et sanguisuga conficiantur cum oleo laudanico et inungatur locus. exp. ¶Item pellem capitis uulpis cum capite combure et lacertam uiridem capite amputato in oleo fortiter tribus die buli et unge et puluerem appone ubi uolueris pilos nasci. Gal. ¶Idem facit cinis stercoris caprini et ungularum eius. Idem ¶Item Testudinem uiuam super tegulam combure et pulueriza cum tribus ʒ aluminis et tantumdem medullæ ceruinæ cum uino coque et caluitium unge. Gal. ¶Idem facit apum cinis cum oleo unctus. Idem ¶Item Euforbium cum oleo appositum mirabiliter ualet. Idem.

Contra ortum capillorum C. 2.

Ut capilli nunquam renascantur euelle eos et inunge locum sanguine uespertilionis uel sanguine paruæ ranæ. Exp. ¶sanguisugas de lacu tractas cum forti aceto appone. Exp. ¶Item cinis stipitis caulium emplastratus ortum capillorum tollit. Idem ¶Item lac canis inunctum non sinit capillos nasci. Gal. Idem de sanguine eius ¶Item succus cucurbitæ cum aqua diligenter mixtus ponatur super locum depilatum. ¶In balneo pone puluerem ranæ uiridis combustæ omnes pili qui in eo balneabuntur cadent. exp. ¶Item farina lupinorum apposita facit pilos cadere et alios exire non permittit. Isaac ¶Item succus fumiterræ mixtus gummi Arabico et euulsis capillis appositus non permittit capillos exire. Dios. ¶farina fabæ inguinibus puerorum apposita non sinit pilos nasci. Idem ¶prohibentia ortum capillorum sunt hæc, opium, iusquiamus, mucilago psilii, sanguis Ranarum lacuatium, et testudinis aquaticæ, et uespertilionis, et oleum decoctionis

Lacerta uiridis, et chimolea, et cerusa, et plumbum, et lytargirium et puluis ostrearum et margaritarum. Auicenna. Vermis qui nocte lucet si ungatur non sinit oriri pilos. Liber de rerum naturis. Puluis ossium cigni auis supra caput alicuius positus cito facit pilos cadere. Exp. Sanguis limacis, uel testudinis efficaciter ortus capillorum impedit. liber de rerum naturis.

Ad capitis pustulas sanandas. C. 3

Ad capitis pustulas sanandas lauetur sepe cum aceto uel aqua in qua cocta fuerit camomilla nil melius. Macer. Nasturtium tritum cum axungia anseris, tineam sanat. Idem. Decoctio cicerum omnem scabiem tam corporis quam membrorum aliorum tollit. Isaac. Radix ciclaminis aqua coquatur et lauetur rasca, et postea ungatur oleo in quo decoctum fuerit ciclamen efficaciter sanat. Dioscorides. Lauetur impetigo aceto forti: post aspergatur cinis corticis caprifolii, absque dubio omnes scabies et impetigines sordidas sanat. Dios. Acetum in quo tartarum bullierit aliquandiu inungat rascam prius mundatam efficaciter eam sanat et siccat. circa instans. Vel tolle ramos ficus uiridis et folia et tere fortiter cum aqua: si noua sit rasca: si autem diuturna cum aceto donec sit sicut medulla et unge. Gerardus in Viaticum. Amara Amigdala mundentur e quibus cum aqua calida pistis factum unguentum efficaciter ualet si rasum liniatur caput. Constant. Item radicem Enula et folia et ramos ficus et amigdalas amaras: tere fortiter cum oleo et aceto forti post adde cinerem radicis caulis et litargirium et argentum uiuum cerusam et sal commune, et fortiter agita et post munda locum cum urina et unge. Exp. Item tartarum puluerisatum et Rasca mundata superpositum confectum in oleo et aceto. Circa instans. Puluis radicis cucumeris Asinini cum aqua frigida appositus multum mundificat. Constantinus. Item gallam percussam et fel tauri et amigdalas amaras coque donec inspissentur et unge. Idem. Item farinam seminis foeniculi cum uino in uitro confice: et unge caput mox sanat. exp. Item absinthium tritum et appositum capiti statim sanat. Macer. Item staphis agria semen bulliat in aqua, et cum illa aqua distemperetur bona quantitas tartari electi atque lauetur bis aut ter et cito sanabitur. Circa instans. Ad idem ualde efficax pix naualis resoluatur tota nocte una in aceto forti,

mane addatur oleum nucis et auripigmentum et carbones Quercus et agitentur bene, et addatur aliquantulum argenti uiui et rasum ac mundatum caput ungatur. Exp. (Radix Enulæ campanæ cum pane bulliat in forti aceto et coletur et colatura lauetur caput et radices non coctæ terantur cum axungia porcina et addatur aliquid de argento uiuo et tartaro, et ungatur locus. Exp. (Folia raphani cum axungia porci tere (calcem uiuam in aqua turbatam, axungiæ ueteri misce. (efficax ad omnem scabiem et serpiginem tartarum et litargirium cum aceto confice tota nocte, mane igni appone cum oleo nucis et cum bene confectum fuerit, tolle: et unge. Circa instans (Recipe citrini fimum siccum porci et Bovis: et tartarum ana puluerisa et asperge. locum tamen laua et delicca prius cum aceto uel urina mundatum usque ad sanguinem. exp. (puluis de fornicario cum oleo mixtus ad solem inunctus scabiem Ralcamque potenter sanat. Diosc. (Folia Quercus et eius medianum corticem coque in aqua et caput laua. exp. (ex axungiam ueterem, sulphur, celidoniam sal, tere et depilatum locum unge sæpe. (ex aqua decoctionis foliorum nucum alopetias et cæteras passiones capillorum sanat. plinius. (ad tineam elleborum tritum cum axungia porci toti capiti appone. Galenus. (porci crudum epar superemplastra nouem diebus post laua aqua frigida et sanabitur. Gal. (limatura cornuum cerui cum uino potui data nec lendes nec pediculos in corpore esse patitur multo magis uncta. Gilbertus. (lendes occidunt omnia amara mundificatiua et consumptiua. Idem (staphis agria, nitrum, auripigmentum cum aceto uel oleo confecta atque inuncta pediculos occidunt. (Idem facit aqua salsa cum sulphure immersa. Idem. (storax, sanguisuga, simul incendantur et sanguini porcino admisceantur et illinatur caput lendes uermes cimices, pediculos et pulices occides. Idem (staphis agria puluerisata et in panno ligata et ad corpus portata omnes ad se pediculos trahit et moriuntur. liber de rerum naturis (semen staphis agriæ oleo mixtum pediculos necat. Diosc. (argentum uiuum et staphis agria cum oleo et aceto conficiantur, inuncta pediculos necant. Circa instans. (hic addo quod est expertum: si filum ex eo unctum cingatur, fugantur aut moriuntur omnes in sex horis (Bombix intinctus in terebentina si teneatur in sinu idem facit. Gerardus super uiaticum. (caput muris

grotti combure et cum adipe ursi vel porci confice et iunge, sanat alopeciam.

Contra Litargiam. C. 4

Ad Litargiam rutam et sisimbrium cum oleo et aceto fortissimo aplica naribus. Const. et Gal. Item capilli proprii usti, cum aceto conficiantur et pice modica, et naribus apponantur. Const. porcinus pulmo raso capiti appositus mire valet. Idem oculos fel et cor philomenæ sub cervicali vel in lecto pone: insomnes tenebit iacentes, et qui ea biberit nunquam dormiet. Dios. fel gruis tepefactum in vase plumbeo, perfecte et cito excitat letargicos si occipitium eo ungatur. Idem fumigium factum de corio capræ potenter excitat ipsum. Idem. fumigium de corio hædi letargicos: epilepticos et suffocatas mulieres excitat. Idem odor peucedani somnum tollit. Dios. semen sinapis teratur cum aceto et fricetur fortiter plantæ pedum letargicos excitat. Idem saturegia trita cocta in aceto et occipitio emplastrata letantes dormientes excitat. Dios. et Macer. Nihil melius litargicos excitat quam capillorum humanorum fumus. Rogerius carnacardina potio est propria medicina huius morbi. Idem fumus galbani et cornu cervi naribus appositus super omnia valet. Const. tota pellis leporis cum auribus et inguinibus combusta, et pulvis datus cum calamento vel gallia letargicos sanat perfecte. Caput vespertilionis siccum si quis panno impositum dextro brachio neque dormiet neque dormitabit donec desolverit. Gal. eiusdem cor gestatum magnam vigiliam præstat. Idem oculos avis quæ dicitur livida: et pulchri est coloris nidificans in littoribus et ripis fluminum et maris in foveis si quis capiti supposuerit litargiam tollet. Idem.

Contra frenesim. C. 5

In principio frenesis repercutiatur materia cum succo plantaginis vel morellæ et aceto et silibus. positis non supra caput sed circa frontem et tempora. Vertex autem nunquam claudatur sed apponatur cera terebentina cum lacte mulieris ut fumi possint exire; materia frigida infrigidetur, subtilis ingrossetur et somnus provocetur. capellum de cera cutem aperit, dolorem sedat somnum facit mixta cum lacte mulieris et inuncta, hæc ego. trahatur inferius fumus clisteri suppositorio vel levi fricatione volarum

et pedum non forti, quia inflammaretur spiritus in statu. ponantur evaporatoria super caput ut spongia missa in aquam decoctionis iusquiami vel catulus fissus per ventrem vel gallus: vel pulmo porci: ligentur fortiter Brachia absque lasione et crura vel tibia. Odore camphoram, opium, iusquiamum, ozimam, crocum et ceram confectam cum aqua rosacea: si aures, oculi, occipitium, nares ungantur mirrha, et storace, et castoreo, iusquiamo, apio decoctis in multo; statim quiescet pattio. Const. (fac unguentum de peucedano, cotto, et oleo rosaceo, statim dormiet. Idem (semen herba qua dicitur canellada datum potui facit dormire. et anacardos cum vino da bibere statim dormiet. Idem. (opium semen Iusquiami et lactuca et anacardum misce cum succo lactuca et emplastra frontem. Idem. (confice opium cum oleo violaceo et fac suppositorium. Idem (incide venam qua est in medio frontis et multus fluat sanguis statim cessat pattio. exp. (Dicitur quod sapo sumptus de aure patientis et potui datus somnum provocat (si vis aliquem curialiter soporare Recipe opii, iusquiami, succi plantaginis papaveris, foliorum mandragora, hadera arboris seminis, mororum celsicorum succi, sicuta et lactuca ana ℥ I. tere omnia in mortario et impone in spongiam ut bibatur tum pone ad solem ut siccetur siccam appone naribus et dormiet. et infunde aliam spongiam in aceto et naribus appone et excitabitur. Exp. (fel leporis ex vino bibitum facit homines dormire donec des ei acetum. Exp. (si viri insopiti sint ob dolorem capitis, ungatur caput totum unguento de oleo rosarum peucedano et castoreo, statim dolor mitigabitur. Gal. (calidus pulmo pecoris capiti alligatus idem operatur. Idem. (Iusquiamum coque in vino dulci unge nares aures et labia statim cum magna admiratione dormiet. Idem (pulmo hirci non vero capra a muliere insaniam tollit quando calidus et sicut ab animali exit capiti alligatur. est mirum et expertum. (ad idem spongiam infusam in vino calido sepius apponimus sinistra mamillæ. (ungatur frons oleo rosarum, et sanguisuga apponatur vena frontis mirabiliter confert. exp. (crocus provocat somnum. Constant. (accipiatur crocus, mandragora, storax, et aliquid opii, conterantur et pulverisentur super caput patientis statim dormiet. Gerardus in viaticum (Item Recipe mandragora et auripigmenti ana,

Contere et rasum caput superasperge. Idem. ¶ Ista sunt fortia si uis excitare: acetum naribus appone. Idem. ¶ Si fomentetur faciem cum aqua decoctionis papaueris somnus inducitur: uel æger moritur. exp. ¶ post raptum materia nepita bullita ponatur super caput infirmi rasum statim enim furoris materiam extrahet. Exp. ¶ et dicit Dioscor. idem ab impuro humores extrahere non solum subtiles sed etiam uiscosos ¶ folia iusquiami sub alicuius ceruicali posita eundem mire dormire cogunt. exp. ¶ contra summam tristitiam hædera succus naribus immittatur: et mentha bullita in aceto ponatur sub capite raso. nimis iuuat. Salanus et Diosc. ¶ semen iusquiami teratur cum lacte mulieris et oleo Violaceo et Rosaceo, et ungatur caput rasum nimis iuuat. Sal. ¶ castoreum inunctum capiti freneticum dormire facit. Exp.

Contra dolorem capitis. C. 6.

Succus hederæ terrestris naribus infusus caput purgat et dolorem mitigat: et nigra hederæ succus immissus putredinem narium tollit et dolorem ¶ Istud caputpurgium est pretiosum in omni causa cera, mastix, piretrum; sinapis, nasturtium, nigella staphisagria uterque Elleborus ℥ʒ Cinnamomi ana. Terantur subtilissime et ponantur in sacculo paruo lineo quem ore teneat et masticet ieiunus et non transglutiat; et postquam masticauerit diu lauet os uino et melle mixtis et calidis. Gerardus in uiaticum.

Contra Rheuma. C. 7

Contra Rheuma de frigida causa Calamentum uel serpillum tritum torrefactum calidum capiti apponatur multum iuuat. Circa instans ¶ allia cum faba excorticata, cocta, trita, emplastrata dolorem capitis tollunt. Diosc. ¶ fumigatio uini decoctionis rorismarini tollit dolorem capitis Dioscorides et Circa instans. ¶ teratur fimus columbinus sinapis, mentastrum, semen rutæ torrefacta et applicentur capiti: Rheuma frigidum multum siccant et aurium dolorem tollere. ¶ sacculetur milium sal et anethum multum consumunt Rheuma. ¶ puluis cubebarum et macis conficiantur cum laudano storace, olibano, et fiat pomum quod sæpe odoretur et fumigium fiat super prunas in lecti ingressu et stuellum q. teneatur in naribus cerebrum multum confortat et humorem superfluum remouet Exp. ¶ Item macis et cubebæ masticentur et teneantur diu in ore. Circa instans. ¶ semen dragunteæ gestatum dolorem capitis tollit magnum et paruum. Rhasis. succus portulacæ fronti inunctus dolorem et ardorem tollit. Macer ¶ Item duas partes succi pororum et tertiam mellis immitte naribus uel auribus dolorem inmeatum capitis tollet. Macer.

Corona verbenæ capiti apposita omnem dolorem capitis tollit. Idem. Succus collis naribus iniectus caput optime purgat. Diosc. Acedula trita cum oleo rosaceo antiquo dolori capitis multum prodest. Macer.

Contra Vertiginem. C. 8.

Fomentetur caput cum aqua decoctionis trifolii et post emplastretur herba temporibus et fronti fugabitur vertigo. Macer. Medulla panis pista cum succo coriandri tollit omnem dolorem. Idem. Succus Cepæ attractus naribus caput optime purgat. Diosc. Calidonia trita cocta et capiti emplastrata dolorem capitis tollit. Exp. Pulegium oleo coque et illo oleo frontem unge et tempora. Exp. Infunde auribus balsamum ad solem, usque ad quatuor vel sex vices et sanabitur. Exp. Succum hederæ terrestris, oleum et acetum misce et cum lana vel Bombace appone. Exp. Misce tertiam partem succi hederæ terrestris et tres olei et infunde auribus mox tolletur dolor. Exp. Applica capiti coronam de Arbore quæ cornea dicitur et liberabit. Idem facit pulegium tota nocte sub aure positum. Exp. Viscum enatum in Arboribus tere et superliga tollet dolores et humores educet. Exp. Menta trita et fronti applicata dolorem de frigida causa tollet. Succus hederæ vetustissimo lardo mixtus et iunctus sanat. Exp. Si dolor sit in una parte capitis solum tere allia et 30 grana piperis et unge ubi fuerit dolor et dabitur tibi vera sanitas. Exp. Folia allii tere et cum lana liga ad aliam aurem et iuvabeiris. Diosc. Succus Melilati cum aceto mixtus et appositus dolorem capitis placat. Constant. Emplastrum a Constantino probatum in dolore capitis; Recipe opii, croci ana ʒ.i. rosarum ʒ.iiii tempera cum aceto et emplastra, multum valet. Aliud a Constantino probatum ℞. Thuris, stercoris columbini, farinæ frumenti, ana. Tempera cum albumine ovi et non ubi dolet appone: sed si in fronte est dolor pone in occipitio, et è contrario.

Ad prohibendas vigilias. C. 9

Contra vigilias fiat suppositorium de opio et oleo violaceo. Const. Opium, mandragoram, semen papaveris nigri, semen Iusquiami confice trita cum succo Morellæ Iusquiamo et oleo violaceo et frontem unge. Const. Si dolor capitis nimis sit inveteratus, incendantur opii camphora, ana. Soluantur cum oleo salicis et auri vel naribus

apponatur. Rhasis. Oleum uiolaceum cum lacte naribus immitte
mirum est. Idem. Medicina tamarindorum data parem
non habet. Cubebæ tritæ cum aqua rosarum et capiti Sup=
ositæ dolorem tollunt. Idem. Succus radicum Celidoniæ naribus
infusus caput purgat. Sinapis semen torrefactum et sacellatum
antiquum dolorem capitis tollit: sed fiat cautè quia cutem urit.
Dios. Fumum radicis Celidoniæ decoctæ in uino per os recipe
et sæpe gargarisa caput purgat. ~~Sinapis semen~~ puluerem
Ellebori albi, piperis nigri et castoreum mitte in nares prius
digesta materia cum stupha decoctionis calamenti et rutæ caput
optime purgat. Expe. Dioscorides. Succus Ciclaminis cum melle mixtus
et naribus immissus caput optimè purgat. Idem. Caputpurgium
factum ex oleo fisticorum tollit dolorem Emigraneum. Auicenna.
Radix cucumeris agrestis cum absinthio et oleo coquatur et fiat
unctio de oleo et emplastrum de fæce omnem tollet Emigraneam.
Auic. Semen Mandragoræ dolorem capitis tollit magnum et
paruum. Rhasis. Quando antiquus est dolor non est æqualens
medicina sicut emplastrum de sinapi: et hoc est optimum Emplastrum,
℞. gummi, rutæ agrestis, corticis radicis capparis, squillæ, Euforbii,
ana, tere cum uino odorifero et est magnum medicamen. Auic.
Siseleos capitis dolori confert. Idem. Aloëm tere et distempera
cum oleo rosaceo et unge frontem mire ualet. Macer. Item accipiat
patiens pillulas tres ad modum fabæ factas ex Aloë et succo
caulium uix unquam dolore capitis uexabitur. Lauatur sæpe caput
lixiuio facto de cinere radicis caulis, et radicis urticæ maioris, et
uitis albæ, et inuenietur mira efficacia contra dolorem capitis et
maxime emigraneum. Certissimum est remedium. Succus foliorum
hederæ cum oleo et aceto misceatur et ungantur nares et statim
Emigraneus dolor cessabit. Gal. Cinis cornu cerui cum oleo Rosaceo
mixtus et inunctus dolorem capitis tollit. plin. Oleum de Kerua
Suffumigatum miro modo mitigat omnem dolorem. Hæc Ego. Succus papaueris
cuiuslibet mixtus cum oleo rosaceo inunctus tollit omnem dolorem et dulcem
prouocat somnum. Theodoricon empiricon ualet inunctum ad omne
uitium capitis. Gal. Confectio hederæ cum uino temperata et post
Inuncta dolores capitis fugat. Idem. Idem faciunt folia hederæ
terrestris trita et emplastrata fronti cum oui albumine. Idem
in eodem. Unguentum laxatiuum Inunctum super uentrem caput
alleuiat, stomachum purgat, appetitum confortat, oculos clarificat.
℞. Succi Apii ℥ ii, Thuris Mastichis ana ℥ v medullæ cassiæ fist. ℥ ii.
fac unguentum. Gal. Si addatur Ebuli et corticis sambuci fortius
fiet. Hæc ego. Galbanum cum carta emplastratum multum prodest caloris.

Contra Epilepsiam. C. 10.

Ad Epilepsiam cornu cervi pulverisatum et bibitum cum vino
caducos sanat. Sixtus ad Augustinum. Cerebrum vulpis infantibus saepe
datum facit ut nunquam sint Epileptici. Idem. Testiculi Apri vel
verris cum vino sumpti Epilepticos sanant. Idem. Fel ursi cum aqua
calida sumptum idem facit. Lac Equa bibitum caducos liberat. Testiculi
galli triti cum aqua bibiti caducos sanant: sed abstineant a vino per dies
decem. Idem. Pulvis factus de Castoreo opopanaco antimonio, sanguine
Draconis datus cuicunque modo dari possit absque dubio curat. Berardus.
et Bal. et Ego vidi antiquum Epilepticum sic curatum est certum. Solum
antimonium cum solo Castoreo idem facit. Berardus super viaticum.
Et antimonium datum cum aqua Benedicta curat.
Idem. Succus ruta agrestis bibitus idem facit. Ova corvi bibita valent
curat Epilepsiam. Dios. Polytricum tritum et datum cum oratione
dominica potenter valet. Exp. Pulvis ossium hominis combustorum maxime
cranei quod invenitur interius per totum datus epileptico sanat virum et
de non porcelo sed leni: quod creditur esse mulieris sanat mulierem certum
est. Avic. et Exp. Pentaphilum bibitum diebus 33 perfecte sanat. Dios.
Vermes qui inveniuntur in tuberositate quadam pilosa quae est in Bedeguar
da tribus diebus singulis tres distemperatos cum aqua benedicta et sanabitur
Exp. Dum est patiens in accessionis periculo a principio aperiatur vena
auris de qua multus sanguis educatur qui potandus patienti debet et
liberabitur a paroxismo. Exp. Lapis inventus in ventriculo pulli hirundinis
rubeus sanat. Dios. Fimus Ciconia datus statim potui sanat. Dios.
Quandam herbam quae folliculum habet cum grano rubeo sicut Corona
quae Aristolochia dicitur: quandiu portavit patiens non patietur. Caro
lupi comesta fantasticos sanat. Sixtus. Dicit experimentator: et habeo
experientia cor lupi comestum sanare et si eius pars bibatur. Viscus
Quercinus certo sanat si bibatur. Exp. Cingulum de corio lupi quandiu
portaverit patiens non patietur. Cinis talpa combusta in olla rudi bene
sigillata datus curat. Exp. Combure mustellam, ranam et hirundinem, et
da bibendum pulverem; sanat efficaciter. Exp. Bibat succi marrubii:
mellis ana cochlearia tria una vice et sanabitur. Exp. Da vinum decoctionis
cicuta est optimum. Pili canis albi nullam habentis maculam collo suspensi
sanant. Idem. Inquit Rases sanguinis menstrualis expeditissimum remedium
est. Idem. Sanguis agni albi immaculati ab omni macula remedium praestat.
Exp. Pulvis iecoris Milvi summum dicitur esse remedium. Succus herba
paralysis novem diebus datus sanat efficaciter. hoc Demon ostendit cuidam
mulieri quam supponebat sumpta forma viri. Rases. Radix Brioniae trita et
circa collum ligata sanat spasmum et epilepsiam tollit. Sanguis mustella

servatus et datus potui perfecte sanat. Carnes porcæ vel porci qui
unicus nascitur in primo partu Epilepsiam tollit. Blatta Bisantia
fumigata vel bibita curat Epilepsiam. Diosc. Herba quæ dicitur
lingua passerina bibita sanat. Exp. Sanguis leporinus confectus cum
speciebus aromaticis vel cum milio solis facta artocrea comestus
sanat perfecte. Exp. Epar asini assatum et comestum sanat. Macer.
Pulvis ungularum asini combustarum datus sanat. Idem. Piretrum
collo suspensum vel naribus appositum sanat. Idem. Fel Ursi
potatum sanat. Idem. Quam citò ceciderit Epilepticus ranam
interfice cuius fel calidum da lapso et sanabitur. Gilbertus.
Qui primo videt casum mingat in sotulari proprio et agitet
urinam et lavetur sotularis cum ea, deinde det Epileptico
laturam illam bibendam. Exp. Aliud experimentum. pater
patientis aut mater ducat eum ad Ecclesiam feria quarta et
sexta et sabbato et audiat missam totam et dominica die missâ
auditâ dicat sacerdos supra caput eius Euangelium in quo hoc
continetur: Demonium non eicitur nisi in oratione et Ieiunio.
sive sit Epilepticus sive lunaticus liberabitur. Const. et Gilb. Pulvis
cornu Cervi cum vino bibitus caducos sanat. Sixtus. Cor, Epar,
pulmo et omnia ligamenta carnis adhærentia iis incinerentur in
furno vel alibi et fiat pulvis qui detur omni Epileptico omni die
et cum ceciderit in aliquam accessionem detur ei pulvis sanguinis
canis exsiccati: sanantur omnes quamdiu utuntur pulvere hoc
et non cadunt. Exp. Coagulum leporis datum triginta diebus mane
in modum orobi sanat Epilepsiam. Gal. et Exp. Peonia ad
collum patientis ligata securum reddit a casu quamdiu portauerit.
Idem. Pulvis factus de cerebris arietum cum stercore canis
et acatia potatus cum aqua calida in accessione continuo liberat.
Idem. Cor cervi da bibere cum aqua calida et sanabitur. Cor
vulturis, Epar, et pulmo iuxta prunas siccentur et pulvis detur
cum oximelle statim tolletur Epilepsia. Idem. Testiculi ursini comesti
sive prolunt sicut et arietini, aprini, et verrini. Idem. In Tullia
liberatus fuit quidam homo a quodam rustico per solam ordinationem
rutæ agrestis, et post multi curati sunt. Succus coriandri datus potui
non permittit humorem ascendere ad caput et maximum adiutorium
facit patientibus. Alexander. Sume ranam et finde eam per medium
dorsi cum cultello et accipe Iecur eius quod involutum folio caulis combure
in testa noua sigillata et pulverem illum da Epileptico bibere cum
uino optimo dum patitur: et si una vice non curatur, fac idem de alia

Rana, et sic donec sanetur, et non dubites de cura quia absque dubio curabitur. p. Ludi. ¶ pulvis factus de lapide hirundinis absque dubio liberat Epilepticum. Certum est Exper.

Contra maniam C. 12

¶ Inveni quidam quod Mus assatus comestus sanat Maniacos. Expertum. ¶ Lapis celidonius rufus portatus ligatus in panno lineo et positus sub ascella sinistra maniacos et Lunaticos curat. Diosc. Gilb. et Lapidarius. ¶ Rafanus tritus et super cerebrum ligatus statim ab Epilepsia quendam sanavit. Albertus.

Contra Scotomiam C. 13

Da Scotomiato bibere abrotanum et capite raso appone Theodericum Emperi. et anacardinum; extrahit enim vapores venenosos. Gal. — ¶ Balsamita cum oleo trita cerebro et fronti tepide apposita ad idem valet. Gal. ¶ Caro leonis fantasmaticos sanat. Aesculapius. ¶ Armoniaci ʒ i data cum melle valet. ¶ Item quam primo cadit da bibere succum aquileiae vel ius valerianae, vel sanulae, vel rutae; et in aeternum cavebit. Gilb. ¶ Stercus gatti masculo; gattae, foeminae datum cum vino valet. coagulum leporis solvit Epilepsiam. Idem. ¶ Cerebrum Camelli siccatum et sumptum tollit Epilepsiam. Plinius et Avicenna. ¶ Idem facit sanguis eius ebibitus. ¶ Sanguis agni cum vino potatus tollit Epilepsiam. Avicenna. ¶ Brionia pulverisata detur die Mercurii, Iovis, et veneris et sit dieta panis azimi et aquae duodecim diebus. Certum est Exp. ¶ Herba quae dicitur lingua passerina sanat bibita. ¶ Lapis inventus in capite cervi tritus et datus sanat Epilepsiam. Idem. ¶ Coque in aqua cor Ciconiae et da aquam illam bibere et cor comedere. si tamen prius extractus fuerit sanguis eius et ultra non patietur casum. Rob. ¶ pulvis rutae naribus insufflatus statim purgat. Idem. ¶ Quidam qui longo tempore fuerat passus facta flebotomia de saluatella sinistra statim sanatus fuit. ¶ Splen Arietinum frequenter comestum sanat. Xistus. ¶ cerebrum camelli cum oleo rosato inunctum ante et retro per totum Epilepsiam sanat; quod admirabile et Exp=ertissimum est. ¶ Ungulus ungula dextri pedis antiquioris asini si portetur a Demoniaco vel caduco liberabitur. Xistus. ¶ Sanguis aut fel agni Epilepticos sanat. ¶ Lapis inventus in naribus Unicornis gestatus daemonia eiicit. Xistus. ¶ fimus pavonis bibitus Epilepticos sanat. Xistus. ¶ Hirundines comestae Epilepsiam sanant. Idem. ¶ Lapilli in hirundinum ventriculis inventi et dextro Brachio alligati epilepticos perfecte sanant. Idem. ¶ Morbo huic inveterato conferre dicuntur cauteria super cerebrum. ¶ Si quis sanguinem lupi biberit maniacus fiet nec ultra sanabitur. Xistus. ¶ Avis quae nidificat in ripis sub terra habens collum quasi lividum et dicitur communiter aena et est quasi similis caelo sereno cum pluit combusta et trita

deinde bibita dæmoniacos sanat. Xistus. ¶ Tartarum et farinam frumenti dimitte in uino die ac nocte et post fac pillulas quas stomacho ieiuno da Melancolicis. Gal. in Bianchidus.

Contra passionem oculorum. C. 14

Clara oui agitata et despumata et in oculo posita ardorem et punctionem tollit. Xistus. ¶ Pannus lineus infundatur in Mucilagine psilii et ponatur super oculos lachrimosos citò eos sanat. ¶ Albumen oui et succus paritariæ agitentur fortiter et despumentur et liquoris remanentis una gutta imponatur oculo et statim maculas delebit. Richardus. ¶ Tres rami corrigiolæ collecti in nomine sanctæ Trinitatis et cum oratione dominica et cum panno lineo suspenti maculam sine dubio delent. Richardus. ¶ Succus corrigiolæ purgatus et naribus immissus multum ualet ad multas oculorum passiones. Richardus. ¶ Succus absinthii, lac mulieris et aqua rosacea mixta si emplastrentur dolorem mitigabunt, sanguinem et maculas tollent. Exp. ¶ Draguntedæ semen portatum uisum lenit. Rich. ¶ Oculi cornicis collo suspenti sanant omnem oculorum infirmitatem. Idem. ¶ Absinthium recens tritum cum clara oui et suppositum oculo sanguinem et ruborem a quocunque humore tollit. Idem. ¶ Si grauentur oculi sanguine uel lachrimis calidis impone succum summitatum rubi cum albumine oui et Bombace et sanabitur. Exp. ¶ Succus morsi gallinæ cum succo summitatum rubi iniectus oculo sanguinem et albuginem tollit. Idem. ¶ Caleus recens multoties in aqua lotus et cum albumine oui et aqua rosata confectus, et appositus oculo sanguinolento uel calidis humoribus onerato cito sanat. Exp. ¶ Idem facit in aqua feruenti infusus. Petrus lucrator. ¶ Uitellum oui coctum cum aqua Rosacea uel oleo rosaceo confectum et appositum, dolorem sedat. Exp. ¶ Rosa posita in sacculo et bene bullita et apposita oculo dolorem tollunt et tumorem. Idem. ¶ Ad fortem dolorem accipe cinerem foliorum cauliium et uitellum oui coctum igni, et lac mulieris et parum mellis simul commisce et appone donec sanetur. Idem. Decrescente luna extrahe radicem corrigiolæ et porta in collo tuo et non sinet oculos tuos infirmari. Richardus. Si ardorem oculi patiantur lac caninum cum succo corrigiolæ misce et inunge. Idem. ¶ Pulmo mutonis uel ouis calidus super oculos positus sanguinem citò tollit. Exp. ¶ Pulmo leporis cito tollit dolorem. Sixtus et dioscor. ¶ Sanguis columbinus in oculum proiectus sanguinem tollit. Aliud Experimentum. ¶ Fel perdicis impositum caliginem tollit oculorum. ¶ Idem facit fel turturis. Exp. ¶ Succus rutæ mixtus cum melle dispumato et paulatim oculo immissus antiquam caliginem tollit. ¶ Cerebrum gallinæ...

Grana nouem posita in oculo non sentiuntur sed oculum purgant. Exp. Item sicut uidi saepe bellirici marini positi in oculo purgant oculum et non sentiuntur. Exp. Et aqua decoctionis serpilli oculis saepe lotis lachrimae siccantur. Exp. Folia Betonicae et radices foeniculi elixentur et illâ aquâ oculi lauentur siccabuntur lachrimae. Exp. Succus foliorum caprifolii tritorum cum lacte mulieris colatus et in oculum missus eiusdem maculas delet. Exp. Succus morsus gallinae maculam delet oculi si purificetur. Illud ego uidi. Succus centinodiae maculam tollit. Exp. Succus plantaginis uel arnoglossae cum Bombace oculo appositus et lavis seu fistulam anguli eius sanat infra decem dies. Diosc. Idem facit puluis ungulae caballinae terrestris appositus. Exp. Item saphirus et smaragdus oculos quos saepe tangunt sanant. Lapidarius. Succus radicis acori clarificat oculos impositus. Diosc. Et aqua in qua psilium steterit una nocte apposita interius uel exterius statim lachrimas cum ardore et pruritu stringit et siccat et sanat. Idem. Idem facit suffumigatio ex aceto in quo Balaustia uel folia quercus uel arnoglossa bullita fuerint. Exp. Item tutia lauetur aqua rosacea donec aqua colorem mutet et aqua ponatur in oculo sanguinem et ardorem lachrimarum fluxum et humorem tollit. Exp. Item uua acerba crematur ~~et~~ in olla rudi et puluis cribratus in panno subtili oculis imponatur tollit ruborem et lachrimas. Gerardus super Viaticum. Vitellum oui confectum cum aqua rosacea et farina et lacte mulieris mitigando repercutit. Exp. Tutia super omnes medicinas desiccat et clarificat oculos et prohibet materiam acutam ad oculos fluere. Sixtus. Teratur ruta cum cimino et misceatur cum uitello oui mirabiliter sanat et abstergit oculum a sanguine coagulato. Const. Item unge oculos lipposos de succo satirionis qui in montibus uel pratis nascitur sine mora sanatur et tollitur dolor. Const. in antidotario. Ad caliginem et sanguinem oculorum tere aloës cum albumine oui mirifice prodest. Const. Collirium galeni ad sanandum una die ophtalmiam ualet aptissime. R/. antimonii acatiae ana ʒ v. Endiuiae ʒ.i. et ~~s.~~ Eris usti loti ʒ.ii. Cerussae ʒ.i. ~~tempera~~ mirrhae ʒ. ß. Castorei, opii, Gummi arabici amidi ana ʒ.i. tempera cum aqua rosacea et albumine oui et trocisca. Contra fistulam in angulo oculi fac puluerem de Thure, aloë, sarcocolla sanguine draconis, balaustia, aniso, flore aeris et cum necesse erit fistula tantum premat ut exeat putredo; inde super latus sanum iaceat et modicum de isto puluere dissoluatur cum succo arnoglossae ~~puri~~ clarificato et ponatur in angulo oculi laeso ad solem, et sic iaceat tribus uel quatuor horis. Idem. Cinerem limaciae combustae pone super maculam tribus diebus eam aufert. Bartholomeus. Omne lac mitigat dolorem oculorum maxime cum uitello ouorum et oleo rosato emplastratum. Betonica trita et emplastrata sanat ictus oculi.

Macer. ¶ Si oculi loti fuerint aqua in qua Betonica uel Radix eius bulliat caliginem et si quid fuerit uitii amittunt. Pl. Luc. ℥.i. Betonica cum aqua potata caliginem et sanguinem oculorum ad inferiorem partem reducit et sanat. Idem. ¶ Eadem comesta lachrimas stringit. Idem. ¶ Item frequens usus caulis uiridis tergit caliginem oculorum. ¶ Ciminum torrefactum non tamen combustum tere cum albumine oui et mica panis misce et pone super oculos ut sanguinem inde tollas. Exp. ¶ Verbena trita cum albumine oui nocte superligata oculis effusionem tollit. ¶ In multo succo foeniculi resoluatur aloe et dimittatur in pelui ænea quindecim diebus post ponatur in oculis prurientibus et optimum est. Pla. et Circa instans. ¶ Item faba decorticata et confecta cum albumine oui et emplastrata temporibus humores fluentes ad oculos retinet uel masticata. Rogerius. ¶ Eadem cum uino emplastrata oculos percussos sanat. ¶ Ac(?) cacia emplastrata humoribus uel humoribus oculorum mirifice prodest. ¶ Item iste puluis pretiosus efficaciter delet maculas oculi remouens sanguinem constringens lachrimas. ℞. tutiæ ʒ.ii. sanguinis draconis ʒ.i. Zuccari ʒ.i. tere et cribra subtilissime et parum inice securum est et sine periculo et expertissimum. ¶ Item maturetur macula ante usum dissoluentium cum oleo de auellanis coctis in aqua tritis et expressis. ¶ Puluis factus de rosis Zuccaro et salgemma ana ponatur super maculas statim resoluit eas. Galenus super Dialium(?). ¶ Item Cerusa et tutia quater extincta in aceto et zuccaro et parum Calinia(?) teratur et apponatur puluis super maculam. probatum est. ¶ Radix foeniculi bulliatur in aqua in olla cuius suppone unam guttam in oculo. Gal. ¶ Una gutta Vrina patientis potenter sanat lachrimas oculorum. Idem. ¶ Amigdalas, cerusam, sarcocollam, tutiam combusta ana. tere cum urina clara et siccentur et iterum terantur et inde parum ponatur in oculo et sic curabitur. Exp. ¶ ad tollendam magnam maculam de oculo radix celidoniæ conficiatur cum aqua rosacea et ponatur in sacculo lineo suspenso et gratis dissoluetur oculi stillicidium. ¶ Pone camphoram super maculam paruam cum succo foeniculi confectum et colatum. Circa instans. ¶ Cinis cornu cerui combusti in olla rudi maculam uel læsionem oculorum sanat. ¶ Amidum oculis immissum lachrimas et humores fluentes ad oculos retinet et depurgat. Diosc. et Isaac. ¶ Folia platani uiridia Elixata cum uino et emplastrata Reuma et lachrimas oculorum sanant. Idem. ¶ Lac corticis salicis floridi oculis iniectum eos sanat et clarificat et molles confortat. Circa instans. ¶ Succus malorum arnoglossa(?) iniectus dolorem oculorum tollit. Idem. ¶ Pumex in igne calefactus et extinctus ter in uino et puluerisatus ponatur in oculis quos ardor lachrimarum lædit, sanat eos. Idem. ¶ album oui tepidum dolentibus oculis iniectum sanitatem restituit. Diosc. ¶ oleum commune mundum oculis immissum maculas statim delet et albuginem. Auicenna. ¶ cardini maluæ Endiuiæ siluestris succi maculam oculi delent. ¶ Item ℞ cinerem capitis hirundinis combusti ʒ.ii. mellis electi ʒ.iii. Succi foeniculi ℥.i. misceantur et ponantur in ampulla uitrea et claudatur orificium eius deinde coquatur in caldario pleno aqua bullientis quousque una medietas cadat, et altera remaneat itaque collirizetur oculus in mane tempestiue et parum ante cenam, et quando itur ad lectum ex eo guttam unam

in oculis ponendo et sedabitur dolor. Exp. ab Authoribus. ¶ puluis candi Immissus
uisum acuit. Auic. ¶ Solatrum impositum sanat fistulam oculi. Idem. ¶ folia
malua agrestis masticata et modico sale apposita mundificant fistulam oculi
et carnem faciunt crescere. Idem. ¶ cinis fimi columbini albi conficiatur
cum aceto et postea siccetur teratur et distemperetur cum succo foeniculi
et ponatur succus super maculam summa Medicina est, petrus lucrator.
¶ Vinum decoctionis tormentillæ quotidie bibitum sine alio potu et herba cocta
singulis noctibus emplastrata super oculos per tres menses aut quatuor aut plures
uisum restituit, uel qui pulchros habent oculos et non uident. Idem. ¶ verbenæ
folia cum uino et sale trita et super oculos die et nocte emplastrata contra
lippitudinem mirum habet effectum. ¶ teratur ruta cum aceto et melle coletur
et colatura clara ponatur in oculo multum stringit lachrimas. Idem. ¶ ad
caliginem oculorum collirium mirabile distempera attramentum cum albumine
oui et agita fortiter donec spumescat et dimitte quiescere et quod inde fluit in
oculis pone singulis noctibus donec sanetur. idem. ¶ corticem spinæ nigræ uiridis
cum modico uino tere et appone unam guttam instilla infra tres dies liberabitur
pet. Lucr. ¶ Item distempera mel et attramentum et cola per pannum et
guttam unam iniice in oculum infra tres dies liberabitur et delebit maculam.
Idem. ¶ zizaniam mastica et succum exprime in oculum festinanter quia
mirabiliter delet maculam. Idem. ¶ Item R. dentur ℥. ii. de Aloë, ℥. i. de Mastice
uel ʒ. i. cum aqua foeniculi temperata fit remedium efficax et expertissimum
ad uisum clarificandum. Circa instans. ¶ Item R. Ligni aloës, eufragiæ, serpilli,
satureiæ, hysopi, sticados ana ʒ. i. macis ʒ. vi. uiolarum ʒ. i. ß. puluerisentur
omnia per se deinde commisceantur et de hoc puluere omni sero per duas horas post
cenam superaspergatur anteriori parti capitis quantitatis unius ʒ. per commissuram
sagittalem a coronali commissura usque ad Zenit capitis similem latitudinem quatuor
digitorum ita tamen quod primus puluis cum setula deponatur, et hoc saltem omni
tertio uel quarto die et est auxilium magnum in dispositionibus suis. ¶ succus radicis
lilii oculis immissus ungulas eorum delet. Idem. ¶ Cinis rosarum combustarum immissus
oculos sanat et siccat. Diosc. ¶ succus apii et album oui misceantur et mittantur in
oculos euntis dormitum. ¶ Idem facit cinis de salice factus siccatus et combustus missus in
oculos. Idem. ¶ Item adipes piscium fluuiatilium liquati et cum oleo et melle mixti oculorum
claritati plurimum conferunt. Diosc. Auic. haly. et prosunt multum aqua incipienti in
oculo. ¶ Item oculi gatti collo ligati ophtalmiæ medentur et eam mundant. plinius.
¶ portulacæ siluestris succus oculis iniectus delet telam oculorum absque aliquo dubio.
¶ ad tollendam ungulam sanguinem anguillæ uiuæ mitte in oculum. ¶ succus hederæ
terrestris in angulum oculi in quo fuerit albula immissus capite uehamenter reflexo
malitiam excludit, remouet et albulam manentem. Gal. ¶ ad caliginem oculorum
rorem matutinalem et succum rutæ et uitrium albarum commisce et in oculos mitte.
Idem. Verbena cum albo oui trita et supposita tumorem et caliginem et sanguinem
oculorum tollit. Idem. ¶ puluerem nitri combusti multum mitte in oculum certum est.
Idem. ¶ fel vulturis uel arietis cum stercore humano mixtum et uino, et bene colatum
ad uisum clarificandum multum confert. Idem. ¶ ad pruritum et unguem, pinguedinem
et succum uel folium apii misce cum uino albo bono et dimitte per unum diem postea ung.
et laua inde oculos mire prodest. Idem. ¶ ad sanguinem et dolorem; aloen et opium misce
cum lacte mulieris masculum lactantis multum ualet. Idem. ¶ panem ordeaceum calidum per
medium scinde, et puluerem carui superasperge et ante oculos calidos tene multum clarificat

visum. Idem. ¶ Idem facit pulvis filis mori. hoc ego fui expertus. ¶ Thimus comestus
caliginem oculorum detegit. ¶ cerusa immissa in oculos dolorem tollit et oculos clarificat.
¶ Idem facit camphora. Circa instans. ¶ Unguentum pretiosum immissum cum pluma
lachrimas siccat et maculam delet, visum acuit. ¶ Lapidem calamitarem accensum
extingue in aqua rosacea aliis tribus vicibus. ¶ Eodem modo lapidem tuciae. ¶ praeterea
℞. de lapide calamitari siccati et praeparati ʒ. ii. tuciae praeparatae ʒ. vi. Ligni
aloes ʒ. ß. cupr. rosar. ʒ. ii. pulverisentur per pannum levium cicotrizentur
duplicatum confice unguentum. ℞. libras duas sanguinis porci illiclami
recentis aliam libram aquae rosaceae et coquantur simul donec aqua rosacea sit
consumpta et infrigidetur et cum illo sanguine misceantur pulveres supradicti
et usui reserventur. Exp. ¶ Vinum decoctionis rutae usque ad tertiam partem
oculis iniectum oculos ab omni sorde et sanguine clarificat. Certum est. ¶ Mel
trinisatum mundificat oculos ab omni sorde et dolorem mitigat. Exp. ¶ ad tollendum
sanguinem oculi succum apii misce cum albo ovi. Gal. et Diosc. ¶ Idem facit
pulvis carbonum salicis siccae immissus. Idem. ¶ aqua mirabilis ad omnem maculam
et visum confortandum. ℞ foeniculi, rutae, eufrasiae, verbenae, endiviae, tormentill.
Betonicae, sileris montani, radicis croci ana. prima die ponatur trita in vino.
Secunda in urina pueri virginis. post distillentur per Alembicum quae primo exit
est ut argentum, quae secundo ut aurum, quae tertio ut Balsamum. Ego. ¶ semen
foeniculi, petroselini, apii, anisi, gallitrici utriusque radicis celidoniae, acori, feniculi
Betonicae, foliorum agrimoniae, eufrasiae, tormentillae, rutae, verbenae, ana, terantur
omnia et ponantur prima die in urina puerorum virginum: secunda in vino
albo. tertia in lacte asinae, quarta distilletur et servetur ut Balsamum visum
acuit, oculum clarificat, maculam delet et pannum. Ego. ¶ valde probantur ad
visum clarificandum camphora et cimini ana. frica fortiter simul et cola per
pannum et in oculos penna distilla. Exp. ¶ succus radicis lilii oculis immissus ungulam
eorum delet. Const. ¶ cinis fimi humani iniectus omnem maculam oculi efficaciter
delet. Exp. ¶ ad telam et tenebrositatem oculorum medulla piperis teratur et addatur
succus radicis feniculi et in vase aeneo per quindecim dies ponatur et in oculum
mittatur, multum valet. liber de rerum naturis. Balneum aquae calidae multum
reprimit pruritum ardorem et angorem oculorum. Galenus. ¶ oculi lupi portati
ophtalmiam sanant. Ry. ¶ pulmo Leporis minutim scissus et appositus tumorem oculorum
tollit. ¶ formica omnis trita decapitata et in palpebris posita ardeolos sanat. Ry.
¶ fel galli cum succo celidoniae et melle illinitum oculis visum perfecte restituit. Ry.
¶ cinis hirundinis magnae cum melle immissus caliginem tollit.

De dolore aurium. C. 15.

Succus foliorum cucumeris agrestis dolorem aurium tollit. Diosc. ¶ lignum fraxini
viride pone in igne et liquorem qui ex summitate eius distillat collige et impone, dolorem
aurium sedat et auditum emendat. Exp. ¶ Lumbricos terre, ova formicarum, folia
rutae simul trita et bullita in oleo cola et unam guttam olei illius tepidam mitte
in aurem auditum amissum restaurat. Exp. ¶ Item in cepa grana pone oleum et
succum porri et absinthii et lac mulieris coque sub prunis et exprime et pone unam
guttam in aurem et obtura cum bombace ~~[illegible]~~ mane; post sex horas aperi et
verte aurem patientem inferiorem et munda leviter optimum est experimentum.
¶ Item in calida caula multum valet lactucae emplastrata. ¶ Item stupa canabina
intincta in albo ovi multum valet. Exp. ¶ Item lumbrici cum oleo rosaceo triti et
appositi multum valent. Exp. ¶ Item sola aqua cum lacte mulieris calida imposita

Efficax est. Exp. ¶ Item si lapilli, granum, uel aliquid simile cadit in aurem
apponat aliqua persona os ad aurem fortiter inspiret et diu, et post fortiter
sugat. Rog. ¶ Item si uermis aurem intrauerit iniice succum corticis nucis uel
succum foliorum persici. Exp. ¶ pomum maturum aromaticum calefactum applica
auri ex parte inferiori qua adhaeret arbori aliquantulum apertum mane
inuenies ibi uermem totum dilaceratum in odorem pomi. Rog. ¶ oleum
amigdalarum amararum et nucleum persicorum multum aperit aures. Idem.
¶ Contra uermes aurium stilletur succus absinthii. Circa instans. ¶ succum
semperuiuae oleum oliuarum succum porri, lac mulieris masculum lactantis
pone in ampulla uitri tribus diebus et tribus noctibus aperto orificio mire dicitur
restaurare auditum. Ouidius. ¶ Fel caprinum cum succo porri auri infusum
dolorem tollit et auditum restaurat. Exp. ¶ Fel caprinum et lac mulieris tempera-tum
cum melle et modica mirrha summa est Medicina. ¶ succum semperuiuae coque
in cepa cauata inter prunas et succum expressum iniice auri et cepam
superpone modo emplastri ualet multum in utraque causa. Exp. ¶ succus origani
cum lacte mulieris auribus infusus tollit dolorem. Const. ¶ succus hederae cum
oleo communi mixtus auri infusus dolorem tollit. Diosc. ¶ Item porcelliones et scarab
qui inueniuntur in stercoribus animalium triti cum oleo rosaceo et calefacti in
cortice maligranati si oleum immittatur fex superemplastretur, dolorem aurium
tollent. Diosc. ¶ Item si lapis uel granum in aurem ceciderit impone remollitiua
et semper iaceat in aurem et si declinauerit extra tolle continuo: sin autem
clausis naribus et ore prouoca sternutationem: si nec sic exit pone uentosam
auri cum igne. Iterato pone Terebentinam uel uiscum in summitate bauli et
auri ei inhaereat immitte et extrahe. plateariius. ¶ succus cepae cum lacte mulieris
mire dolorem sedat. Isaac. ¶ succus Betonicae tepide iniectus mire proficit contra
dolorem aurium et surditatem et alia uitia. Diosc. ¶ Item adeps uulpis dolorem
aurium mire curat. ¶ succus foliorum lauri iniectus auri surditatem et sonos
extraneos non sinit manere. ¶ oleum confectum cum cinnamomo summum eorum
quae sedant dolorem aurium esse uidetur. ¶ oleum in quo amigdalae amarae tritae aut
oleum iuniperi aut oleum decoctionis ceparum aut rafani, omnia et singula
multum auribus patientibus ex frigida causa conferunt. Gal. ¶ Vermes aurium interfici-unt
succus absinthii et succus foliorum persicorum aut succus cucumeris agrestis. Idem. ¶ axungia
anguillae cum succo cepae et Iouis barbae iniiciatur tepida surditatem tollit. ¶ Item
succus hysopi cum oleo mixtus et auri tepidus iniectus grauem aurium dolorem tollit.
Macer. ¶ Item fumigium aceti calidi multum aperit aures et confert auditui propter
suam subtilitatem. Gilb. ¶ Item tere oua formicarum et per linteum cola et adde
succum poligoniae et auribus infunde uetustissimam surditatem emendat. Gal. et
Diosc. ¶ urina pueri infusa humorem aurium desiccat et celeriter sanat. Idem.
¶ Tere cepas et ciminum cum oleo et frige et calidum appone dolorem aurium
tollit. Idem. ¶ Ranarum adeps instillatus aurium tinnitum tollit. plinius. ¶ adeps
leonis uel uulpis aurium dolori et omni alii dolori multum ualet. Aesculapius.
¶ succus cancrorum fluuiatilium dolori aurium efficacissime confert. plinius. ¶ succus
foliorum salicis auribus iniectus aurium damnum emendat. ¶ axungia gliris animalis
auribus iniecta damnum emendat. plin. ¶ succus foliorum salicis ultimum et efficax
est contra dolorem aurium. Albertus. ¶ Fel leporis cum axungia uulpis liquefactum
cum nardo surditatem sanat. ¶ totum murem cum uino tritum et cum nardo
bibe antiquum dolorem aurium mirabiliter sanat. Ry.

De gutta rosacea tollenda. C. 16.

Ad guttam rosaceam tollendam lac cum aqua de interioribus nucleis pinearum et pinguedo supernatans calido lacti coniungatur et inungatur gutta rosacea absque dubio curabitur. Stupha facta de palea ordei et auena foliis maluae et absinthii post hoc unguento unge. R. farinam ordei et farinam fenugraeci et boracem aequali pondere puluerisa et confice cum succo cepae et melle despumato et unge. Roge. Contra guttam rosaceam inueteratam. R. camphorae ʒ. i. Boracis ʒ. ii farinae cicerum rubeorum ʒ. iiii confice cum succo et melle. Rogerius. Leonis adeps cum oleo rosato faciei attritus candorem seruat. plinius. Contra faciei impetiginem lacertam uiridem uiuam coque simul cum uite alba et unge in oleo usque ad tertiam partem cola et adde ceram albam et unge probatum est. Galt. Radix lapatioli cum aceto cocta et super impetiginem fricata sanat. Idem. Idem facit radix plantaginis cum aceto trita et sale coletur de calido aceto locus fricetur. Idem. Ad rugas tollendas de facie et omnem asperitudinem tollendam radicem cucumeris agrestis siccam tere cribella et misce cum aqua et laua faciem et cum alia aqua frigida iterum laua et hoc fiat per tres dies: et hoc habebit mirum effectum. Idem. Cui totam faciem facias candidam de sanguine tauri faciem linias maculam tollit et splendidam faciem reddit. Idem. Gal. Fimus columbinus in aceto tritus et impositus omnem maculam faciei delet. Exp. Epar ouis recens et calidum applicatum faciem coloratam et placentem reddit. Ry.

De dolore dentium. C. 17.

Si laueris os semel in mense cum uino decoctionis radicis titimali sanabis dolorem dentium. Dios. Sal cum pasta confectum et ad ignem combustum superpone denti perfecte sanat. Exp. In uehementi dolore mitte succum hederae terrestris in aurem partis dolentis dolebit parum sed statim dolor cessabit. Exp. et Dios. Ireos succus in aure iniectus idem facit. Semen Iusquiami pone super carbones et fumum per embotum recipe in dente uermem occidit et dolorem sedat. Exp. Inunge dentem de medulla caballi certum est quod sanat. Exp. Farina nigellae posita in dente perforato cito sanat. Item lauetur os de apozemate radicis Bedeguar dolorem tollit. Circa instans. Imple dentem de radice rafani uel fricentur dentes et gingiuae dolorem tollit. Dios. Ut dentes nunquam doleant limatura cornu cerui bulliat in aqua in olla rudi et immitte in os ubi dolor est. Dios. Succus cicoreae positus in aure uel nare omnino dolorem dentis oppositi tollit. Idem. Os dactili accensum pone inter dentes et tollet dolorem. Exp. In succo botri uitis coque ~~radicem~~ corticem radicis mori usque ad medium et laua os et dentes et nunquam dolebunt. Ry. Frica dentes saepe cum radice pastinacae et tollet uermes et immensum dolorem. Macer. Item scripsit Bernhardus quod si dentis hominis mortui dens dolens tangatur absque dubio liberabitur. Contra fortem dolorem coque uiolas in uino et tene in ore. Exp. Granum unum opii inter dentes stupefaciendo dolorem tollit. Exp. Acetum in quo radix Iusquiami bullierit dolorem tollit si inde os lauetur et diu teneatur. Dios. Cornu cerui adustum donec albescat et tritum abstergit dentes fortiter et gingiuas sedat et inflatum dolorem. Circ. Tere duas dottas allii et liga super brachium illud a parte qua dolet dens prope manum totum dolorem attrahit. Gal. Ex parte dolenti stilla in aurem succum betae et foliorum cucumeris asinini, dolorem dentium tollit. Dios. In decoctione origani lauentur dentes uel stipes accensus ponatur in dente quia super omnes herbas iuuat dentes. Gal. Rog. et Constan. Serapinum contusum et [illegible] denti immissum tollit dolorem. Dios. Acetum decoctionis coloquintidae diu

Retentum in ore summum est remedium; uel si in cortice eius coquatur. Circa instan
et bal. ¶ Lac titimali cum farina frumenti pistatum et in foramine dentis
positum frangit dentem. Diosc. et const. ¶ Imple cauum dentem de gummi
hedera dolorem tollit. Diosc. ¶ Tangatur dens dolens cum radice apii ranarum
statim dolorem tollit et dentem frangit. Diosc. ¶ Laua dentes cum aqua decoctionis
Balaustiae et superpone puluerem balaustiae dentes mobiles firmat, et Rheuma
prohibendo dolorem tollit. Exp. ¶ Fac gargarismum de decoctione saluiae, rutae,
pirethri, hysopi, Ellebori nigri, radicis cucumeris asinini, radicis calamenti et
stipitis origani et de parte eius immitte in aurem partis dolentis cum oleo. Exp.
¶ Si dolor nimis excedat superpone opium cum oui uitello semicocti distemperatum
¶ Item et sunt qui faciunt ex amurca olei similitudinem litii; accipiunt enim
amurcam olei ueterem quae non habet terram nec arenam et decoquunt in uase
aeris donec ingrossetur et ponunt super dentes dolentes nam facit dolorem quiescere.
Et qui decoquerit ipsum cum agresta quousque fiat sicut mel et posuerit
ex eo super dentes dolentes corrosos eradicat eos uel saltem praeparat ad faciliorem
eradicationem. ¶ Si dens cauus impleatur stercore corui dentem rumpit et dolorem
tollit. ¶ grana seminis hederae coque in testa maligranati cum oleo rosato et
dextera infunde dolorem dentis sinistrae tollit et e converso. Diosc. ¶ Radix
Iusquiami nigri fortiter calefacta si applicetur denti dolenti et radicibus eius
cito cadit per se: caue tamen ne tangat alios dentes quia similiter cadorent.
¶ Idem facit herba fricata super dentes. Exp. ¶ puluerem piretri confice cum
cum lacte timali et galbano et pone ~~cum galbano~~ super dentes dens frangetur et dolor
tolletur. Exp. ¶ succum Asphodillae pone in aurem tollit dolorem dentis partis
oppositae. Diosc. ¶ Idem facit succus cicoreae. Diosc. ¶ Radicem Iusquiami coque in
aceto quod teneatur in ore immissum dolorem dentis tollit. Macer. ¶ Succus nasturtii
positus in aure partis dolentis tollit dolorem. Macer. ¶ Ena radix maluae admota
denti dolenti dolorem tollit. Idem. ¶ Extrahe sine ferro radicem et tange
cum ea locum doloris tribus diebus et iterum repone eam in loco de quo eam
eradicauisti firmiter sinat nunquam amplius ille dens dolebit. Plin. ¶ Hysopus
bulliatur in aceto et inde fomentetur dens dolorem cito tollit. Macer. ¶ Radicem
pentaphili aut aquam decoctionis ipsius pone in ~~ore~~ et gargarisa, dentis dolorem
tollit. Diosc. ¶ decoctio foliorum tamarisci dolori subuenit dentium. Diosc. ¶ puluis
factus de dentibus canis appositus dolorem dentium fugat. Sixtus. ¶ Dens tactus
cum dente canis cito emittitur. Idem. ¶ Cerebrum perdicis cauo denti immissum
ipsum rumpit et dolorem tollit. Idem. ¶ aqua uel uinum in qua decoquantur
folia pruni uel cortex radicis eius ore saepe loto dentes et gingiuas firmat et
totum os ab omni querela defendit. Diosc. ¶ Succus radicis peucedani uel herbae
foramini dentis iniectus dolorem ~~tollit non~~ admittit. Idem. ¶ Ruta cocta in uino
et super dolorem gingiuarum emplastrata siccando humorem dolorem tollit. Exp.
¶ Radix Asparagi trita et cum lana dolenti denti admota ipsum sine dolore extrahit
Diosc. ¶ folia saluiae super dentem dolentem dolorem adimunt et dentes qui laeduntur
a frigido confortant. Exp. ¶ Si de pice cedrina quae dassa dicitur impleas dentem cauum
ipsum ~~crepare et~~ rumpit, et si diu tenueris in ore dolorem omnino tollit. Idem. ¶ Malua
mollificata cum albumine oui crudi apposita gingiuis iungit fissuras labiorum. Exp.

Epar stellionis super dentem positum statim sedabit dolorem. Gal. Item R̷ —
Camphora et mitte in aceto eam bullire modicum deinde teneat æger in os et
cessabit dolor. Capilli humani combusti misceantur cum oleo rosato et iniciantur
in aurem et sedabitur dolor dentis. ex uic. Pulvis coralli rubei ponatur in dentis
foramine et eradicabitur dens. ex uic. Radix apii collo suspensa sedat dolorem dentium
Idem. Succum hederæ terrestris mitte in aurem eiusdem partis in qua dolens dens
est mirabilem habet effectum. Gal. Si dentes sæpe lauentur cum decoctione corticum
radicis bedequaris dentes firmantur et gingiuæ corrosæ sanantur. Circa instans. —
Decoctio balaustiæ uel pulvis earum appositus idem facit. Idem. Pulvis coralli
appositus est summum in confortatione gingiuarum. ex uic. Mastix masticata
cum uino in ore dolorem dentium tollit. Petrus Lucrator. Radix marrubii potata
uel masticata ieiuno homine dolorem dentium cito sanat. Idem. Folia fragrariæ
masticata statim dolorem dentium tollunt. Exp. Lignum fraxini acutum accende
et dum ardet impone denti cauo prius repleto theriaca multum ualet. Placent.
Corpus ranæ et pinguedo applicata facilem reddit dentium eradicationem
Ideo dentes animalium eam sumentium cadunt. Gingiuæ fricentur cinere
dentium delphini multum iuuantur inde dentes uel si tangantur ipso dente.
Plinius. Radix pillosellæ portata tollit dolorem dentium. Exp. et certum.
Quædam herba formata admodum dentium quæ dicitur dens caballinus apposita
denti dolenti dolorem tollit sicut Ego expertus sum. Radicem nucum
intrinsecam tere cum oleo et succum mitte in aurem aliam contra quam
dentes dolent et liberabitur. Exp. Catula facta ex gummi celsi denti circum
posita dentem putridum sine dolore extrahit. Circa instans. Isaac. Spolium
serpentis decoquatur in aceto et acetum diu teneatur in ore. Const. Gal. et Rog.
Ciphus plenus succo millefolii mastica ieiuno ore dolorem dentium tollit
Petrus Lucrator. Concessum bene fuit appoloniæ uirgini ut quicunque orationem
fecerit illo die in eius memoria, dolore dentium non tangatur. Ratura
Radicis mori bulliatur in uino quod teneatur in ore statim cessat dolor.
Idem facit uinum decoctionis radicis hederæ. Gal. Radix pelepedi quæ aliter
Gangiou appellatur collo suspensa dolorem dentium tollit. Diosc. Tres ungulæ
arboris corni quæ nondum fructum fecerint scindantur et cum eis dens
dolens tangatur sæpe statim dolor tollitur. Exp. aliter inueni quod tactus uirgulæ
eius dolorem dentium tollit. Exp. Si granum unum salis inuolueris in tela alba
aranea et imposueris denti perforato sanat. Ry. Comes uermis est multorum pedum
ideoque multipedes dicitur si acu tangatur pungendo et cum acu dens dolens
tangatur efficaciter dolor cessat. Rostrum auis pici collo portatum dolorem
dentium et uuluæ et squinantiæ curat. De fluxu sanguinis narium. C. 18.

Succus stercoris porcini expressus in naribus sanguinem stringit. Const. Caue ne
aliquid puta cingulum stringat corpus et teneatur plena manus de herba sanguinaria
siue Bursa pastoris quod idem est, et fixe aspiciatur ~~plena manus~~ sol et sistetur sanguis.
Exp. Idem de verbena. Succus morellæ ponatur iuxta Epar si fluat a dextra
nare si in autem supra splenem sanguinem stringit. Pulvis fabæ decorticatæ
impositus sanguinem retinet etiam de uulnere. Diosc. Medietas fabæ posita
super uulnus id solidat et sanguinem retinet. Exp. Lapides frigidi positi super

temporum uenas et bene presti retinent sanguinem. Exp. Succus ruta naribus infusus retinet fluxum sanguinis. Diosc. Succus urtica naribus infusus facit fluere sanguinem, fronti autem illinitus fluxum stringit. Diosc. et Macer. Millefolium odoratum bibitum retinet immersum prouocat. Exp. Lapis Iaspidis portatus et applicatus retinet. Lapid. Cinis foliorum et radicis ruta naribus insufflatus mire sanguinem stringit. Exp. Sanguis ipse fluens combustus et puluerizatus naribus insufflatus mire sanguinem stringit, et uulnera solidat. Exp. Si fluat a sinistra nare pone uentosam supra splenem si a dextra super epar. Si mulier est eadem ratione pone super mammillam. Exp. In mulieribus ponatur stupa intincta in albumine oui super mamillam partis fluentis uel cum succo morella. Exp. Item Betonis si uir, Betonica si mulier, scribe super locum unde fluit sanguis. Exp. Item emplastra testiculos cum argilla et aceto et albumine oui statim confert. Exp. Iaceat supinus et totus nudus et distilletur super faciem eius aqua frigida cum aceto. Dal. Si infundantur pili leporis cum aqua et aceto et immittantur est mirabile. Exp. Sanguis uacca superpositus uulneri statim sanguinem stringit. Ego autem dico quod pilus ualet ultus. Cinis cornu uacca iniectus retinet cito. Exp. Puluis factus de attramento superpositus uulneri cum cinere radicum filicis sanguinem stringit et uulnera sanat. Exp. Cinis rana combusta in olla bene sigillata omnem fluxum sanguinis et uulnerum sedat. Solidat etiam uenas et arterias et sanat combustiones. Ry. Sanguis turdi perdicis et columba et turturis impositus sanguinem de uulnere fluentem saluberrime sanat. Urina hominis cum cinere uitis emplastrata sanguinis fluxum retinet. Avic. Cinis filtri combusti cum puluere thuris albi exitus inflatus sanguinis efficaciter sanat et stringit. Exp. Mastica radicem urtica donec possis transglutire et absque dubio stringetur sanguis. petrus Lucator. Mastica donec possis transglutire sed cum non transglutias statim retinebitur. Si in ore quis retinebit non poterit sanguinem amittere. Exp. Ipsum combustum et cum pilis leporis tritum et cum albumine oui emplastratum sanguinem retinet etiam de arteria. Const. Puluis rasura cacabi uel sartaginis tritus cum succo urtica confectus et inmissus in naribus statim retinet sanguinem. Exp. Quaedam herba qua uulgo dicitur candela trita posita super ramos mamillarum sanguinem retinet undecumque fluat. Est autem herba qua habet stipites quadratos et cauos folia autem aliquantulum spinosa et mollia et cum franguntur multum lac emittit. Cinis rana combusta positus super sanguinis locum statim retinet fluxum eius. Plin. Fimus apri recens praecipuum est remedium contra ~~fluxum~~ fluxum sanguinis narium. in Lib. de naturis rerum. Succus fimi asini naribus iniectus uel uulneribus fluxum sanguinis et etiam uenas arteria stringit omnino. Haly. Pentaphilon bibitum et illinitum naribus fluxum sistit. Diosc. Cinis plumarum gallina insufflatus stringit sanguinem. Exp. Succus radicis uiolarum masticatus transglutitus saepe statim sistit uulneribus fluxum. Macer. Cinis urtica insufflatus naribus statim ualet. Idem. Corticem medullas caprifolii et rasuram raphani impone ualet. Cepa sola imposita statim prodest. Idem. Si uena rumpatur interius bibat de semine nasturtii. Cardipis boli partem unam gummi sarracenici partem alteram draganti tritam cum uino ueteri fac pillulas et da bibere an. Idem. Ad idem lac capra coque cum draganti et utere uno dia in modo electuarii. Idem. Argillam confice cum aqua rosata et aceto et fac emplastrum supra arteria statim retinebitur. hor Ege. Empetrum et Bolus ana puluerisa cum aqua pluuiali mane per tres dies. Exp. Pili leporis triti et confecti cum albumine

 oui et superpositi omnem fluxum sanguinis stringunt. Ry.

De paralysi. C. 19.

Si Lingua subito propter frigus distorqueatur statim fac gargarismum de uino decoctio[nis] ruta pirethri calidum et confert. Exp. Pone in ore et sub lingua pillulas istas R. Castoreum, pirethri, Radicis poeonia ana confice cum Tiriaca magna multum ualet. Unge extremitates cum oleo benedicto uel arrogon marciaton et aliis acutis cum Castoreo hoc ualet in omni paralysi a frigida causa. Ruta, pirethrum, saluia, cinnamomum, sinapis, sal bulliant in oleo usque ad medietatem et inungatur multum ualet. Vermis mortuus accipiatur fiat emplastrum super occipitium unde oritur cum pice, cera, oleo antiquo, axungia ursi, stercore columbino, calce uiua, fimo humano, castoreo, pirethro. Si iteratur uermis sericinus pone emplastrum in prora capitis quia inde oriuntur. Si alibi origo morbi est pone ibi et non super lesum membrum. Hec omnia usque hic dicit. Exp. Si lingua uel gula inflatur super due saphirum super Electrum quia tumorem tollit. Lapidarius.

De Uulua leuanda. Cap. 20.

Si Uulua nimis relaxetur fiat inunctio si competit et post fiat gargarismus cum aqua decoctionis balaustia et aceto et cupularum glandium et similibus fiat puluis de pipere et acatia supponatur uulua cum police. Hec duo Eg. Impleatur testa unciam media de pice, galbano, opopanaco, et calamento et pone fontinella colli post occipitium multum eleuat uulam attrahendo: et melius erit si ponatur alia pars similiter in uertice capitis raso. Hoc Ego. Totum ouum bene coctum remotis cortice prethum aliquantulum apponatur uertici. Exp. Conficiantur gummi, ruta, semen, sinapis, Thus pix, opopanacum, galbanum et calamentum actualiter ponantur in cronico morbo. Hoc Ego. Cauterium cum auro est ultimum remedium. Exp. Cinis radicum caulium combustorum subiectus uulua eam leuat siccando humores. Dios. Pulegium cum aceto tepidum datum potui et naribus applicatum loquelam cito amissam restituit statim. Exp. Macer.

De Squinantia. C. 21.

In squinantia primo fiat phlebotomia magna post utere gargarismis repercussiuis interius et exterius euaporatiuis, ut materia exterius euaporet: ut de succo solatri in quo coquantur lentes ro. liquiritia et parum casseri. post fiat minutio de uenis sub lingua. Const. Uel de aceto melle decoctionis et aceti hyposquilli. Hoc Ego Stercus caninum cum galla insuflatur et emplastratur mirabiliter iuuat. Const. Teratur cepa lilii fermento et succus distemperetur porcino lacte quod coctum et gargarisatum sua proprietate rumpit illud apostema. Idem. Item limacia maxima que inueniuntur in arboribus emplastrata super ora ualent ad squinantiam rumpendam et maturandam. Exp. Hysopus coquatur in aceto de quo fac gargarismos et consumit tumorem uulue maxime si flos eius fuerit puluerisatus uuluae superponatur cum digito. Platearius. Item uentosa supposita uuluam trahit et sic eleuat. Hoc Ego. Fac pultem de farina siliginis quasi liquidam in aceto decoctionis ruta aperi os ad soluendum loquelam amissam restaurat mirabiliter. Radicis anethi cinis uuluam inflatam desiccat et eleuat. Dios. Radix chelidonia trita bulliatur in uino de quo fac [illegible] gargarismum uuluam siccat, caput purgat. Circa instans. Diamoron acetum et mel mixta cata gargarisata melancholiam et flegma consumunt. Nicolaus dicit de opopanaco quod omnes casus uulua et palati adiuuat. Radix caulis auulsa qua postea non tetigerit foueam uel terram collo patientis suspensa certissime cunctos morbos uulua tollit. Emplastrum factum de stercore canis et hominis et de felle Taurino multum ualet. Sib. Gargarismus fiat cum decoctione ficuum siccarum et fimo canis cito aperit apostema. Sib. Audiui a pluribus expertis quod uerbena trita et emplastrata calida sanauit

pluries Squinantiam de opertis. Exp. Item Dios. quod uerbena ligata super
tumores eos aperit et sanat et strumas flos oculi Bouis comestus omni tempore
Squinantiam ipsa non patitur Ry. de Dios. terra nidi hyrundinum tumorem
faucium et mamillarum emplastrata tollit. Dios. Item Balaustia et camphora
puluerizata et superposita est Beata Medicina ad eleuandam uuluam. chris.
Galla cum sale armoniaco bona sunt. cruic. Aliud est Expertum Rx
Seminis rosarum lib. S. succi barba hircina ℥ iiij. decoquantur uino et fiat gargarismus.
Cruic. Ad Squinantiam periculosam, combure hirundines ueteres in olla nidi
et pulverem cum melle misce et cum penna mitte in gulam interius. Gal.
In periculo tolle sanguinem cum uentosis inter spatulas positis multum minuit
materiam et ad oppositum trahit. Gal. Inuoluatur tota gula exterius lana
succida infusa in decoctione hysopi et oleo oliuarum. Gerardus super Macrum
filum sericum intingatur in sanguine Muris et cum filo illo in patiente
transglutiatur multum ualet. Idem. Stercus infantis similiter simul
humanus Siccus cum melle confectus Squinantiam tollit. fiat emplastrum
exterius de stercore hominis recenti et fermento et uisco Arborum et cinere
Thimi combusti et axungia Cirogrillorum hoc maturat et exterius attrahit
et rumpit apostema diligenter: caue ne exterius utaris repercussiuis sed
dissolutiuis et attractiuis et maturatiuis: melius autem uita dissolutiua a princi-
pio et utere repercussiuis in augmento dissolutis post repercussiuis in statu
utere dissolutis interius. hoc Ego. Scabiola gargarisata bibita uel emplastrata
Squinantiam desperatam sanat. Exp. In ore aperto pone baculum ne possit
claudi, et considera locum Apostematis et cum ligno acuto crepa nihil est tam
efficax. plinius et plures alii sunt experti. Reuelatum fuit diuinitus Sancto
Bonifacio ut daret potui parrochianis suis Squinanticis herbam quae dicitur
morsus diaboli et Emplastrati omnes curati sunt. Ad uuluam eleuandam
calidissimum sal liga in panno et apone fontinella colli ualet multum. Exp.

De Voce et Tussi. C. 22.

Gummi ceratorum dissolutum cum uino ueteri datum ad sorbendum exasperatas
arterias pulmonis optime lenit. Auellanae assatae et tritae datae cum melle
antiquissimae tussis molestiam sedant. Dios. Contra stillicidium Reumatis
antiquum et periculosum et contra ulcerationem pulmonis raso capite apponatur
de semine sinapis et ulcerabitur cutis et Reuma siccabitur. Dios. Baccae lauri
Bulliantur in aqua et fumus receptus per nares et aures firmiter reuma siccabit.
Idem. fiat stupha in introitu lecti de laudano et olibano positis super prunas
nil melius Reuma siccat et cerebrum confortat. hoc Ego. Assa foetida data sero
cum ouo sorbili opilationem de grossis et uiscosis humoribus existentibus in pulmone
apperit et astmaticos curat. Circa instans. Const. Item lixiuium factum de
Cineribus maxime quercus humorem superfluum dissoluendo et consumendo
pulmonis apperit opilationem efficacissime maxime quae ex aliqua uenenosa

facta est materia. Diosc. ¶ pulmo vulpis efficaciter valet anhelosis et omni strictura pulmonis. Sixtus et Const. ¶ Lingua arietis comesta saepe est utilis Gerardus super Macrum. ¶ pulvis fimi canis aspergatur super filtrum vel pannum intinctum melle et axungia veteri liquefacta et ponatur super pectus vel collum squinanticis multum valet. ~~Gal.~~ et Gerardus super Macrum. ¶ Sinapis semen conficiatur cum caricis pinguibus et detur in bero dissolvit humorem grossum et aperit pulmonis oppilationem et etiam vias anhelitus et pulmonis. ¶ fumus auripigmenti per os receptus asma de humoribus grossis solvit. Circa instans.

De sputo sanguinis. C. 23.

Quando quis spuit sanguinem da ei bibere succum centinodiae quae vulgo dicitur lingua passeris et statim cessabit. Exp. ¶ axungia gallinae, anseris porci et anatis, medulla bovina, butiri recentis, olei violacei ana conficiantur omnia liquefacta et addatur cera alba et gummi Arabicum, et dragantum ita ut sit ad similitudinem unguenti fiat prius stupha supra pectus cum decoctione malvavisci donec sudet et tunc ungatur pectus et supra ponatur pellis vulpis vel felis et calida nil plus exterius iuvat. Gerardus. ¶ ficus siccas et liquiritiam coque in vino albo vel claro, sed prius imple ficus semine sinapis et vinum bibat qualibet nocte quando comederit ficus omnem clausuram pulmonis aperit ut libere possit inspirare. Exp. ¶ gummi persici datum screantibus sanguinem miro modo subvenit et clausuras occultas Thoracis aperit et pulmonis viscera expurgat. Diosc. ¶ pulvis mororum siccorum est ultimum remedium screantibus sanguinem. Diosc. pulvis ossis sepiae cum aqua bibitus Asthmaticis omnino prodest. ¶ Thimus Epitimus terantur in aqua bullienti: remittatur die ac nocte in olla bene obturata ne fumus exhalare possit coletur et addatur mel rosaceum despumatum detur in introitu lecti mire sanat asma. Diosc. ¶ Radix dragunteae et serpentariae humores tollit a pectore non redituros cum melle despumato. Macer.

De sincopi et inanitione. C. 24.

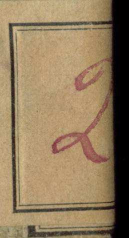
Coque gallinam in vase undique obturato donec praesumat quod duae partes sint consumptae, extrahe et applica gallinam sultatim divisam naribus infirmi et calida potui. ¶ Cor canis multum valet. ¶ Si fuerit ex sudore vel calore nimio da saccarum rosaceum cum aqua frigida et asperge aqua rosacea. ¶ Corallus multum confortat cor. et cinnamomum. ¶ Lignum aloes, Muscus, ambra, mastix et similia confortant cor, spiritum temperando et calorem naturalem. ¶ Margaritae, coralli, rasura Eboris, os de corde cervi, aurum, argentum, Elleborum naturale et similia confortant ipsum spiritum sanguinem corporis purificando, et calorem alterando.

De singultu et Nausea. C. 24.

Semen aneti torrefactum et odoratum tollit singultum et eruptionem Diosc. ¶ Betonica confecta cum melle et data admodum facit bene digerere et bene post evacuare. Macer. ¶ Eadem data aufert vomitum, Diosc. ¶ Endivia emplastrata

super stomachum mire eum confortat. Isaac. ¶ Eadem aufert dolorem
stomachi et tussim et suspiria. Macer. ¶ Origanum potatum cum aqua
calida statim tollit morsum stomachi. Idem. ¶ Gummi cerati cum vino veteri
solutum et potui datum fastidium nauseamque stomachi aufert. ¶ Apium
aquaticum tritum cum mica panis et cataplasmatum ardorem tollit stomachi.
~~Idem~~ Isaac. ¶ Corallus tritus cum aqua bibitus dolorem stomachi et ventris continue
sedat. Dios. ¶ Teratur malum granatum cum cortice et accipiatur libra una
mellis bulliantur simul donec inspissentur detur parum jejuno cum aqua
frigida optime reparat appetitum. Avicenna. ¶ Succus malorum granatorum
acceptum cum farina ordei emplastratum super os morsum stomachi et
cordis tollit. Isaac. ¶ Apii radix cocta et potata idem facit. Exp. ¶ Verbena
potata in vino vel comesta mire excitat appetitum certum est. Exp. ¶ Succus
Ebuli datus cum melle novem diebus tumorem stomachi tollit et ventrem solvit.
p. k. ¶ Arthemisiae radicem ~~et~~ foeniculi et folia absinthii simul tere et da
bibere cum oximelle tepido statim vomitum provocat. ¶ Mastix cum albumine
ovi et aceto confecta ponatur super furculam stomachi statim stomachum confortat
et vomitum retinet. Circa instans. ¶ Zedoarium masticatum a jejuno et
transglutitum dolorem ventris tollit. Dios. ¶ Aloes super omnia juvat stomachum
Dios. ¶ Contra dolorem stomachi de frigida causa, Piper tiratur et bulliatur
in oleo et superemplastretur ori [illegible] est remedium. Circa instans. ¶ Fiat
Emplastrum de quatuor ℥ olibani et tribus ~~[illegible]~~ cera, et ʒ ß cariophilorum
Circa instans. Calamentum maius nepita cum vino tollit dolorem stomachi
Macer et Dios. ¶ plagella ad modum emplastri de stupa infundantur in aqua
compressa iterum infundantur in albo ovorum et superaspergatur pulvis olibani
subtilis et ponatur una super orificium stomachi et duo super utrumque brachium
statim vomitum auferunt. Exp. certum. ¶ Niphea trita cum vino bibita multum
arcet vomitum. ¶ Contra vomitum nimium et ventris solutionem ciminum in aceto
bulliatur et bibatur acetum et comedatur ciminum. Hoc de duo Galenus. ¶ Olibanum
et succum menta et parum aceti simul bulliantur et fiat emplastrum in furcella
pectoris

presté les 2 livres de mons. Gourlin
et le speculum christianae fol. ce 4 Jan.
a M. Besny.
M. de Chandre Docteur de Sorbonne le speculum christ. fol. ~~octavo~~ de bizouart
ce 29 avril. 1674.

2

